

ATHENS voice

Συνέντευξη του
ΓΙΑΝΝΗ ΜΟΥΖΑΛΑ

Στον Τάκη Σκριβάνο, σελ. 8

**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ**

Του Δημήτρη Μαστρογιαννίτη, σελ. 10

Το νέο ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΑΣΤΙΧΑΣ ΧΙΟΥ

Της Ηρώς Παρτσακουλάκη, σελ. 14

Beer Lovers

Της Κατερίνας Βνάτσιου, σελ. 28

**Το νέο Γήπεδο
του ΠΑΟ**

Της Στέλλας Χαραμιά, σελ. 16

Hello

Δείχνουμε
το δρόμο
προς το μέλλον
της ενέργειας.

Στην Protergia, τον μεγαλύτερο ανεξάρτητο παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, δημιουργούμε νέες, καινοτόμες υπηρεσίες, για χιλιάδες σπίτια και επιχειρήσεις για να μπορείτε να απολαμβάνετε μοναδικές παροχές:

- Εύκολη διαδικασία αλλαγής προμηθευτή
- Ανταγωνιστικές χρεώσεις
- Επιβράβευση συνεπών πελατών
- Υψηλού επιπέδου εξυπηρέτηση
- Διαχείριση της κατανάλωσης & του λογαριασμού σας με την υπηρεσία myprotergia

ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

18311 Εξυπηρέτηση
Πελατών
www.protergia.gr

Χρέωση αστικής κλήσης, πανελλαδικά

ΟΙΚΙΑΚΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΜΕΣΗΣ ΚΑΙ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

EDITO

Του Φώτη Γεωργελέ

Αν στο χώρο της αντιπολίτευσης τα πράγματα, ως συνήθως, ήταν μπερδεμένα, από την πλευρά της κυβέρνησης ήταν ξεκάθαρα: Η συγκέντρωση των «Παραιτηθείτε» έπρεπε να στοχοποιηθεί, να απαξιωθεί πάση θυσία. Ήξεραν αυτοί γιατί. Γιατί εδώ δεν κινδύνευε απλώς η σταθερότητα μιας κυβέρνησης. Αλλά ένας πανίσχυρος ιδεολογικός μύθος που διαρκεί αλώβητος 4 δεκαετίες. Ο μύθος του Γιώταχ Λαού. Αυτοί είναι οι «φιλοι του λαού», αυτοί μόνο αντιπροσωπεύουν το λαό, αυτοί μιλούν στο όνομά του και αυτοί μόνο διαδηλώνουν εκ μέρους του απέναντι στις κυβερνήσεις, απέναντι στους «από πάνω».

Μέχρι που τα παιχνίδια της ιστορίας φέρνουν έτσι τα πράγματα και τώρα αυτοί είναι οι «από πάνω». Αυτοί είναι οι άθλιες κυβερνήσεις που βάζουν φόρους και μειώνουν τις συντάξεις. Και μόλις τώρα κάποιοι άλλοι πολίτες θέλουν να διαδηλώσουν όπως πάντα κατά της κυβέρνησης, αποκαλύπτεται η παρεξήγηση: Δεν είναι υπέρ των διαδηλώσεων παρά μόνο αν τις κάνουν οι ίδιοι. Δεν είναι κατά της κυβέρνησης παρά μόνο αν δεν είναι αυτοί στη θέση της. Και δεν είναι καθόλου με το λαό, αν δεν είναι ο δικής τους ιδιοκτησίας «λαός», αυτός που διαδηλώνει κατ'επάγγελμα.

Επειδή ήξεραν ότι αυτό που παίζεται εδώ είναι η αρχή του τέλους μιας μακράς ιδεολογικής κυριαρχίας, γι' αυτό αντέδρασαν με τόση βιαιότητα. Υπουργοί 18 μηνών συμπεριφέρονται με τόσο καθεστωτισμό που θα ζήλευαν η σύζυγος Τσαουσέσκου και η χήρα Χόνκερ. Οι κατηγορίες για μια διαδήλωση που δεν είχε καν πραγματοποιηθεί ακόμα, ότι βρίσκεται στα «όρια συνταγματικής ανοχής», βρίσκονται οι ίδιες στα όρια συνταγματικής εκτροπής. Γιατί το δικαίωμα του ειρηνικού συνέρχεσθαι είναι θεμελιώδες για το ελληνικό σύνταγμα. Οι κατηγορίες ότι οι διαδηλωτές μιας αντικυβερνητικής συγκέντρωσης «κινούνται εχθρικά στη χώρα», έχουν να ακουστούν από τον καιρό των έκτακτων στρατοδικείων της χούντας.

Ενώ οι αντιδράσεις της συμπολίτευσης είναι ευανάγνωστες, η αμηχανία των κομμάτων της αντιπολίτευσης προκαλεί αληθινή απορία. Φοβούνται και να δηλώσουν ότι συμμετέχουν μη κατηγορηθούν, λες και σε διαδηλώσεις δεκαετιών δεν συμμετείχαν πάντα όσα κόμματα ήθελαν. Το bullying που έχουν υποστεί αυτά τα χρόνια είναι τόσο μεγάλο που φοβήθηκαν την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, έστω και ερήμην τους. Ανέλυαν τα συνθήματα της συγκέντρωσης, τι σημαίνει «παραιτηθείτε», ποιο είναι το πολιτικό σχέδιο, εκλογές; Άλλη κυβέρνηση από αυτή τη Βουλή; Οικουμενική; Τι προτείνουν οι διαδηλωτές; Δηλαδή αν έλεγαν «Κάτω», «Τέλος», «Φτάνει», «Ως Εδώ», δεν θα υπήρχε πρόβλημα;

Σε μια πολιτική κίνηση που δεν κατευθύνεται κομματικά υπάρχουν πολλά προβλήματα, πολλές διαφορετικές φωνές και παράλληλες επιδιώξεις. Υπάρχει πάντα ο κίνδυνος του εκτροχιασμού, της αστειότητας, της αποτυχίας. Είναι και κατανοητοί και αναμενόμενοι οι φόβοι. Όμως η σπουδή τόσο πολλών ανθρώπων να διαχωρίσουν τη θέση τους είναι περίεργη. Μετά από 18 μήνες, μπορεί να γίνει μια αντικυβερνητική διαδήλωση; Είναι λογικό; Και κυρίως επιτρέπεται; Τα κόμματα της αντιπολίτευσης φοβούνται ό,τι δεν είναι ελεγχόμενο. Τα χρόνια του ανελέητου μπουλινγκ τους έχουν κάνει φοβισμένους. «Μην δίνετε όπλα στο Σύριζα να ξαναστήσει το δικασμό, το μόνο παιχνίδι που ξέρει καλά», λένε. Λες και χρειάζεται αφορμή, το προηγούμενο καλοκαίρι τα κόμματα της αντιπολίτευσης ψήφισαν το μνημόνιο Τσίπρα και του χάρισαν την πλειοψηφία που είχε χάσει και την ίδια στιγμή η κυβέρνηση τους κατηγορούσε ως τρώικα εσωτερικού και υπαλλήλους των δανειστών. Αν κάποιοι φοβούνται μήπως εξαγριώσουν το θηρίο, μάλλον δεν κάνουν γι' αυτή τη δουλειά.

Νομίζω όμως ότι απ' όλα αυτά περισσότερο σημαντικό είναι κάτι άλλο, που εξηγεί τη στάση τους. Κάτι που δεν είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο, συμβαίνει σε ολόκληρη την Ευρώπη όταν αντιμετωπίζει τους διάφορους Γκρίλο, Φάρατζ, Ιγκλέσιας, Λεπέν. Ο λαϊκισμός είναι ενθουσιώδης, ορμητικός, οι δυνάμεις της λογικής είναι «καθώς πρέπει», με τους «θεσμούς», υποτονικές.

Όταν ξέσπασε το καλοκαίρι των αγανακτισμένων δεν βλέπαμε μπροστά μας μόνο την εξέγερση των βολεμένων. Βλέπαμε και τη ριζοσπαστικοποίηση της άγνοιας. Έβλεπε νέα παιδιά στο Σύνταγμα να μιλάνε σαν να είναι συνδικαλιστές της ΓΕΝΟΠ ΔΕΗ. Έβλεπε νέους άνεργους να φωνάζουν για «το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας», της οποίας η κομματική λαφυραγώγηση ήταν η αιτία για να είναι άνεργοι. Ο λαϊκισμός είναι πάντα συντηρητικός, δεν λύνει προβλήματα, κατασκευάζει «εχθρούς» για να διαιωνίσει τα προβλήματα. Επιβάλλει ακινησία την ώρα που δήθεν στρέφεται εναντίον του «συστήματος». Όχι φυσικά του δικού του, όχι του κυρίαρχου, αλλά των άλλων, των ξένων. Είναι εναντίον της Ευρώπης, των Γερμανών, των Εβραίων, των μεταναστών, και ποτέ εναντίον των αιτιών που δημιουργούν τα προβλήματα. Όμως η ρητορική του είναι φλογερή, ενθουσιώδης, παθιασμένη, γεμάτη τραγούδια, συνθήματα, χορούς και σπκωμένα χέρια.

Δεν θέλω να δικαιολογήσω τους νέους, δεν είμαι από αυτούς που αθρώνουν τους δέκτες και τα ρίχνουν όλα στους πομπούς. Θα έπρεπε να είναι όλοι περισσότερο υποψιασμένοι και λιγότερο βολεμένοι. Αλλά έχω την αίσθηση ότι τα κόμματα της αντιπολίτευσης δείχνουν τόσο καθωσπρέπει που καταντάνε γκριζα, τη μάχη εναντίον του λαϊκισμού δεν τη δίνουν οι ανακοινώσεις των κομμάτων αλλά οι αναρτήσεις στο Διαδίκτυο. Τα κόμματα του λεγόμενου ευρωπαϊκού τόξου δείχνουν έναν τόσο αφ' υψηλού ρεαλισμό που προκαλεί λογικές υποψίες. Μπορεί η κυβερνητική προπαγάνδα να μιλάει για σχέδια «αριστερής παρένθεσης», αλλά όλοι ξέρουν την ανακούφιση ξένων και Ελλήνων με αυτή την κυβέρνηση που «περνάει» τα πάντα χωρίς να καίγεται η Αθήνα. Θα έπρεπε όλοι να ξεκαθαρίσουν μερικά πράγματα για να ξέρει και η κοινωνία τι πουλάει ο καθένας: Είναι ευχαριστημένοι με αυτά που «περνάει» η κυβέρνηση ή πρέπει να αλλάξει η πολιτική;

Κάνουν λάθος όσοι πιστεύουν ότι τα πράγματα είναι σε ράγες. Όσοι, ακόμα και αντιπολιτευόμενοι, πιστεύουν το κυβερνητικό σενάριο της ομαλής συνέχισης της ίδιας μιζέριας. Όσο η χώρα δεν βγαίνει από το τέλμα, ισχυρότερος παίκτης θα είναι ο λαϊκισμός. Σε συνθήκες μιζέριας και αποτυχίας, συνεχούς πτώσης και ύφεσης, τον τόνο θα δίνει πάντα ο λαϊκισμός. Και η καταστροφή θα είναι πάντα μια πιθανή εκδοχή. Τα κόμματα που πανευρωπαϊκά θα αντιμετωπίσουν το λαϊκισμό δεν θα είναι αυτά που υπερασπίζονται τον «παλιό κόσμο», αλλά αυτά που θα δείξουν ότι ο λαϊκισμός δεν υπερασπίζεται απλώς το παρελθόν, αλλά και τη χειρότερη εκδοχή του παρελθόντος. Αυτά τα οποία θα μιλήσουν πραγματικά με έναν «αντισυστημικό» λόγο. Αυτά που θα δώσουν τη μάχη με τον καταστροφικό εθνολαϊκισμό και στις πλατείες και στους τοίχους, των δρόμων και των κοινωνικών δικτύων. Με ακτιβισμό, με χιούμορ, με σάτιρα, με πειστικότητα, με πάθος. Ο «θεσμικός ρεαλισμός» φαίνεται πια πολύ κυνικός και γκριζος στην ταραγμένη εποχή μας. Οι δυνάμεις της προόδου οφείλουν να διεκδικήσουν το «αντί», τα κινήματα, τους δρόμους και τις πλατείες, να δώσουν τις μάχες στην πραγματική ζωή, απέναντι στους δήθεν, στη συνωμοσία της μετριότητας, απέναντι στους συντηρητικούς που μεταμφιέστηκαν για να μείνουν ίδιοι. **Α**

«Α! Σιντριβάνι! Έλα να φωτογραφηθούμε».

(Νεαρό ζευγάρι, πλατεία Μαβίλη, Σάββατο πρωί)

«Παιξε, μωρή, το People have the power!»

(Φωνή μέσα στο πλήθος, στη συναυλία της PJ Harvey, Πλατεία Νερού, Τρίτη βράδυ)

PHOTO: ΝΤΙΝΑ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑ

«Café - dring - food, Popey Καντίνα. Καφές - Αναψυκτικά - Χυμούς - Μπύρες - Σουβλάκια - Βρώμικο - Hamburger - Hot Dog - Πανοέτα - Προβατίνα - Κεμπάπ»

(Πινακίδα σε καντίνα παντός καιρού, Κάλυμνος)

Συνομιλία μέσα σε ασανσέρ

κτιρίου με πολλά γραφεία:
-Πού πάτε; Στο δεύτερο;
-Α πα πα. Στο δεύτερο είναι οι
βρυκόλακες. Πρώτο πάω.

(Κολωνάκι, Πέμπτη πρωί)

Έξω από κινηματογράφο, ηλικιω-
μένη κυρία παρατηρεί για λίγο τις
αφίσες της ταινίας που προβάλλεται
και πηγαίνει αγανακτισμένη στην
ταμιά ουρλιάζοντας:

«Είναι στα αγγλικά!
Δεν καταλαβαίνω τίποτα!»

(Κινηματογράφος Έλλη, Ακαδημίας,
Τετάρτη βράδυ)

Πτιορικάδες 6χρονοι σε παιδική
χαρά:

-Εσύ τι ομάδα είσαι;
-Μπαρξελόνα.

(Σάββατο πρωί, Αγία Παρασκευή)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ

→ panikoval500@gmail.com

Γιώργος Λογοθέτης (αριστερά) & Θύμιος Κασιόλας
(δεξιά) ή αλλιώς «Πίφρας & «Ξιούρας»
1969: Κάτω από την Ακρόπολη (η πόζα είναι γνωστή
και ως «Περπατητή - Δραχμαί 110!»)
2014: Σε ετήσιο reunion στη Βήσσανη Ιωαννίνων

Μπορείτε να μας στείλετε
και τις δύο φωτογραφίες σας
(παλιά και νέα), είτε ψηφιακά
(ανάλυση 300 dpi, διαστάσεις
22x32, στη διεύθυνση info@
athensvoice.gr με την ένδει-
ξη "Back 2 the future") είτε
τυπωμένες, στη διεύθυνση
της ATHENS VOICE (Χαριλάου
Τρικούπη 22, Αθήνα 10679).
Είναι απαραίτητο να γράψετε
τα στοιχεία σας και τις λεπτο-
μέρειες των φωτογραφιών
(χρονολογία, τοποθεσία,
πρόσωπα).

BACK 2 THE FUTURE

ΤΟ ΕΞΗΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο Erik Parker. Γεννήθηκε το 1968 στη Στουτγκάρδη, σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του Texas στο Austin και συνέχισε το master του στις Καλές Τέχνες στο Purchase College της Νέας Υόρκης όπου ζει και εργάζεται. Ο Parker φημίζεται για τα ζωγραφικά του έργα τα οποία απεικονίζουν το σύγχρονο κόσμο με έντονα χρώματα και σουρεαλιστική σκηνοθεσία. Αυτή τη στιγμή εκθέτει στο χώρο πολιτισμού Nanzuka στο Τόκιο και στο Newcomb Art Museum, στη Νέα Ορλεάνη, ενώ παίρνει μέρος στην ομαδική έκθεση «Greek Gotham» (επιμέλεια Maria Brito) που θα γίνει στο χώρο τέχνης «Δύο Χωριά» στη Μύκονο (Ιούλιος - Αύγουστος 2016).

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

Η ΖΕΣΤΗ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΣΙΜΗ

Σε εμποδίζει να θυμώσεις.

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Είναι το φετινό δροσερό και καλαίσθητο σποτ της πόλης. Ανακαινίστηκε με ιδιωτική πρωτοβουλία, γέμισε με φυτά βασισμένα στην ελληνική μυθολογία (νούφαρα, μυρτιές κ.λπ.) και με υπέροχα αγάλματα και εγκαινιάστηκε την περασμένη εβδομάδα.

GREENSPACES

Το πράσινο application για όλα τα smart phones. Ανακαλύπτεις τις πράσινες οάσεις σε κάθε περιοχή. Οδηγίες για να πας, φωτογραφίες, βαθμολογία καθαριότητας και υποδομών. Τέλειο;

ΑΚΟΥΣΤΗΚΕ

«Το καλό με τις ανοιχτές μπαλκονόπορτες είναι ότι προλαβαίνεις να βγεις να πετάξεις μια κατσαρόλα στον χάχα που περνάει με τσίτα Βανδή».

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

-Μπαγαμάς;
-Φυσικά και μπαγαλώ!
(@BillPolykretis)

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΟ TIP

Ακούστε, παραπάνω από 2 κιλά μπέικον στη σαλάτα, λέγεται: καπνιστή χοιρινή με γαρνιτούρα.

ΞΑΠΛΩΣΤΡΕΣ €50

Αρχίζουν να μοιάζουν με γκαρσονιέρες. Ξύλινα κρεβάτια, κουρτίνες, μαξιλάρες. Βάλτε κι ένα μπιντέ, τουλάχιστον.

ΒΡΕΧΙΤ

Ηρεμήστε, καλέ. Το έχετε πάρει πιο βαριά κι από το Grexit.

ΑΘΗΝΑ

Η πιο ανυπόφορη, βρώμικη, παρατημένη πόλη του κόσμου. Τα φεστιβάλ και τα καλλιτεχνικά events τη μαράνανε.

ΠΕΔΙΟΝ ΤΟΥ ΑΡΕΩΣ

Θα βρεθεί κάποιος να αλλάξει τις καμένες λάμπες στο πιο θεοσκοτεινό πάρκο της πόλης;

ΤΟ ΘΡΙΛΕΡ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Συμπλήρωση φορολογικών δηλώσεων. Είναι η εποχή που θυμόμαστε ότι το χρήμα δεν φέρνει την ευτυχία.

Η ΕΙΔΗΣΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

«Η Δέσποινα Βανδή μαγείρεψε γεμιστά και μας τα έδειξε!»
(στο Instagram)

Μ' ΕΚΑΝΕΣ ΠΥΡΑΥΛΟ

Βρέθηκαν, λέει, νοθευμένα ποτά στην Αθήνα, με μείγματα από προωθητικό βαλλιστικών πυραύλων. Αυτό δεν είναι hangover, είναι αποστολή στον Άρη.

Νέες αθηναϊκές ιστορίες

1 «Art Polis Café». Οι πολύ παλιοί θυμούνται τα κορίτσια του «Αρσάκειου» με τις μπλε ποδιές και τους άσπρους γιακάδες. Τώρα το σχολείο έχει πάει σε Ψυχικό και Εκάλη, ενώ στη θέση του στεγάζεται, από πολλές δεκαετίες, το Συμβούλιο της Επικρατείας. Οι λιγότερο παλιοί θυμούνται το σινεμά «Ορφέυς» (έκλεισε το 1983), το όνομα επιζητεί στο κλειστό café της στοάς, όπου ελάχιστα μαγαζιά έχουν απομείνει. Ακόμα λιγότερα μαγαζιά έχουν διατηρηθεί προς τη Σταδίου, δύο μονάχα, γωνία Πεσμαζογλου. Ωστόσο το «Θέατρο Τέχνης» διατηρήθηκε, ενώ η στοά του «Ορφέα» είναι, από καιρό τώρα, «Στοά του βιβλίου». Έτσι γίνεται στην πόλη, έτσι ζει ο κόσμος: κίνηση, κλείσιμο, άνοιγμα, μετασχηματισμοί.

Πάνω από τη «Στοά» αυτή λειτουργεί, εδώ και μερικά χρόνια, το «Art Polis Café», που το τρέχει ο φίλος μου ο Βασίλης Χατζηιακώβου. Καφετέρια, μπαρ, χώρος εκδηλώσεων και εκθέσεων, συναυλίες, ματς στην οθόνη όλα σε ένα, δεν μπορεί να μην έχετε βρεθεί στο χώρο, είτε μέσα είτε στο αίθριο. Εδώ λοιπόν διάλεξα να παρουσιάσω την Πέμπτη 23 του μήνα και ώρα 8.30 το βράδυ το καινούργιο μου βιβλίο. Λέγεται «Εμένα μού λες», είναι ποιήματα των χρόνων 1997-2016, αφιερώνεται στο συγγραφέα Νικό Δήμου θα είναι παρών και στη μνήμη του ποιητή Διονύση Μενίδη, εκδίδονται από τον οίκο «ΑΩ» του καλού Πέτρου Μιχάλη. Η όλη φάση θα είναι διπλή: αρχικά η καθαυτή παρουσίαση (Ηλίας Καφάογλου, Δημήτρης Μανιάτης, Χριστιάνα Μυγδάλη, Μαρία Σαμπατακάκη, Χρήστος Χωμενίδης) και, κολλητά, μια (μετα)ρεμπέτικη συναυλία (Δήμητρα Κονδυλάκη, Μαρία Πιτσαρού, Στάθης Τρύφωνας, Βάσω Τουμπακάρη, Γιάννης Φύσσας, Πανταζής Φύσσας και η αφεντιά μου). Δηλαδή, θα τραγουδήσω δημόσια. Συναυλία ερασιτεχνική μεν, σοβαρή δε (έχουμε πήξει στην πρόβα). Σπεύσατε η ώρα έναρξης θα τηρηθεί ακριβώς. «Art Polis Café», 2103249588, fbhttp://tinyurl.com/z9lutz6

2 Το «Δεντρόσπιτο». Επίκεντρα της μικρής μας γειτονιάς, της Κυπριάδη, είναι οι δύο πλατείες: Παπαδιαμάντη και Χαλεπά/Παπαλουκά. Στην πρώτη υπήρχε εδώ και χρόνια ένα παρακμασμένο σουβλατζίδικο, που τελικά έκλεισε. Εδώ κι ένα δίμηνο, κάνοντας κάθε πρωί το τζόγκινγκ μου, παρατηρούσα την αναγέννηση του χώρου. Στη θέση του παλιού γεννήθηκε ταχύτατα ένα καινούργιο σουβλατζίδικο (έναρξη 11 αυτού του μήνα), όπου άλλαξαν όλα: η ονομασία, τα μηχανήματα, η διαρρύθμιση του χώρου, τα πάντα. Παραδέχομαι ότι είχα εξαρκής προκαταληφθεί θετικά, αφού ±σε με εποχή επέλασης της νεοκαθαρεύουσας και του νεολογιοτατισμού± ο Στάθης, ο νέος ιδιοκτήτης τ' ονόμασε «Δεντρόσπιτο», «ντρ» και όχι «νδρ». Η απαραίτητη δοκιμή των προϊόντων επιβεβαίωσε την καλή εντύπωση ± καθαριότητα, μεγάλες μερίδες, πρωτοτυπία σε κάμποσα πιάτα που έβλεπα. Αλλά ένα σουβλατζίδικο το κρίνεις βασικά από τα σουβλάκια του. Λοιπόν, το «Δεντρόσπιτο» πουλάει το καλαμάκι 1,50 ευρώ: παραπάνω από το σύνθηες 1,20, συμφωνώ, αλλά και χορταστικό είναι, ενώ σου βάζει μαζί στο χάρτινο σακουλάκι δυο πιτάκια, κάμποσες πατάτες και φυσικά ψω-

μάκια. Ντελιβεριές και λοιπά, αυτονόητα. «Δεντρόσπιτο», Καλοσγούρου 14, πλατεία Παπαδιαμάντη, Κυπριάδη, 210 2010333, fb http://tinyurl.com/zygscny

3 Η Πάολα ως φιλόζωη. Η Πάολα Ρεβενιώτη, πρωτοπόρα του ελληνικού ΛΟΑΤ κινήματος σε πολύ δύσκολες εποχές, δεν έχει ανάγκη παρουσίασης σε αγνώστες που ξέρουν τη σύγχρονη Ιστορία αυτής της πόλης. Όμως εδώ θα μιλήσω για μια άλλη πλευρά της, τη φιλοζωία. Πριν λίγες βδομάδες, η Πάολα βρήκε στη Δηληγιάννη, στο παρκάκι πάνω από τον Σταθμό Λαρίσης, να σέρνεται ένα αρσενικό σκυλάκι με λιωμένο το ένα του πόδι, προφανώς από αυτοκίνητο. Πέρασαν άνθρωποι με τα ζώα τους και δεν του δίνανε σημασία. Όμως η Πάολα το μάζεψε. Μην μπορώντας η ίδια να κρατήσει κι άλλο ζώακι στη φροντίδα της, απευθύνθηκε στον κόσμο μέσω f/b. Το σκυλάκι κατέληξε σ' ένα ζευγάρι φίλων μου. Το πήγαν στο χειρουργείο για κανονικό ακρωτηριασμό, το φροντίσανε και το κρατήσανε. Το είδα και γω προχτές. Τρίποδο, παιχνιδιάρικο, γλυκύτατο, μεγαλώνει τώρα με τ' άλλα ζώα του Διονύση και της Τίμυς, που το βγάλανε ±φυσικά± Πασολίνο.

4 «Το κατάστημα έκλεισε». «Το κατάστημα έκλεισε. Ευχαριστούμε τους λιγοστούς ανθρώπους που μας στήριξαν όλα αυτά τα χρόνια». Η μικρή αυτή εκτύπωση θα μπορούσε να είναι σε πολλά μαγαζιά της πόλης. Ήταν όμως σ' ένα μικρό οικογενειακό σουπερ μάρκετ των Πατισίων, στη γωνία των οδών Ταβουλάρη και Γρυπάρη. Και το «λιγοστούς ανθρώπους» υπογραμμισμένο. **A**

Υ.Γ. «Νέες αθηναϊκές ιστορίες»: ο τίτλος είναι, βέβαια, του Χρήστου Βακαλόπουλου.

→ d.fyssas@gmail.com

2016-
2017

18 months
Weekly
Notebook
Diary/
Planner

MOLESKINE®

TA TWEETS ΤΟΥ FORREST GUMP

Από τον ΝΙΚΟ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ

(Μέλος του συλλόγου για την κατάργηση των άχρηστων κουμπιών στη μέση του ανοίγματος της μανσέτας των πουκαμίσων)

ΓΙΟΥΝΚΕΡ: Η ΕΥΡΩΠΗ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΜΕ!

Διαποτισμένοι από το ελληνικό πνεύμα της εξωστρέφειας και του χαβαλέ, ο Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ δίνει μια νέα διάσταση στην έννοια «ευρωπαίος αξιωματούχος». Με συμπεριφορά συμπέθερου σε αρραβώνα αφήνει να ξεχυθεί από μέσα του η οικειότητα προς τους πάντες, εκπλήσσοντας ακόμα και τους Έλληνες, όπως τον Προκόπη Παυλόπουλο και τον ακόλουθό του, λίγο πιο πίσω.

Θεωρητικά λοιπόν ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έδωσε επιτέλους την απάντηση στο αιώνιο ερώτημα: Η Ευρώπη που θέλουμε είναι απλώς η Ευρώπη που μας μοιάζει και που μας καλοπιάνει. Τόσο απλό ήταν τελικά.

Τα καλά νέα για την κυβέρνηση είναι ότι μπορεί να υποκρίνεται επ' άπειρον ότι έρχεται η ανάπτυξη. Και το κοινό της να υποκρίνεται ότι την πιστεύει.

● Τα κακά νέα για την κυβέρνηση είναι ότι το ίδιο κοινό που τη χειροκροτάει και τη στηρίζει, όταν έρχεται η ώρα της πληρωμής υποκρίνεται ότι ΔΕΝ κανονίζει με τον έμπορο να μην κόψει απόδειξη για να γλιτώσει τον ΦΠΑ. ● Και η κυβέρνηση υποκρίνεται ότι το πιστεύει.

Η ατάκα της εβδομάδας:

Θεωρητικά, δεν υπάρχει καμία διαφορά από τη θεωρία στην πράξη. Αλλά πρακτικά η διαφορά είναι τεράστια.

● Παράδειγμα πρώτο: Στη θεωρία περιμένουμε τη «δίκαιη ανάπτυξη» και τις «επενδύσεις», όπως υποσχέθηκε ο πρωθυπουργός στο Μουσείο της Ακρόπολης. Πρακτικά, δεν μπορούμε καν να εξασφαλίσουμε ότι τα τρόλεϊ θα μπορούν να περνούν από την Πατησίων χωρίς να κινδυνεύουν να γίνουν παρανάλωμα.

● Παράδειγμα δεύτερο: Στη θεωρία προωθείται «το νέο παραγωγικό μοντέλο με επενδύσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας, που εξασφαλίζουν νέες, σταθερές και καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, με επίκεντρο το εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό της χώρας ώστε να σταματήσουμε τη μετανάστευση των πλέον δημιουργικών δυνάμεων της χώρας μπλα-μπλα...». Πρακτικά, προσλαμβάνουμε Καρανίκες και trolls από το Twitter.

Σύμφωνοι: Τα τζιπ μεγάλου κυβισμού και τα ακριβά αξεσουάρ είναι «αντικοινωνική συμπεριφορά», σύμφωνα με τον Κώστα Χρυσόγονο.

● Ώρα τώρα να το εξηγήσει στον Πάνο Καμμένο και στη Θεοδώρα Τζάκρη...

Sorry, αλλά η Ζωή Κωνσταντοπούλου που κόπτεται τόσο πολύ με τη συνταγματικότητα γιατί υπόσχετα μέσω Twitter ότι «οι υπαίτιοι για τα μνημόνια θα πρέπει να λογοδοτήσουν σε μεικτά

ορκωτά δικαστήρια με λαϊκή συμμετοχή», αφού ξέρεi ότι τα «λαϊκά δικαστήρια» δεν προβλέπονται από το Σύνταγμα;

● Απάντηση: Γιατί θεωρεί ότι σε όλους αρέσει η νοσταλγία των παλιών καλών εποχών με τις κρεμάλες.

Επίσης, γιατί ο Πολάκης αφιερώνει το «Οι αστοί τρομάξανε» σε όσους «έπαθαν πανικό για την προσβολή των Όσιων και Ιερών του Βαθέος Κράτους» (δηλαδή τους δικαστές);

● Απάντηση: Γιατί ξέρεi ότι στους ψηφοφόρους του αρέσει να παραμυθιάζονται ότι ζουν στην εποχή του ΕΑΜ.

● Συμπέρασμα: Και η Ζωή Κωνσταντοπούλου και ο Παύλος Πολάκης ελπίζουν ότι απευθύνονται σε ηλίθιους.

Και τώρα ενός λεπτού σιγή προς τιμήν του Φώτη Κουβέλη, που ο μόνος τρόπος του να στηρίζει την κυβέρνηση είναι να δώσει συνέντευξη και να πει ότι στηρίζει την κυβέρνηση... **A**

ΑΠΑΝΟΡΡΗΘΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ρεπόρτερ δελτίου που κάνει θέμα για τους Αθηναίους που «ξεχύθηκαν στις παραλίες λόγω καύσωνα»

ΑΠΑΝΟΡΡΗΘΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ N02

Προπονητής της Εθνικής Ρωσίας μετά τον αποκλεισμό

ΑΠΑΝΟΡΡΗΘΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ N03

Cameraman του Mykonos TV

ΑΠΑΝΟΡΡΗΘΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ N04

Υπεύθυνος για τα social media του Κώστα Μαραβέγια (μετά τη σύνθεση του σατιρικού τραγουδιού για την Αριστερά)

ΑΠΑΝΟΡΡΗΘΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ N05

Σερβιτόρος στο εστιατόριο του Μουσείου της Ακρόπολης

Η (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ) ΑΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Όλοι αυτοί που αποδίδουν τη δολοφονία της βρετανής βουλευτού Jo Cox σε συνωμοσία των μυστικών υπηρεσιών (για να ανατρέψουν τη βούληση του λαού υπέρ του Brexit) δεν παραδέχονται με το σκεπτικό τους ότι ουσιαστικά δεν υφίστανται ακροδεξιό δολοφόνο και συνεπώς τους αθωώνουν;

Η (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ) ΑΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ N02

Αυτοί που ανεβάζουν στα social media παράλογα υψηλούς λογαριασμούς από παραλίες και café-bar με αγανακτισμένα σχόλια για την αισχροκέρδεια, αν νοιάζονταν τόσο πολύ για τα χρήματά τους, δεν θα έπρεπε να έχουν τσεκάρει τις τιμές από πριν;

Η (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ) ΑΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ N03

Ένας πρωθυπουργός που θεωρεί πραγματικά ικανούς πλότους αυτούς που τα κάνουν όλα χειροκίνητα (όπως είπε στην επίσκεψη στα Canadaair) και όχι αυτούς που βάζουν τον αυτόματο πλότη, πώς μπορεί να υποστηρίξει στους λόγους περί ανάπτυξης ότι η χώρα πρέπει να επενδύσει σε νέες τεχνολογίες;

ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΙΑ ΛΕΞΗ ΓΙΑ...

«Αναπαντενοχές»: Οι εξηγήσεις που νιώθεις αναγκασμένος να πεις λόγω ενοχών, όταν συναντάς κάποιον του οποίου αγνώστες μια κλήση και δεν την απάντησες ποτέ.

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Σία Αναγνωστοπούλου

«Ο δολοφόνος της (σ.σ.: Jo Cox) αντιπροσωπεύει τον εφιάλτη που η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιούργησε μέσα από τις πολιτικές της. Έναν εφιάλτη μισαλλοδοξίας, φανατισμού και ρατσισμού»

Μετάφραση

Αν οι πολιτικές της Ε.Ε. ήταν διαφορετικές οι δολοφόνοι φασίστες θα ήταν κανονικοί άνθρωποι. Άρα δεν φταίει αυτοί που έγιναν φασίστες. Η Ε.Ε. φταίει!

Αλέξης Τσίπρας

«Ποιο είναι το κρίσιμο εθνικής σημασίας ζήτημα, που πρέπει πάση θυσία να έχουμε αποκαταστήσει το 2021; Η ανάκτηση της κυριαρχίας μας και η έξοδος από την επιτροπεία»

Μετάφραση

Θα αρχίσουμε να διορίζουμε ξανά σαν να μην υπάρχει αύριο!

COSMOTE

ο κόσμος μας, εσύ.

THE life NETWORK

**“ ΕΧΑΣΑ ΤΟ ΤΡΕΝΟ
ΑΛΛΑ ΔΕΝ ΕΧΑΣΑ ΤΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΜΟΥ. ”**
ΓΙΑΝΝΗΣ Κ.

Η ζωή, όπως υποστηρίζεται καλύτερα
από τα δίκτυα **COSMOTE**.

Οι δικές σας εμπειρίες επιβεβαιώνουν ότι
τα αξεπέραστα δίκτυα σταθερής και κινητής **COSMOTE**
κάνουν κάθε στιγμή της ζωής μας καλύτερη με:

4G | No1 πληθυσμιακή κάλυψη

VDSL | για πάνω από 2.000.000 νοικοκυριά

Μοιράσου τη δική σου εμπειρία στο thelifenetwork.gr
και μπορεί να γίνει η επόμενη διαφήμιση **COSMOTE**.

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Όροι και προϋποθέσεις στο www.cosmote.gr

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΥΖΑΛΑΣ

Δεν με ενδιαφέρει άλλο υπουργείο

Ο αναπληρωτής υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής μιλάει στην Α.Υ.

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

Η ελληνική κυβέρνηση δεν έχει εναλλακτικό σχέδιο, ούτε έχει ζητήσει να υπάρξει, μπροστά στο ενδεχόμενο κατάρρευσης της συμφωνίας Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας για το προσφυγικό, δηλώνει ο Γιάννης Μουζάλας. Σύμφωνα με τον αναπληρωτή υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής, «το σχέδιό μας είναι η εφαρμογή της συμφωνίας» και «απαιτούμε από την Ευρώπη και από την Τουρκία να κάνουν αυτό για το οποίο έχουν δεσμευτεί». Ο Γ. Μουζάλας λέει ότι ποτέ δεν μετάνιωσε που ανέλαβε τη συγκεκριμένη θέση αλλά και πως δεν τον ενδιαφέρει καμία άλλη θέση στο κυβερνητικό σχήμα, αναφέρει ότι προτεραιότητα είναι η δημιουργία θέσεων για τους περίπου 5.000 ανθρώπους που ζουν εκτός χώρων φιλοξενίας, σε Πειραιά, Ελληνικό και αλλού, χαρακτηρίζει «συνήθως μέτριες» τις εγκαταστάσεις που έχουν δημιουργηθεί και προσθέτει ότι κάποιιοι από τους σχεδόν 60.000 πρόσφυγες και μετανάστες που βρίσκονται στη χώρα μας θα μείνουν για πάντα εδώ.

Περιγράψτε μας την εικόνα του προσφυγικού - μεταναστευτικού ζητήματος σήμερα στη χώρα μας. Σήμερα είμαστε σε μια διαφορετική κατάσταση.

Λόγοι γεωγραφίας και ιστορίας μάς έκαναν να βιώσουμε το μεγαλύτερο μεταναστευτικό και προσφυγικό ρεύμα που υπήρξε στην Ευρώπη από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Μέχρι τον Μάρτιο που κλείστηκε η συμφωνία Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας πέρασαν από τη χώρα μας σχεδόν ένα εκατομμύριο πρόσφυγες και μετανάστες. Μέχρι τότε η Ελλάδα ήταν μία χώρα transit, δηλαδή οι άνθρωποι έρχονταν για να περάσουν στην Ευρώπη. Μετά, όταν έκλεισαν τα σύνορά τους οι χώρες του Βίζεγκραντ, από την Αυστρία έως και την ΠΓΔΜ, παρά την αντίθετη απόφαση της Ευρώπης, μέσα σε 20 μέρες εγκλωβίστηκαν στη χώρα μας περίπου 60.000 άνθρωποι. Ακόμα κι αν αυτοί οι άνθρωποι δεν ήρθαν με σκοπό να μείνουν εδώ, για κάποιο χρονικό διάστημα θα παραμείνουν. Κάποιοι θα πάρουν άσυλο, κάποιοι θα ζητήσουν να μεταφερθούν πίσω στις πατρίδες τους, κάποιοι άλλοι θα υποβληθούν στη μέθοδο της αναγκαστικής επιστροφής, για παράδειγμα άνθρωποι από το Μαρόκο ή την Αλγερία, που δεν έχουν δηλαδή καθεστώς πρόσφυγα, κάποιοι θα πάρουν άσυλο στον τόπο μας. Επομένως, εμείς είχαμε δύο μεγάλα καθήκοντα: Το πρώτο ήταν σε ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα να φτιάξουμε εγκαταστάσεις για 60.000 ανθρώπους. Το γεγονός ότι το κάναμε αποτελεί παγκόσμιο ρεκόρ. Σε αντίθεση με αυτά που λέγονται ενεργήσαμε γρήγορα και φτιάξαμε εγκαταστάσεις όχι πάντα πολύ καλές, μερικές φορές κακές, συνήθως μέτριες, οι οποίες παρέχουν χώρο φιλοξενίας προσωρινά σε αυτούς τους 60.000 ανθρώπους. Έτσι πετύχαμε να εκκενώσουμε την Ειδομένη και μένει τώρα να εκκενώσουμε και το Ελληνικό, καταφέραμε δηλαδή να δώσουμε στο χάος μορφή. Τώρα ξέρουμε πού βρίσκονται αυτοί οι πρόσφυγες και οι μετανάστες, ξέρουμε πόσοι είναι ακριβώς, ξέρουμε ποιοι είναι. Αυτοί οι προσωρινοί χώροι φιλοξενίας παρέχουν κάποια πράγματα πολύ βασικά, δηλαδή στέγη και πάτωμα. Όσο κι αν ακούγεται αστειό είναι πολύ σοβαρό πράγμα να έχεις στέγη και πάτωμα. Παρέχουν, επίσης, τροφή, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, υγιεινική φροντίδα, με την έννοια της καθαριότητας, δραστηριότητες για τα παιδιά.

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΑΥΤΟ ΓΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΧΟΥΝ ΔΕΣΜΕΥΤΕΙ

Οι χώροι αυτοί είναι ανοιχτοί ή κλειστοί; Είναι ανοιχτοί. Είναι καταυλισμοί οι οποίοι χτίστηκαν με σκηνές ή, όπως έγινε στην Ειδομένη, παλιοί εργοστασιακοί χώροι όπου μέσα έχουμε εγκαταστήσει σκηνές. Είναι ανοιχτοί με την έννοια ότι μπορούν να μπουν και να βγουν όποτε θέλουν, δεν είναι ανοιχτοί για να μπει ο καθένας, χρειάζεται άδεια. Αυτό γίνεται για τη φύλαξη και των ίδιων των προσφύγων και μεταναστών γιατί και στην Ειδομένη αλλά και σε διάφορα άλλα camps έχουμε κάποιους οι οποίοι είτε από πονηρία, όπως είναι οι διακινητές, είτε από αθωότητα, όπως μπορεί να είναι κάποιοι αλληλέγγυοι, τους ταράσσουν κάθε τόσο λέγοντάς τους ότι «αύριο ανοίγουν τα σύνορα», «πάμε να σπάσουμε τα σύνορα να περάσουμε απέναντι» και άλλα παρόμοια.

Στην περίπτωση της Ειδομένης, υπήρξαν κυβερνητικά στελέχη που αναφέρονταν σε «αλληλέγγυους» και σε «οργανώσεις», ριχνοντάς τους ευθύνες. Όταν όμως αυτά λέγονται έτσι, χωρίς ονοματεπώνυμο, δεν στοχοποιούνται και οργανώσεις που σε μεγάλο βαθμό υποκατέστησαν το ρόλο του κράτους, αλλά και γενικότερα η έννοια της αλληλεγγύης; Όχι, ή τουλάχιστον δεν είναι αυτή η πρόθεση. Δεν είναι εύκολο να πεις ονόματα και οργανώσεις, αλλά να αντιστρέψω την ερώτηση: ποιος δεν ήξερε ότι υπήρχαν αυτοί που πήγαιναν και κολλούσαν χαρτιά που λέγανε «πάμε στις 3 η ώρα να σπάσουμε τα σύνορα» και άλλα τέτοια; Επομένως, αυτό δεν είναι μια φαντασίωση, υπήρχε. Θυμηθείτε εκείνη την απάνθρωπη ενέργεια να περάσουν από το ποτάμι τόσους ανθρώπους για να μπουκνέ παρόνομα στην ΠΓΔΜ. Τότε και για μια βδομάδα μάς τους πετούσαμε από την άλλη πλευρά των συνόρων με σπασμένα χέρια και πόδια από το ξύλο. Σε αυτό είμαι πεντακάθαρος. Το να υποκινήσει αυτό τον πληθυσμό ώστε να ικανοποιήσει το δικό σου στόχο, τη δική σου οπτική για το τι μπορεί να συμβεί και να το πληρώνουν αυτοί οι άνθρωποι, δεν είναι μόνο ανόητο, είναι και απάνθρωπο.

Υπάρχει κόσμος ακόμη στο Ελληνικό, στον Πειραιά και σε άλλες περιοχές που ζει εκτός χώρων προσωρινής φιλοξενίας. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν περίπου 5.000 άτομα, που και αυτά θα είναι τακτοποιημένα σε χώρους φιλοξενίας μέσα στο επόμενο διάστημα. Είναι προτεραιότητά μας.

Δηλαδή, είναι εκτός των χώρων φιλοξενίας επειδή δεν υπάρχουν ακόμη οι θέσεις; Ναι, δεν υπάρχουν οι θέσεις.

Είπατε πρόσφατα ότι οι άνθρωποι θα μείνουν στην Ελλάδα για περίπου 2 με 3 χρόνια... Όχι, εγώ δεν είπα ποτέ κάτι τέτοιο. Εγώ αυτό που έχω πει είναι ότι η χώρα άλλαξε, δηλαδή δεν είναι πια χώρα transit, αλλά χώρα στην οποία αναγκαστικά κάποιοι άνθρωποι θα μείνουν και ο χρόνος που θα μείνουν εξαρτάται. Μπορεί να είναι για κάποιο χρονικό διάστημα, μπορεί να είναι για μερικούς μήνες μέχρι να γίνει η μετεγκατάστασή τους στην Ευρώπη, μπορεί να είναι μέχρι να ζητήσουν οι ίδιοι να επιστρέψουν στις πατρίδες τους με τα προγράμματα του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης. Θα πρέπει όμως να είμαστε προετοιμασμένοι ότι κάποιοι άνθρωποι θα μείνουν στη χώρα μας.

Γενικά μιλώντας για το προσφυγικό, ποιος έχει την ευθύνη; Δηλαδή, ποιος είναι αυτός στον οποίο λογοδοτείτε, π.χ., εσείς, ο υπουργός Άμυνας, ο υπουργός Υγείας κ.λπ. κι εκείνος με τη σειρά του στον πρωθυπουργό; Ποιος είναι ο επικεφαλής; Το Συντονιστικό Όργανο Διαχείρισης της Προσφυγικής Κρίσης; Το Συντονιστικό είναι ένα ειδικό όργανο το οποίο επιχειρεί να συντονίζει τα εμπλεκόμενα υπουργεία, το καθένα από τα οποία έχει να παίξει το δικό του ρόλο.

Οπότε, το Συντονιστικό είναι ο επικεφαλής της όλης προσπάθειας; Νομίζω ότι δεν μπαίνει θέμα επικεφαλής, αλλά συντονισμού. Το Συντονιστικό συντονίζει τα υπουργεία Υγείας, Παιδείας, Μετανάστευσης, το στρατό, το λιμενικό, κάθε φορά ό,τι χρειάζεται. Έχει την ευθύνη υλοποίη-

σης των πολιτικών αποφάσεων.

Στην Αυστρία και οι 90.000 πρόσφυγες που δέχτηκε η χώρα έχουν μπει όλοι σε διαμερίσματα. Η πρόταση που έχει υπάρξει και στην Ελλάδα, ότι υπάρχουν πολλά ξενοίκιστα διαμερίσματα και ότι στο οικονομικό θα μπορούσε να βοηθήσει η ΕΕ για να μπουν κι εδώ όσοι άνθρωποι δικαιούνται προστασίας σε διαμερίσματα και να τελειώνει η υπόθεση με τα στρατόπεδα κ.λπ. Έχει προοπτική αυτή η πρόταση; Στην Αυστρία αυτό που συμβαίνει αφορά την ενσωμάτωση. Δηλαδή αυτούς οι οποίοι πήραν άσυλο και οι οποίοι έχουν κάποια δικαιώματα. Αυτός είναι και ο λόγος που πάρα πολλοί ήθελαν να πάνε στην Αυστρία ή στη Γερμανία. Στη χώρα μας η κατάσταση είναι διαφορετική. Υπάρχει όμως κάτι που το υποτιμάτε όλοι. Το γεγονός ότι μέσα σε 20 μέρες παγιώθηκαν 60.000 άνθρωποι στην Ελλάδα αντιστοιχεί με το να παγιωθούν στη Γερμανία 580.000 άνθρωποι, στη Γαλλία 540.000 και στην Ιταλία 480.000 άνθρωποι.

Βάσει του πληθυσμού το λέτε αυτό; Βάσει του πληθυσμού και της οικονομίας, των δεικτών του ΑΕΠ. Επομένως, το να βάλουμε αυτούς τους ανθρώπους σε δύο μήνες μέσα σε πρόχειρους καταυλισμούς ήταν ένα γιγάντιο έργο και κατά την άποψή μου πρέπει να είναι κανείς πολύ περήφανος γι' αυτό, ακόμη κι αν οι καταυλισμοί δεν είναι ό,τι καλύτερο, όμως βελτιώνονται συνεχώς. Το επόμενο σχέδιο είναι μέχρι το φθινόπωρο να διαλύσουμε τους περισσότερους από αυτούς τους πρόχειρους καταυλισμούς, να φτιάξουμε καινούργιες δομές τις οποίες θα μοιράσουμε σε όλη την Ελλάδα. Μιλάμε για μικρά camp, κανένα από αυτά με πάνω από 1.000 άτομα, ώστε να μη δημιουργούμε γκέτο, και κοντά σε μεγάλες πόλεις γιατί οι άνθρωποι δεν είναι για να ζουν στις ερημιές.

Κοντά σε πόλεις, εννοείτε σε απόσταση που να μπορούν να έχουν άμεση πρόσβαση, ίσως και με τα πόδια; Αυτό είναι δύσκολο γιατί δεν υπάρχουν τέτοιοι χώροι.

Κάν' το όπως ο Αλέξης

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Παραφράζοντας ελαφρώς τον τίτλο δημοφιλούς εκπομπής μαγειρικής επιχειρείται η διακριτική συμμετοχή του αναγνώστη στη νέα υπερπαραγωγή του Μαξίμου με το διακριτό τίτλο «Το μεγάλο μαγέΡΙκο» η οποία άρχισε ήδη να μεταδίδεται. Το περιεχόμενο της τηλεοπτικής και σύντομης σε διάρκεια σειράς αφορά βεβαίως-βεβαίως τη μείζονος σημασίας αλλαγή του Συντάγματος ή αλλιώς «άλλα λόγια να αγαπιόμαστε», αλλά και την κομβική για τις μεσοπρόθεσμες πολιτικές εξελίξεις υπόθεση του εκλογικού νόμου με το χαρακτηριστικό υπότιτλο «Ο Αρχιμάγειρας με τη θαυματουργή κουτάλα».

Κάθε κοινωνία διαθέτει το πολιτικό προσωπικό που της αξίζει. Την ευθύνη για τις συνταγματικές αλλαγές φέρει αυτό το πολιτικό προσωπικό. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο καμία σοβαρή κουβέντα και άρα συνηγορία δεν θα πρέπει να αναμένεται, και για του λόγου το αληθές στοχαστείτε, συμπολίτες, πως ήδη η κατ' όνομα «διαδικασία» έχει υπονομευτεί. Βεβαίως το ζητούμενο για την κυβέρνηση δεν είναι ο απαραίτητος και επιβεβλημένος εκσυγχρονισμός του συνταγματικού χάρτη, αλλά η εφαρμογή της τρέχουσας πολιτικής άγχεβρας όπως την αντιλαμβάνεται το Μαξίμου στον αναμενόμενο κατά τα τέλη Ιουλίου εκλογικό νόμο. Εδώ αξίζει να σταθούμε.

Μία κουβέντα, χίλια συμπεράσματα

Δεν πάει πολύς καιρός, δέκα ημέρες περίπου, που ένα σημαντικό στέλεχος του ΣΥΡΙΖΑ με άμεση εμπλοκή στα τρέχοντα, βουλευτής ο ίδιος, εξηγήσε σε μία ολιγομελή παρέα σε κατ' ιδίαν και άρα off the record συνομιλία το βασικό περίγραμμα της πολιτικής σκέψης της ομάδας εξουσίας. «Οι μετρήσεις και οι αναλύσεις καταδεικνύουν πως το ποσοστό των πτωχών ή πτωχοποιημένων στη χώρα φτάνει το 30% της υφιστάμενης και ενεργούς εκλογικά δεξαμενής ψηφοφόρων. Αυτό το ποσοστό ανήκει στον ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό θα είναι το ποσοστό που θα επιδιώξουμε και που θα κατοχυρώσουμε στην επόμενη/επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις». Η ομολογία είναι αφοπλιστικά ειλικρινής και χαρακτηριστικά «αριστερή» ως προς τα τρέχοντα πρότυπα της Αριστεράς και όχι μόνο στην Ελλάδα. Εξηγεί δε την ουσία του στρατηγικού σχεδιασμού του Μαξίμου. Η προλεταριοποίηση των μικροαστών αποτελεί την κύρια πηγή πολιτικής ισχύος της Κουμουन्दούρου. Διαφεύγει της προσοχής του συμπαθούς συνομιλητή ωστόσο πως ποτέ στη σύγχρονη ιστορία οι ισοπεδωμένοι μικροαστοί δεν ανταποκρίθηκαν ταύτοσημα. Αντιθέτως ένα μεγάλο τμήμα τους συντάχθηκε την κρίσιμη στιγμή με την Ακροδεξιά.

Συγκριτική γλωσσολογία και πολιτική ορολογία

Θα ήταν χρήσιμη μία συγκριτική ανάγνωση των βασικών θέσεων της γαλλικής Ακροδεξιάς με εκείνες της γαλλικής Αριστεράς κατά τις τρέχουσες κομβικές εξελίξεις στη Γαλλία. Η προσεκτική ανάγνωση των θέσεων ως προς τις οικονομικές εξελίξεις, την Ευρωπαϊκή Ένωση, την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση αλλά και τις σχέσεις της κοινωνίας με τις πολιτικές ηγεσίες, είναι κατά 80% ταυτόσημες. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της εκκωφαντικής σύμπτωσης της επιχειρηματολογίας της Μαρίν Λεπέν με τη Σία Αναγνωστοπούλου ως προς τα αίτια που προ-

κάλεσαν τη δολοφονία της βρετανής βουλευτού. Υπαίτιος είναι η Ευρώπη, επί της ουσίας η ευρωπαϊκή ηγεσία, δηλαδή η ευρωπαϊκή γραφειοκρατία, ένας όρος τόσο αγαπητός στη σημερινή ευρωπαϊκή Αριστερά και Ακροδεξιά από τον Φάραντζ και τον Ιγκλέσιας έως τη Λεπέν και την Κουμουन्दούρου «Go back, κυρία Μέρκελ... Go back, κυρίες και κύριοι της συντηρητικής νομενκλατούρας της Ευρώπης». Θα θυμάστε όλοι αυτή τη φράση του Αλέξη Τσίπρα στα προεκλογικά μπαλκόνια. Διαβάστε αντίστοιχες τοποθετήσεις επί του θέματος της ακροδεξιάς Μαρίν Λεπέν ή του αριστερού Μελανσόν. Το συμπέρασμα προκαλεί τη μεγάλη ανατριχίλα. Όταν τα «σύνορα» μεταξύ ενός ακροδεξιού φοβικού λόγου και ενός κακοκωμένου αριστερού παραληρήματος είναι τόσο στενά τότε οι μικροαστοί ψηφοφόροι δεν έχουν κανένα συνειδησιακό πρόβλημα ως προς την επιλογή τους. Άλλωστε μικροαστοί είναι. Μπερδεύονται εύκολα μέσα στους νερόλακους του εθνικο-λαϊκισμού. Μισούν για λόγους που δεν γνωρίζουν τα μεγάλα σύνολα (Ευρώπη). Θεωρούν πάντα έτσι γενικά και αόριστα πως είναι αδικημένοι από την Ιστορία, εκθρούς και φίλους, από τους δανειστές ή παρόχους, από συμμάχους κ.λπ. Είναι τα απολύτως κακομαθημένα παλιόπαιδα της ιστορίας. Ψηφίζουν όμως αυτοί οι σύγχρονοι προλετάριοι και καθορίζουν συσχετισμούς. Κατάφεραν το εφιαλτικό 50/50 στην Αυστρία, να αναδείξουν τους υπερσυντηρητικούς ευρωφοβικούς τρίτη δύναμη στην Γερμανία, να απειλήσουν την ευρωπαϊκή συνοχή στη Βρετανία, να φέρουν την ευρωφοβική, ομοφοβική, ιστοριοφοβική, ξενοφοβική γαλλική Ακροδεξιά

μία ανάσα από την εξουσία. Όποιος στοχεύει στην εκλογική πελατεία των ισοπεδωμένων μικροαστών διαπραγματεύεται με το διάολο και παίζει με τη φωτιά. Δεν φαίνεται να το αντιλαμβάνεται η Κουμουन्दούρου ούτε και ο συμπαθής προ δεκαμήρου συνομιλητής. Είναι όμως μόνον θέμα αντίληψης; Ο Πουλατζάς δυστυχώς έφυγε νωρίς. Ο Μιχάλης Παπαγιαννάκης επίσης.

«Ο Αρχιμάγειρας με την κουτάλα»

Μεταξύ του βαθέος πασόκου Κουρουμπλή, του ευθέως νεοφιλελεύθερου αριστερού λεξιλογίου Τσίπρα, του πολιτικά μανιακο-καταθλιπτικού Τσακαλώτου και της πεντηκοντατριούς παρέας του, της ασημαντότητας ενός Πολάκη και της ευφυούς διαχείρισης της καθημερινής μιζέριαν των Φίλη, Παπά, Σκουρλέτη και του μονίμως δακρυσομένου Σπίρτζη, η ομάδα εξουσίας συντάσσει τη νέα φόρμουλα με την οποία θα καθοριστούν οι συσχετισμοί της επόμενης περιόδου. Η στόχευση είναι πολύπλοκη.

Α) Η διασφάλιση πολυδιάσπασης του ακροδεξιού-λαϊκής Δεξιάς στοιχείου της Νέας Δημοκρατίας. «Φτιάξε και εσύ ένα κόμμα, μπορείς. Είναι ποιο έξυπνος ο Μπαλτάκος ή ο Φαίλος».

Β) Η διαμόρφωση μιας «κοινοβουλευτικής σούπας» στην Αριστερά της Κουμουन्दούρου όπου η Ζωή, ο Παναγιώτης, ο ΑΝΤΑΡΣΥΑ θα αποτελέσουν υπομόχλια - εργαλεία διαχείρισης κοινωνικής οργής, μόχλευσης εν δυνάμει ψηφοφόρων, ακύρωσης κοινωνικών δυναμικών, απαξίωσης κινηματικών δράσεων κ.λπ. Ένα «μαξιλαράκι», δηλαδή.

Γ) Η διαμόρφωση μιας πολιτικής άγχεβρας διά της οποίας ο ΣΥΡΙΖΑ ακόμη και ως δεύτερο κόμμα θα μπορεί να ακυρώνει την πλειοψηφία της κάλπης στο δρόμο, την κοινωνία, αλλά και εντός Βουλής. Με λίγα λόγια, αν ο Μητσοτάκης δεν κερδίσει εκλογές με αυτοδυναμία, ο ΣΥΡΙΖΑ θα είναι ο πραγματικός κυρίαρχος του παιχνιδιού. **Α**

Μπορεί όμως να υπάρχει μια συγκοινωνία για να έχουν πρόσβαση. Στο σχεδιασμό είναι να χρησιμοποιήσουμε και διαμερίσματα. Υπάρχει ένα πρόγραμμα το οποίο έχω υπογράψει με την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για 20.000 διαμερίσματα, δυστυχώς δεν έχουν καταφέρει να το ολοκληρώσουν ακόμα, θα μας διευκόλυνε πάρα πολύ αν τα είχαν καταφέρει, τους βοηθάμε να το ολοκληρώσουν. Μέχρι σήμερα έχουν υλοποιήσει το πρόγραμμα αυτό για 5.500 θέσεις σε διαμερίσματα και ξενοδοχεία.

Ο υπουργός Εξωτερικών σε μια πρόσφατη συνέντευξη του είπε ότι η Ελλάδα ζήτησε από την Κομισιόν ένα εναλλακτικό σχέδιο για την περίπτωση που κάτι δεν πάει καλά στη συμφωνία ΕΕ και Τουρκίας... Δεν το ξέρω αυτό, δεν είμαι βέβαιος ότι ο κ. Κοτζιάς δήλωσε κάτι τέτοιο. Εμάς σαν κυβέρνηση το σχέδιό μας είναι η εφαρμογή της συμφωνίας ΕΕ και Τουρκίας.

Δεν έχουμε ένα plan b αν κάτι δεν πάει καλά; Εμείς παλεύουμε για την εφαρμογή της συμφωνίας και απαιτούμε από την Ευρώπη και από την Τουρκία να κάνουν αυτό για το οποίο έχουν δεσμευτεί.

Δεν σας ανησυχεί μήπως κάτι δεν πάει καλά; Ποια είναι η εκτίμησή σας; Η εκτίμησή μου είναι ότι πρέπει να πάει καλά. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να σκεφτόμαστε έτσι ή αλλιώς. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να δίνουμε στην Ευρώπη ή στην Τουρκία τη δυνατότητα να σκεφτούν ότι θα μπορούσε να υπάρξει και κάτι άλλο. Το κάτι άλλο που ορισμένοι σκέφτονται ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να γίνει μια αποθήκη ανθρωπών είναι τελείως έξω από τη λογική μας.

Τελικά, η ελληνική κοινωνία είναι αλληλέγγυα; Γιατί είδαμε και τον κόσμο που βοηθάσε τους πρόσφυγες με κάθε τρόπο, είδαμε όμως και άλλους να συγκεντρώνονται έξω από κέντρα φιλοξενίας και να διαμαρτύρονται, ενώ αρκετοί ήταν και οι δήμοι που αντέδρασαν στη δημιουργία τέτοιων κέντρων κοντά τους. Συνολικά, το μεγάλο μας ηθικό πλεονέκτημα είναι ότι η ελληνική κοινωνία μαζικά είναι αλληλέγγυα. Είμαστε η μοναδική χώρα στην Ευρώπη που δεν έχουμε μαζικές διαδηλώσεις εναντίον προσφύγων, άνοδο της ακροδεξιάς λόγω του προσφυγικού. Αυτό δεν είναι τυχαίο, είναι και αποτέλεσμα μιας πολιτικής που εφαρμόσαμε που λέει ότι κανείς πρέπει πάντα να ισορροπεί, να μπορεί να ζυγίζει σωστά τα συμφέροντα και τα δικαιώματα των προσφύγων και των μεταναστών αλλά και τα δικαιώματα του ντόπιου πληθυσμού. Εάν δηλαδή η πλατεία Βικτωρίας είναι γεμάτη με σκηνές, ο ντόπιος πληθυσμός κάνει δικά του δικαιώματα. Το ότι βάλουμε τον κόσμο στα γήπεδα για κάποιο χρονικό διάστημα και αδειάσαμε τις πλατείες, επέτρεψε αυτό το ισοζύγιο. Το ότι μέχρι τον Σεπτέμβριο θα φτιάξουμε καινούργιους χώρους και θα τους ισοκατανείμουμε σε όλη την Ελλάδα, χωρίς να δημιουργούμε μεγάλα γκέτο, είναι κάτι που πάλι φέρνει μια ισορροπία. Υπάρχουν δήμαρχοι που αντιδρούν, υπάρχουν άνθρωποι που αντιδρούν, όμως αν δείτε μια τέτοια συγκέντρωση δεν αποτελείται από περισσότερα από 35-40 άτομα. Ο πολύς κόσμος απέχει από αυτά και όπου δημιουργούνται κέντρα βοήθειας, παρά τις πρώτες αντιδράσεις.

Γυρνώντας ένα χρόνο πριν, στον Ιούνιο του '15, τότε που οι προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές αυξήθηκαν κατακόρυφα. Ήταν το προσκλητήριο της Γερμανίας, όπως κάποιιο υποστηρίζουν, που έφερε τόσο κόσμο στην Ευρώπη; Προφανώς δεν υπήρξε κανένα προ-

σκλητήριο του ΣΥΡΙΖΑ. Συνέπεσαν διάφοροι παράγοντες, ενώ το εντυπωσιακό είναι ότι κανείς δεν το είχε προβλέψει. Είναι χαρακτηριστικό ότι η πρώτη συνεδρίαση της ΕΕ για το προσφυγικό έγινε στα τέλη του περασμένου Ιουλίου. Τι συνέβη και αυξήθηκαν οι ροές; Το ένα είναι ότι κατέπεσαν τα επισιτιστικά προγράμματα της Υπατης Αρμοστείας στην Τουρκία. Κατέπεσε, επίσης, η δυνατότητα των παιδιών να πηγαίνουν στο σχολείο, γιατί και αυτό έπαψε να ημιδοθείται από την Υπατη Αρμοστεία, υπήρξε ένα κενό χρημάτων. Ένας άλλος παράγοντας είναι ότι έπεσε η Μοσούλη, κάτι που δημιούργησε ένα τεράστιο κύμα προσφύγων και από εκεί και πέρα άρχισαν οι αλυσιδωτές αντιδράσεις.

Μιας και είπατε για τα παιδιά, στην Ελλάδα έχουμε προβλέψει κάτι γι' αυτά; Υπάρχει ήδη μια επιτροπή του Υπουργείου Μετανάστευσης και του Υπουργείου Παιδείας που ετοιμάζει τα pláνα για το πως αυτά τα παιδιά από Σεπτέμβριο θα πάνε σχολείο με οποιονδήποτε τρόπο. Είτε στα δημόσια σχολεία μας είτε σε ειδικούς χώρους μέσα στα δημόσια σχολεία το απόγευμα που είναι κλειστά είτε προκαταρκτικές τάξεις μέσα στους καταυλισμούς.

Όταν έκλεισαν τα σύνορα η ελληνική κυβέρνηση έκανε λόγο για μονομερή ενέργεια από την ΠΓΔΜ. Τελικά, ήταν μονομερής ενέργεια ή ήταν κάτι που ξέραμε ότι ερχόταν άμεσα, ίσως και μια σιωπηρή συμφωνία εντός της ΕΕ, καθώς ελάχιστοι κράτη δέχονται άλλους πρόσφυγες και η Γερμανία, πλέον, δεν μπορούσε να απορροφήσει όλο τον κόσμο. Ήταν μονομερής ενέργεια, από το σύνολο των χωρών του Βίζεγκραντ. Ήταν ενέργεια που καταδικάστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, που καταδικάστηκε από το συμβούλιο των ηγετών της ΕΕ, που έγινε παρά και ενάντια στην απόφαση που είχε πάρει το συμβούλιο των ηγετών.

Θα έπρεπε να έχουν υπάρξει κάποιες κυρώσεις εναντίον αυτών των χωρών; Υπάρχει ένα πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα. Η ΕΕ πρέπει να δρα σαν ΕΕ και όχι σαν συνασπισμός κρατών όπου ο καθένας κάνει ότι θέλει. Με αυτή την έννοια η προσωπική μου άποψη είναι ότι όποιος δεν συμμετέχει στο κομμάτι της αλληλεγγύης και δεν παίρνει την ευθύνη που του αναλογεί δεν θα πρέπει να συμμετέχει, για παράδειγμα, στον προγραμματισμό για επιδοτήσεις στο σχολείο ή στις καλλιέργειες ή σε οτιδήποτε άλλο. Δεν γίνεται να είσαι μέλος της ΕΕ αλλά καρτ. Η ΕΕ δοκιμάστηκε μέσα από το προσφυγικό και ένα κομμάτι της έδειξε ότι δεν έχει μάθει να συμπεριφέρεται σαν ΕΕ. Αυτό είναι μία κακή παρακαταθήκη για το μέλλον και θα πρέπει να το πάρουμε πολύ σοβαρά υπόψη μας.

Μετανιώσατε κάποια στιγμή που αναλάβατε αυτή τη θέση; Όχι, ποτέ. Είναι κάτι πολύ κουραστικό, 40 χρόνια τώρα ασχολούμαι με αυτό το θέμα, ένα μήνα κάθε χρόνο συμμετέχω ως εθελοντής σε αντίστοιχες περιπτώσεις σε διάφορα μέρη του πλανήτη. Αισθάνομαι ότι με τιμήσανε δίνοντάς μου αυτή τη θέση και ελπίζω κι εγώ να την τιμήσω συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

Θα σας ενδιέφερε, αν σας προταθεί, να ασχοληθείτε και με κάποιο άλλο κυβερνητικό έργο ή σας ενδιαφέρει μόνο το μεταναστευτικό; Σας ρωτώ επειδή πολλά ακούω για επικείμενο ανασχηματισμό. Όχι, εγώ δεν είμαι άνθρωπος πολιτικής καριέρας, είμαι εδώ για ένα πολύ συγκεκριμένο θέμα, όπως σας είπα ομολογώ ότι με κολάκευσε η επιλογή μου, η δουλειά μου είναι στοχοπροσηλωμένη εκεί και ελπίζω όταν τελειώσω τη θητεία μου, όποτε είναι αυτό, να έχω τιμήσει κι εγώ τον τόπο και το πρόβλημα. **Α**

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

Δεν θέλω να γίνω καθεστωτικός

Το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της ανάληψης καθηκόντων καλλιτεχνικού διευθυντή στο Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου από το σκηνοθέτη Βαγγέλη Θεοδωρόπουλο

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΙΤΗ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Οταν το 1997 πρωτομπήκαμε στην αυλή του Θεάτρου του Νέου Κόσμου, δεν ξέραμε ούτε ότι θα ενθουσιαστούμε με τον «Κοινό λόγο», την πρώτη παράσταση που σκηνοθέτησε εκεί ο Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος, ούτε ότι το θέατρό του επρόκειτο να μπει στη λίστα του πρέπει-να-το-δούμε κάθε θεατρικής σεζόν. Στα επόμενα χρόνια το Θέατρο του Νέου Κόσμου, και με τις φιλοξενούμενες παραστάσεις, έμελλε να γίνει ένα φυτώριο - σταθερή βάση νέων καλλιτεχνών αλλά και σημείο συνάντησης θεατών κάθε ηλικίας και διάθεσης (από ψαγμένους μέχρι όσους βλέπουν επιτυχίες). Ο Θεοδωρόπουλος από ηθοποιός και ανέσπιος σκηνοθέτης έγινε, και με το θέατρό του, σημαντική μονάδα της θεατρικής ζωής στην πόλη. «Πολύ χρήσιμη η εμπειρία του σπασίματος ενός επιτυχημένου θεάτρου αλλά ξέρω επίσης πως δεν είναι συγκρίσιμα μεγέθη ένα μικρό θέατρο και ένα Φεστιβάλ. Γι' αυτό δεν έχω στο μυαλό μου να μεταφέρω τη λογική του θεάτρου μου εδώ. Αυτός που ήρθε εδώ είμαι μόνο εγώ με τις εμπειρίες και τις ανησυχίες μου και θέλω να συνυπάρχω και με άλλους ανθρώπους που μου πλαταίνουν τους ορίζοντες» διευκρινίζει.

Τα έργα που θα σκηνοθετεί εκεί – η επιλογή γίνεται με τη σύμπραξη της Κοραλίας Σωτηριάδου, μεταφράστριας, επιμελήτριας εκδόσεων και συζύγου του Θεοδωρόπουλου –, θα έχουν δύο βάσεις: σύγχρονος λόγος και κοινωνικο-πολιτικό περιεχόμενο. Στις παραστάσεις του ο Θεοδωρόπουλος δείχνει πως δεν πάσχει από το σύνδρομο της σκηνοθετίτιδας, αλλά αυτό που τον ενδιαφέρει είναι να ακουστεί καθαρά το κείμενο και να προσφέρει την ευκαιρία στους πάντες εξαιρετικούς ηθοποιούς που επιλέγει, να δώσουν ερμηνείες ζωής. «Θα έλεγα πως τον τρόπο που δουλεύω ως σκηνοθέτης ακολουθώ κι εδώ από αυτή τη θέση. Ακούω προτάσεις, τις περνάω από το δικό μου φίλτρο και μετά προχωράω. Δεν είναι θέμα δημοκρατικών διαδικασιών, αλλά ένας τρόπος δουλειάς που έχει φέρει δημιουργικό αποτέλεσμα» εξομολογείται.

Όσοι τον συναναστρέφονται ανακαλύπτουν έναν άνθρωπο εξωστρεφή, ακομπλεξάριστο, που του αρέσει να είναι και αθυρόστομος. Κυκλοφορεί μ' ένα μηχανάκι της συμφοράς, του αρέσει το γέλιο, να δείχνει λίγο sui generis ακόμη και τώρα που όπου σταθεί και βρεθεί περριφανεύεται για τα εγγόνια του. Το αδηφάγο τέρας της θεατρικής πιάτσας τού χρεώνει άριστες δημόσιες σχέσεις, οι οποίες καταλήγουν σε μια σειρά δημοσιευμάτων για κάθε πρεμιέρα του. Αν έχει την παραμικρή αξία η γνώμη μου, αυτό που μπορώ να καταθέσω είναι πως όσες φορές έχω εκφέρει αντίρρησης για παραστάσεις του, τις άκουσε ευγενικά, έδειξε να οξέβεται τη γνώμη μου και δεν μου έκοψε την καλημέρα (κάτι που έχει συμβεί με άλλους ηθοποιούς ή σκηνοθέτες), αλλά, το κυριότερο, πως ποτέ δεν μου ζήτησε να γράψω κάτι για τις παραστάσεις του. «Επικοινωνιακό θα με χαρακτηρίζα. Από την πρώτη ημέρα που μπήκα στο θέατρο, με ενδιέφερε το πώς θα επικοινωνήσουμε σωστά τη δουλειά μας. Δεν είμαι από τους καλόγερους του θεάτρου, αλλά ποτέ μου δεν έκανα την κοσμικο-θεατρική ζωή ούτε ζημερώθηκα σε μπαρ για να κερδίσω κάτι. Θυμάμαι, όταν ήμουν νέος ηθοποιός, και κάποιες φορές άνεργος, αντί να πηγαίνω σε μπαρ να βγάλω τα απωθημένα μου με άλλους συναδέλφους έβγαينا στην εθνική οδό και έκανα οσοστόπ. Έχω κάνει άπειρα ταξίδια μ' αυτό τον τρόπο».

Ξεκινώντας το σίριαλ αποπομπής του Γιώργου Λούκου από το Φεστιβάλ, οι ψιθυροί έγιναν τσουνάμι πως ένας από τους μνηστήρες της θέσης ήταν και ο Θεοδωρόπουλος. Αφορμή στάθηκε και μια συνέντευξή του στα «ΝΕΑ», όπου «είπα πως από τη στιγμή που εμφανίστηκε η Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, με τα θετικά και τα αρνητικά της, το θεατρικό τοπίο έχει αλλάξει. Αυτό δεν μπορούσε να

το αγνοεί το Φεστιβάλ. Είπα, επίσης, πως ένιωθα ότι το Φεστιβάλ είχε μπει σε αυτόματο πιλότο και ήταν κουρασμένο-τοποθετήσεις για τις οποίες έπεσαν να με φάνε» θα πει, για να συνεχίσει: «Πιστεύουμε στο ουδείς αναντικατάστατος; Πρώτα απ' όλα δεν ξέρεις από πού θα σου έρθει. Πριν λίγες ημέρες βρέθηκα εγώ εδώ και η μηχανή μου δέκα μέτρα πιο εκεί, και ευτυχώς γλίτωσα μόνο με γρατσουνιές. Αναλαμβάνοντας εδώ δεν πρόκειται να αφήσω στην άκρη ή να ξεχάσω τα εξαιρετικά πράγματα που έκανε ο Λούκος, αλλά θέλω να αλλάξω σε θετικά όσα αρνητικά έβλεπα – από μαθητής δραματικής σχολής πάντα είχα μια στάση στο πώς μπορείς να κάνεις το αρνητικό θετικό. Σ' αυτή τη λογική είναι, για παράδειγμα, πως θέλω το Φεστιβάλ να έχει και την εκπαιδευτική πλευρά και να μη μένει μόνο στην εμφάνιση θιάσων. Γι' αυτό και πρότεινα τη λειτουργία του Λυκείου στην Επίδαυρο, όπου θα φιλοξενεί σπουδαστές απ' όλο τον κόσμο προκειμένου να παρακολουθήσουν μαθήματα πάνω στον αρχαίο δραματικό λόγο. Το σίγουρο είναι πάντως πως, με το που ανέλαβα, άρχισαν να βγαίνουν πράγματα που τα είχα μέσα μου».

Στη συνάντηση των καλλιτεχνών στη Σφενδόνη, προκειμένου να σχεδιάσουν τον τρόπο αντίδρασης στο πρόγραμμα που είχε ανακοινώσει ο Φαμπρ, ο Θεοδωρόπουλος ξεκίνησε την τοποθέτησή του λέγοντας «όταν με φώναξε ο Μπαλτάς για να μου προτείνω τη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή στο Φεστιβάλ είπα να», για να διορθώσει αμέσως «δηλαδή είπα όχι», και έβαλε τα γέλια μαζί με όλη την αίθουσα. Στη συνέχεια εξήγησε με αφοπλιστική ειλικρίνεια το λόγο της άρνησής του: «Εξήγησα πως αν δεχτώ θα πέσουν όλοι να με φάνε. Το είπα έτσι ακριβώς, αλλά στην πραγματικότητα δεν είχα δεχτεί γιατί δεν ήθελα να εμπλακώ σε έναν εμφύλιο πόλεμο που κηρύχτηκε μετά την αποπομπή του Λούκου. Δεν θα σου πω πως δεν ήθελα να αναλάβω. Τα κοινά με αφορούσαν ανέκαθεν, έξω από σωματεία και κόμματα, και πιστεύω πως όλοι φέρνουμε την ευθύνη για το τι συμβαίνει τόσο στο χώρο μας όσο και στη χώρα. Δέχτηκα όμως τη δεύτερη φορά γιατί θεώρησα πως αν δεν το κάνω θα ήταν μια ήττα του χώρου μας. Τον Φαμπρ, νομίζω, όλοι οι παρευρισκόμενοι στη Σφενδόνη θυμούνται πως τον υπερασπίστηκα ως καλλιτέχνη. Όχι όμως τις επιλογές του για το Φεστιβάλ. Αλλά δεν είχα υπογράψει την κοινή δήλωσή μας γιατί διαφωνούσα με το "persona non grata". Ανειθύμπος ένας συνάδελφος; Δεν γίνεται».

Οι περισσότεροι πιστεύαμε πως θα αναλάβει τη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή του Φεστιβάλ «εξαργυρώνοντας» και το γεγονός πως ποτέ του δεν έκρυψε πως ήταν αριστερός και φίλα προσκείμενος στις προεκλογικές θέσεις της σημερινής κυβέρνησης. Για τα πρακτικά, όμως, θα πρέπει να καταθέσουμε πως και στο παρελθόν έχει δεχτεί προτάσεις και από άλλες κυβερνήσεις να αναλάβει την καλλιτεχνική διεύθυνση κρατικών θεάτρων, τις οποίες αρνήθηκε, αλλά δεν θέλησε εδώ να αναφερθούν τότε έγιναν οι προτάσεις και από ποιον.

Το τι θα καταφέρει στο Φεστιβάλ μένει να αποδειχτεί. Το σίγουρο είναι πως πέτυχε το ακατόρθωτο καθώς μέσα σε ελάχιστο διάστημα δημιούργησε ενδιαφέρον πρόγραμμα – ήδη τρέχει και με κάποιες παραστάσεις sold out –, στηριζόμενος και στις κατατεθειμένες στον προκάτοχό του προτάσεις. «Ο Ματίας φον Χαρτς, που ανέλαβε τη θέση συμβούλου για το ρεπερτόριο από το εξωτερικό, και ο οποίος είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του καλοκαιρινού φεστιβάλ του Βερολίνου Foreign Affairs, μου είπε πως κανείς στο εξωτερικό δεν μπορεί να πιστέψει πως δημιουργήσαμε το πρόγραμμα μέσα σε 5 εβδομάδες. Χαρακτηριστικά του "σύστησαν" να μην το διαδίδει, γιατί θα χαλάσει την πιάτσα» λέει γελώντας. Το επόμενο πρόγραμμα θα είναι αυτό που θα φέρει καθαρά την υπογραφή του. Η ανακοίνωση πάντως της δημιουργίας του Λυκείου –αφήνοντας

στην άκρη την αξία του– δεν μπορεί παρά να προκαλέσει ερωτήματα. Πρόκειται για μία ακόμη πομφόλυγα, καθώς χρόνο το χρόνο η επιχορήγηση του Φεστιβάλ συρρικνώνεται; Οπότε πώς θα βρεθούν τα χρήματα για ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που εκ φύσεως δεν μπορεί να ισοσκελίσει τον προϋπολογισμό του; Θα του το θέσω ως ζήτημα. «Φαντάζομαι πως συμφωνούμε για την εκπαιδευτική αναγκαιότητα της ίδρυσής του. Από εκεί και πέρα όμως, πιστεύω πως θα ωφελήσει και το πρόγραμμα του Φεστιβάλ. Το μικρό θέατρο της Επιδαύρου είναι ένας εξαιρετικός χώρος, αλλά μετά το θάνατο του Λαμπράκη θεωρώ πως αντιμετωπίστηκε αρκετά αμήχανα από την προηγούμενη διεύθυνση. Το βλέπω πλέον ως ένα Αμφιθέατρο του Λυκείου, όπου θα δίνονται και παραστάσεις που σχετίζονται με τις δράσεις και τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Λυκείου. Όσο για την οικονομική παράμετρο, είμαι αισιόδοξος για λόγους που γνωρίζω, αλλά δεν θέλω να τους πω τώρα, παρά μόνο όταν συμβούν. Θα μιλήσω μόνο για θέματα που έχουν να κάνουν με την οικονομία που είναι εφικτό να γίνει. Τα γραφεία του Φεστιβάλ στεγάζονται σε ένα κτίριο του οποίου το ενοίκιο είναι 23.000 ευρώ το μήνα. Βρήκα ένα κτίριο –αν και δεν είναι στην αρμοδιότητά μου, αφού έχουν χωριστεί τελείως οι ιδιότητες του καλλιτεχνικού και του οικονομικού διευθυντή– στα ίδια τετραγωνικά με ενοίκιο 6.500 ευρώ και μάλιστα έτοιμο για εγκατάσταση. Με 16.500 ευρώ όφελος το μήνα μπορείς να κάνεις κάθε μήνα, που λέει ο λόγος, μια καινούργια παραγωγή. Η Πειραιώς είναι ενεργειακά σπάταλη, εξαιτίας της κατασκευής των κτιρίων. Τόσο η Εθνική Τράπεζα όσο και το Υπουργείο, μετά από κινητοποίησή μας, έδειξαν ενδιαφέρον να διορθώσουν την κατάσταση. Και από εδώ θα υπάρξει οικονομία, αν σκεφτείς μάλιστα πως μπορεί να λειτουργεί και όλο το χρόνο. Τρίτη σπατάλη: Νοίκιαζαν τον τεχνικό εξοπλισμό για 900.000 ευρώ το χρόνο. Από την πρώτη μέρα που μπήκα έψαξα με τον τεχνικό διευθυντή να βρω άλλες λύσεις. Με leasing θα μπορούμε να έχουμε εξοπλισμό αξίας 2.500.000 ευρώ για 10 χρόνια πληρώνοντας 250.000 ευρώ το χρόνο! Από το 2017 θα αρχίσει να ισχύει, καθώς δεν προλαβαίναμε για φέτος. Άρα υπάρχουν τρόποι να κάνεις οικονομία. Από του χρόνου θα καλούμε 10 με 15 διευθυντές από ξένα Φεστιβάλ για να δουν ελληνικές παραγωγές και αν τους κάνουν να τις παίρνουν στο εξωτερικό. Όλα αυτά θέλουν οργάνωση και θέλουμε να τα κάνουμε».

Φαντάζομαι πως άλλο είναι να σκέφτεσαι πως θέλεις να αναλάβεις και άλλο να αναλαμβάνεις το Φεστιβάλ... Καθώς θέλαμε να πραγματοποιηθεί το Φεστιβάλ φέτος, έπρεπε να καταρτιστεί το πρόγραμμα σε ελάχιστο χρόνο, κι έτσι δεν άφησα να με κατακλύσουν οι ανησυχίες. Τώρα που ήδη ξεκίνησα να σκέφτομαι την επόμενη χρονιά, έχω άγχος. Έτσι είμαι και ως σκηνοθέτης. Όταν δουλεύω μόνος στο σπίτι μου, πριν συναντηθώ με τους ηθοποιούς είμαι σε πανικό. Με το που μπαίνω στην πρόβα ψυχάζω.

Είσαι ευχαριστημένος από το πρόγραμμα; Σε μεγάλο βαθμό είμαι. Όμως υπάρχουν πράγματα που πρέπει να αλλάξουν. Δεν μπορεί λόγου χάρη ένας διευθυντής να ενημερώνεται για το τι θα παίξουν οι κρατικές σκηνές στην Επίδαυρο από τις εφημερίδες. Πρέπει να υπάρχει συντονισμός. Ή δεν καταλαβαίνω γιατί η Εθνική Λυρική Σκηνή όχι μόνο ανοίγει το πρόγραμμα του Ηρωδείου, αλλά θα πρέπει και να το κλείνει. Ή συνειδητοποίησα πως θα πρέπει να είσαι ευέλικτος σε σχέση με το πρόγραμμα και να κρατήσεις σε μια χρονική απόσταση μια παράσταση από μια άλλη που φαντάζεσαι πως θα χρειαστεί παράταση, και λόγω εισπρακτικής επιτυχίας.

Πόσο καιρό θα ήθελες να μείνεις στο Φεστιβάλ; Όσο εξαρτάται από μένα, δεν θα ήθελα περισσότερες από δύο θητείες. Όχι παραπάνω, γιατί φοβάμαι μη γίνω καθεστωτικός, ακόμη και αν νιώθω εξαιρετικά με την πρόκληση αυτής της δουλειάς. Όλα, όμως, μένει να αποδειχτούν. **Α**

ΑΚΟΥΩ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ,
ΤΙΣ ΠΕΡΝΑΩ ΑΠΟ
ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΟΥ
ΦΙΛΤΡΟ ΚΑΙ
ΠΡΟΧΩΡΑΩ.
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΘΕΜΑ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ,
ΑΛΛΑ ΕΝΑΣ ΤΡΟ-
ΠΟΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ
ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΦΕΡΕΙ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ.

Don't Kill Bambi

Το φαινόμενο του Studio 54 ξαναζεί στις εποχές της κρίσης

Δύο πόλεις. Δύο διαφορετικές χρονικές περιόδους. Μία οικονομική κρίση. Μία κοινή αφήγηση: η Νέα Υόρκη της δεκαετίας του 1970, η Αθήνα της τελευταίας επταετίας. Με αφορμή την έκθεση «Don't Kill Bill» ο επιμελητής της, που έζησε από κοντά την εποχή του Studio 54, μας γράφει για εκείνη την εποχή και κάνει τις αναπόφευκτες συγκρίσεις με την Αθήνα της κρίσης.

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΒΑΛΛΑΡΗ

A

συνήθιστα παγωμένη ήταν εκείνη η νύχτα της Πέμπτης, στα τέλη του Νοέμβρη του 1978. Οι ατμοί που έβγαιναν από τα έγκατα του subway, μέσω των φρεατίων του Broadway, κάλυπταν το θαμπό φωτισμό του διάσημου θεατρικού δρόμου με μια «κεχριμπαρένια» κακομοιριά. Οι πανταχού παρούσες μαρκίζες συναγωνίζονταν στην ψευδαίσθηση του αμερικάνικου όνειρου, το τεράστιο billboard στους 44 δρόμους, με την Cheryl Tiegs να διαφημίζει το άρωμα Charlie. Αυτήν τη ψευδαίσθηση που μετουσίωσε, τη δεκαετία του '70, τη Νέα Υόρκη σε «Sunset Boulevard», παροπλισμένη θεατρίνα σαν τη Norma Desmond, που αποζητά να της αναγνωριστούν τα προνόμια της ντίβας.

Ο δικός μου ο δρόμος μακρύνει ακόμη μέχρι την 60ή οδό. Δεκαέξι τετράγωνα, διπλάσια στο μήκος από αυτά της Αθήνας, με χώριζαν από την ασφάλεια του διαμερίσματος στο οποίο με φιλοξενούσε μία φιλική οικογένεια των γονιών μου μέχρι να ολοκληρώσω την προ-εγγραφή μου σε ένα από τα πανεπιστήμια της πόλης. Το κρύο πάγωνε το πρόσωπο και τα χέρια μου. Χώνοντάς τα στις τσέπες του κοτλέ Levi's που μόλις είχα αγοράσει, ψηλάφιζα τα τρία 10δολάρια που μου είχαν απομείνει μέχρι την Κυριακή που θα επέστρεφα στην Αθήνα. Το ίδιο συναίσθημα φόβου με κυριέψε ξανά, όπως κάθε βράδυ της παραμονής μου σ' αυτή τη μητρόπολη.

«Υφή και ταραχή» ήταν το σλόγκαν της διαφήμισης του Halston στην τηλεόραση, που τόσο ευλαβικά παρακολουθούσε ο μέσος Αμερικανός για την καινούργια του συλλογή ρούχων από ultra suede που μόλις είχε λανσάρει. Η δική μου ταραχή δεν είχε να κάνει με την υφή του παντελονιού μου, αλλά με την ιδέα ότι τα χαρτονομίσματα, που βαθιά έκρυβε η δεξιά του τσέπη, μπορούσαν να «χαθούν» υπό την απειλή ενός μαχαιριού, από τις συμμορίες ή τους puggers που λυμάνιωναν τους ημι-φωτισμένους, γεμάτους σκουπίδια και άστεγους, δρόμους της πόλης. Μιας πόλης ήδη σε πτώχευση από το 1975, με το δήμαρχό της και το διεθνές τραπεζικό σύστημα να έχουν αναλάβει να την «ξεχρεώσουν». Εντείνοντας το βήμα μου προσπαθούσα να ξορκίσω το φόβο και την υστερία της στιγμής, ενσυνείδητα νιώθοντας για πρώτη φορά κομμάτι ενός κόσμου που θα αποκαλούσα, από την επόμενη χρονιά, «δικό μου». Θα γινόταν η πόλη μου μέχρι το 1997.

Οι μαύρες, γυαλιστερές λιμουζίνες διέσχισαν το Broadway, στρίβοντας δεξιά στην 54η οδό. Ένα τετράγωνο πιο κάτω, αποφάσισα, στιγμιαία, να ακολουθήσω και εγώ το δρομολόγιο αυτών των μηχανοκίνητων συμβόλων της αμερικάνικης, μεταπολεμικής, φιλελεύθερης ιδεολογίας. Τα in-flight περιοδικά της πτήσης 802 της TWA, από Αθήνα για Νέα Υόρκη, περιέγραφαν, άλλωστε, ξεκάθαρα «αυτό το νέο στάτους του συμβολισμού που διαρκεί ένα τετράγωνο – από το Broadway έως την 8η Λεωφόρο». Ναι, τα άρθρα για το Studio 54 ήταν τα πλέον ενδιαφέροντα, και όχι μόνο για ένα νεαρό ταξιδιώτη σαν και μένα, αφού τα περισσότερα απλά απεικόνιζαν τα καυτά ζητήματα της αμερικάνικης κοινής γνώμης: τη συνεχιζόμενη κοινωνική ενσωμάτωση των βετεράνων του Βιετνάμ, τον κυνισμό της μετα-Watergate εποχής ή τις επιπτώσεις της διεθνούς πετρελαιοκρίσης.

Η βοή ενός πολύχρωμου και ετερόκλητου πλήθους, που είχε σχεδόν μπλοκάρει το δρόμο, ξεπερνούσε σε θόρυβο ακόμη και τις κόρνες των διερχόμενων αυτοκινήτων στην 8η Λεωφόρο. Αμέσως κατάλαβα ότι σ' αυτό τον αδιάφορο δρόμο της δυτικής πλευράς της πόλης γεννήθηκε ο καινούργιος της ναός. Το πλήθος προσπαθούσε να εκμαιεύσει τη στριγκή συγκατάβαση ενός κοντού άντρα επάνω σε ένα σκαμνί, που είτε επέλεγε με τον αντίχειρά του είτε έσκουζε το πολυπόθητο «YOOUU!». Ο Steve Rubell, ο ένας από τους δύο ιδιοκτήτες του Studio 54, ως δημαγωγικός ημίθεος, διάλεγε κανονιστικά τους «οσιομάρτυρες» της βραδιάς που θα στροβιλίζονταν γύρω από τη Bianca, τη Liza, τη Diana, τη Debbie, τον Warhol, τον Capote, τον Halston, τον Calvin Klein, με ακατέργαστο καύσιμο την κόκα, τις αμφεταμίνες και τα roppers. Ακόμη και η παχουλή φιγούρα της Divine, της πιο αναγνωρίσιμης drag queen της πόλης, δεν θα μπορούσε να ξεφύγει από τη φτηνιάρικη εκμετάλλευση ενός ενσταντανέ για την έκτη σελίδα της σκανδαλοθηρικής «New York Post», όχι ως πρωταγωνίστρια της χαρακτηρισμένα «απεχθούς» underground ταινίας του John Waters, «Pink Flamingos», αλλά ως «βαλβίδα ασφαλείας» της gay κουλτούρας, που αποτελούσε το 40% περίπου των θαμώνων της καινούργιας Βαβέλ.

Την επόμενη ημέρα, η ευεπίφορη μεσαία τάξη της πόλης θα έπνιγε τη ζοφερή καθημερινότητά της σε μια άσκοπη ονειροπόληση και διαφυγή, μέσα από τις φωτογραφίες του χθεσινοβραδινού, έννομου ξεφαντώματος των «όμορφων ανθρώπων» στο Studio 54, ανεβάζοντας το cachet των εφημερίδων και περιοδικών. Σε μια τέτοια φωτογραφία του περιοδικού «LIFE» είχε κολλήσει και το δικό μου μάτι, κατά τη διάρκεια εκείνης της πτήσης 802, όταν μια βραχνή φωνή δίπλα μου σχεδόν ψιθύρισε, «Είναι όλοι τους τόσο, μα τόσο, Μπάμπι!». Ο μεσόκοπος συνταξιδιώτης μου κουνούσε συγκαταβατικά το κεφάλι του, όταν γύρισα να τον κοιτάξω απορημένα.

«Το ξέρω ότι δεν κατάλαβες», μου απάντησε, «είναι μια έκφραση στην αργκό, άλλωστε». Η μετάλλαξη του ονόματος του ήρωα του Disney, όπως μου εξηγήθηκε, σε ιδιόλεκτο του ανθρώπου που παραλείπει από φόβο και αγχώδη διαταραχή σε περιόδους κρίσης ή κινδύνου, ηκούσε παράξενα στα αυτιά μου. Μερικά χρόνια αργότερα, θα καταλάβαινα πλήρως την έννοια του όρου στο μάθημα της κοινωνιολογίας, όπως τον κατέγραψε ο Ralph H. Lutts, ενώ θα αποτελούσε μέρος των πτυχιακών μου εξετάσεων.

Το 2008 με βρήκε στην Ελλάδα, απροετοίμαστο, όπως και τους περισσότερους από εμάς, για το τι θα επακολουθούσε. Ηλικιακά σχεδόν ταυτόσημος με το συνταξιδιώτη μου εκείνης της καθοριστικής για μένα πτήσης, οι ομοιοίτητες της ταυτοπαθούς οικονομικής κρίσης αυτών των δύο φαινομενικά ανόμοιων πόλεων, Νέα Υόρκη και Αθήνα, σε διαφορετικές περιόδους, ξεβόλευαν το θυμικό μου. Έτσι, ο «Μπάμπι» αναβαθμίστηκε σε ρόλο σχολιαστή μιας κοινής αφήγησης των πολιτικοκοινωνικών παραμέτρων, που δημιούργησαν τα «κατασκευασμένα» πρότυπα και πρωτότυπα της κάθε εποχής. Όταν το 1979, φοιτητής πλέον, πρωτοπήγα στο Studio 54, πρόνοια της τύχης και του λάπνα-it-boy-συμφοιτητή μου, δεν φανταζόμουν ότι τα 80s καραδοκούσαν με το Studio κλειστό, τον Ρήγκαν και το AIDS.

«Στη Νέα Υόρκη, φίλε μου, πρέπει να σ' αγαπάνε, αλλιώς ο δρόμος σου θα είναι μια διακοσμική παρένθεση» μου είχε πει στο Studio ο Ahmet Ertegun, ιδρυτής της Atlantic Records, τη στιγμή που ο dj έπαιζε την επιτυχία της Anita Ward, «You can ring my bell». **A**

Studio54: Versaweiss
Slave Exotique

INFO

«Don't Kill Bambi: The Studio 54 phenomenon repositioned at times of crisis» σε ιδέα και επιμέλεια του ιστορικού τέχνης **Σταύρου Καβαλλάρη**.

Το καλλιτεχνικό δίδυμο **Versaweiss (GR)**

- **Δημήτρης Μπάμπουλης** και **Θάνος Κλωνάρης**, οικειοποι-

ώντας αρχειακό - φωτογραφικό υλικό του Studio 54 μέσα από το διαδίκτυο, εξετάζει τις πολιτικοκοινωνικές παραμέτρους της συμβίωσης αυτών των «κατασκευασμένων» πρωτοτύπων της κρίσης, όπως κανονιστικά δημιουργήθηκαν από μία μεσαία

τάξη σε απόγνωση και τους καπνλευτές της. Cameo συμμετοχές: **Δημήτρης Αντωνίτσας (GR)**, **Theo-Mass Lexileictous (CY)**

Η έκθεση πραγματοποιείται με την υποστήριξη του **OUTSET. Contemporary Art Fund (Greece)**. Οργανωτικός φορέας της έκθεσης είναι το **Σπίτι της Κύπρου**. Χορηγός επικοινωνίας η **ATHENS VOICE**.

BIOS, Πειραιώς 84.
Εγκαίνια: Δευτέρα 27/6. Διάρκεια έκθεσης μέχρι 28/6. Ώρες λειτουργίας: καθημερινά 12.00 - 22.00.

Studio54: Versaweiss
The ecstasy of flowers

Για τους Χιώτες είναι το «μαστίχι» τους, η ζωή τους όλη. Για εμάς, η γεύση της Ελλάδας και το άρωμα των γλυκών μας. Μια μυρωδιά σπιτιού και παράδοσης, που ξέρεις ότι δεν τη βρίσκεις πουθενά αλλού και τη φυλάς προσεκτικά γιατί κατανοείς το βάρος, τη σημασία και την κληρονομιά της. Αυτό το φορτίο της κληρονομιάς τους και το στολίδι του νησιού τους ήθελαν να προφυλάξουν οι Χιώτες. Το δάκρυ της Μαστίχας που έκανε έναν τόπο μια σταλιά, γνωστό σ' όλο τον κόσμο, έχει πια το σπίτι του. Το ολοκαίνουριο Μουσείο Μαστίχας Χίου του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ) εγκαινιάστηκε το Σάββατο από τον ΠτΔ κ. Προκόπη Παυλόπουλο και μιλάει στην καρδιά της Χίου. Στη νότια πλευρά του νησιού, εποπτεύοντας τα Μαστιχοχώρια, το υπερσύγχρονο μουσείο είναι το νέο στολίδι του τόπου, ένα έργο πολιτισμού που «φιλεύει» τον επισκέπτη μνήμες και τον ταξιδεύει στην ιστορία ενός μοναδικού ελληνικού προϊόντος.

Πλήρως εναρμονισμένο με το τοπίο, λίγα μόλις λεπτά μακριά από το γεωμετρικό Πυργί, το Μουσείο δεν θα μπορούσε να βρίσκεται αλλού. Στο χώμα που προίκισε τη γη της Χίου, στα Μαστιχοχώρια της, ξεκινά ένα ταξίδι στην ιστορία της μαστιχοκαλλιέργειας, το μόχθο και τον ιδρώτα των ντόπιων, τη διαχείριση και την επεξεργασία της μαστίχας. Το ξύλο και η πέτρα κυριαρχούν στους χώρους ενός μουσείου που μπορεί να αποτελέσει και μόνο του κίνητρο για να ταξιδέψει κανείς στη Χίο. Η μόνιμη έκθεση μιλάει τη γλώσσα του χιώτη μαστιχοπαραγωγού, κι εσύ νιώθεις σα να μπήκες στο χωράφι. Μπορείς να αγγίξεις τα «φροκαλίδια», τα πρώτα δάκρυα δηλαδή της μαστίχας που έχουν μόλις πέσει στο χώμα. Ακούς τα τραγούδια των γυναικών, των «συντροφισσών» που έκαναν το καθάρισμα της μαστίχας γυναικεία υπόθεση, και μαθαίνεις από πρώτο χέρι όλα τα στάδια συλλογής, διαλογής κι επεξεργασίας ενός πολύ γνώριμου προϊόντος που τα χωριά της Χίου μοχθούν για να φτάσει στο τραπέζι σου.

Τον κόπο του χιώτη μαστιχοπαραγωγού θέλει να αναδείξει το νέο μουσείο, που υμνεί το μόχθο της αγροτικής Χίου. Γι' αυτό η μόνιμη έκθεση φιλοξενεί καλογυρισμένα βίντεο με τη διαδικασία, ενώ όλα αυτά μπορεί κανείς να τα δει ζωντανά κι έξω από το μουσείο, στο μαστιχώνα. Στο χωράφι του εξωτερικού χώρου τα στάδια της συλλογής της μαστίχας αποκαλύπτονται και ακολουθούν τη διαδρομή της. Πριν η μαστίχα εγγραφεί στον κατάλογο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO το 2014 και πριν η ρητίνη αναγνωριστεί πέρυσι ως φυσικό φάρμακο, ο τόπος που τη γέννησε έχει περάσει πολλά. Ο επισκέπτης του μουσείου ταξιδεύει στο χρόνο και, προτού καταλήξει στην αίθουσα με τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό παραγωγής προϊόντων μαστίχας, μαθαίνει την ιστορία της.

Θα αφήσεις το νέο Μουσείο Μαστίχας που κλέβει τις εντυπώσεις, γεμάτος αρώματα, κάτι να κολλάει στα χέρια και πολλές σκέψεις. Ίσως γεμίσεις συναισθήματα. Περηφάνια για τον τόπο και τους ανθρώπους του, θαυμα-

Μαστιχοκαλλιεργητής σε δράση

σμό, σεβασμό και γνώση. Η σοφία της μαστίχας θα σε συντροφεύει κοιτώντας τη μοναδική θέα που απλώνεται στα πόδια του μουσείου. Θα δεις το Πυργί, τη θάλασσα, και θα κάνεις βόλτα στους εξωτερικούς χώρους. Ότι πρέπει για γαλήνη και ανάπαυση. Η περιήγηση στο κοπιώδες ταξίδι της μαστίχας είναι άκρως βιωματική και παραστατική με σπάνιο φωτογραφικό υλικό, προφορικές μαρτυρίες και οπτικοακουστικές παραγωγές που σε μεταφέρουν σε κάτι γνώριμο, κάτι που μιλάει μέσα σου και μοιάζει με τα τραγούδια των παππούδων σου στα χωράφια. Δοκίμασε τα μηχανήματα της παραγωγής πατώντας ένα κουμπί, άκου τη μηχανή να παίρνει μπρος, άγγιξε και μύρισε το «μαστίχι».

Ένα μουσείο εμπειρία, ένα μουσείο άρωμα, γεύση και συναίσθημα στις σπάνιες ομορφιές του τόπου μας, που αξίζει να επισκεφτούν όλοι. Μετά από μία επίσκεψη η Χίος και τα χωριά της κατέχουν άλλη θέση στην καρδιά και κάθε βήμα στα σοκάκια, στο Πυργί, τα Μεστά και τα υπόλοιπα χωριά-«πετράδια» του νησιού, φέρει άλλο βάρος και μια βαθιά συγκίνηση.

Στα εγκαίνια του Μουσείου το Σάββατο 11 Ιουνίου 2016, παρευρέθηκε πλήθος εκπροσώπων του πολιτικού, καλλιτεχνικού, πνευματικού και δημοσιογραφικού κόσμου, ενώ εκφώνησαν λόγο η Πρόεδρος του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Πειραιώς κ. Σοφία Στάικου, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλος, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερώνυμος, καθώς και ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Βαγγέλης Αποστόλου. Χαιρετισμό απηύθυναν επίσης ο πρόεδρος της Ενωσης παραγωγών Μαστίχας Πυργός Τούμπος και ο δήμαρχος της Χίου Μανώλης Βουρνός. **A**

ΤΟ ΝΕΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΣΤΙΧΑΣ ΧΙΟΥ

INFO

Το Μουσείο Μαστίχας Χίου υλοποιήθηκε από το ΠΙΟΠ, με τη συνεργασία της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου, του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, καθώς και του Δήμου Χίου. Το έργο εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» ΕΠΑΝ ΙΙ στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 και συγχρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Ωράριο Λειτουργίας

Από 1 Μαρτίου έως 15 Οκτωβρίου: Καθημερινά (εκτός από Τρίτη) 10.00-18.00
Από 16 Οκτωβρίου έως 28 Φεβρουαρίου: Καθημερινά (εκτός από Τρίτη) 10.00-17.00
Κλειστό: 1 Ιανουαρίου, Μεγάλη Παρασκευή (έως 12.00), Κυριακή του Πάσχα, 1 Μαΐου, 22 Ιουλίου (τοπική εορτή Αγίας Μαρκέλλας), 15 Αυγούστου, 25 και 26 Δεκεμβρίου
Εισιτήριο: Γενική είσοδος €3, μειωμένο €1,5
Οργανωμένες επισκέψεις: Για την καλύτερη εξυπηρέτηση ομάδων επισκεπτών, είναι σκόπιμο να υπάρχει προσεννόηση με το μουσείο

Υπερσύγχρονο κι εντυπωσιακό, το μουσείο μόλις εγκαινιάστηκε και η Α.Υ. ήταν εκεί.

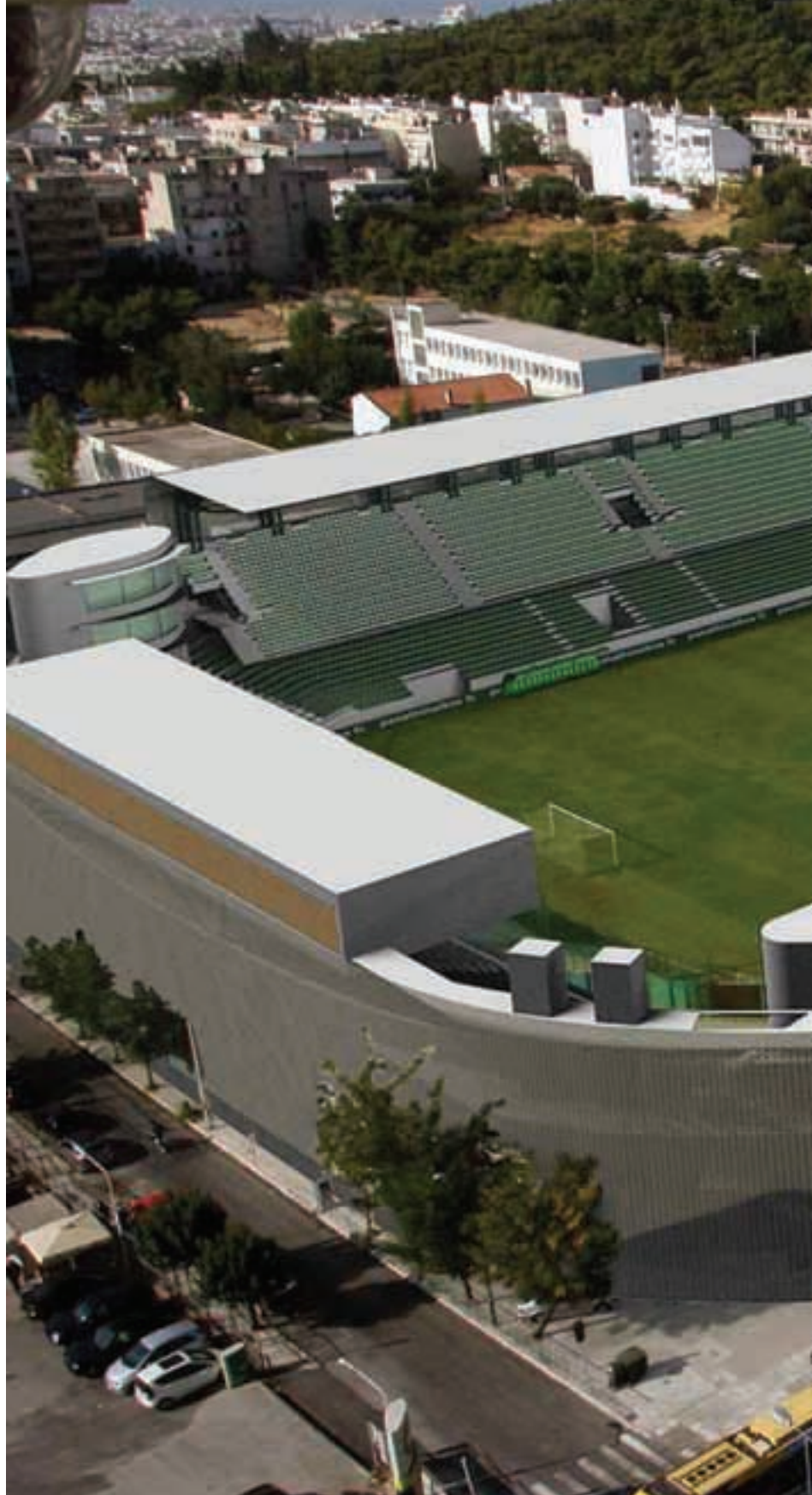
Της ΗΡΩΣ ΠΑΡΤΣΑΚΟΥΛΑΚΗ

Γήπεδο

Οι αρχιτέκτονες **Ανδρέας Κούρκουλας** και **Μαρία Κοκκίνου** μας μιλούν για την εντυπωσιακή ανακατασκευή του

Της ΣΤΕΛΛΑΣ ΧΑΡΑΜΗ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Η νυχτερινή Λεωφόρος Αλεξάνδρας βυθίζεται κάτω από την γκρίζα σκιά του γηπέδου του Παναθηναϊκού. Οι πολυκαιρισμένες λινάτσες και τα «πράσινα» graffiti δεν στέκονται ικανά να καλύψουν τα δύσμορφα μπετά που χάσκουν απ' όλες τις ορατές πλευρές του. Το αιωνόβιο γήπεδο «Απόστολος Νικολαΐδης» καταρρέει. Κι όμως, αυτό πρόκειται να αλλάξει.

Η άδεια για την ανάπλασή του έχει μόλις κατατεθεί, ώστε μέσα στους επόμενους 18 μήνες, η όψη όσο και το εσωτερικό του θα λειτουργούν κάτω από μια εντυπωσιακή μεταλλική μάσκα – ένα εγχείρημα ολικής μεταμόρφωσης του γηπέδου. Οι αρχιτέκτονες που υπογράφουν το έργο, Ανδρέας Κούρκουλας και Μαρία Κοκκίνου, το περιγράφουν με τον ήπιο όρο του «φορέματος ενός ρούχου» στο υφιστάμενο κέλυφος. Η παρέμβασή τους όμως θα είναι καταλυτική για την ανάδειξη του κτιρίου. Το έργο, όπως εξηγούν, ορίζεται από μια εξωτερική επένδυση με υλικό λαμαρίνας (ντε πλουαγιέ) το οποίο θα ντύσει, σε μικρή απόσταση από τους τοίχους, όλο το οικοδόμημα. Το πλέγμα, που θα ενισχύει και τη στατικότητα της παλιάς κατασκευής (η οποία έχει χτιστεί σε διάφορες φάσεις κι από διάφορα υλικά), θα φωτιστεί εσωτερικά, δίνοντας μια εντελώς νέα εικόνα βάθους και οργάνωσης για το γήπεδο.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΘΕΣΕΙΣ

Στο εσωτερικό του η αναβάθμιση περιλαμβάνει την προσθήκη κερκίδων 5.000 θέσεων –ισόποσα μοιρασμένες από το μέτωπο της Αλεξάνδρας και της οδού Τσόχα, αυξάνοντας τη χωρητικότητα σε 20.000 θεατές-, τη δημιουργία πύργων που θα φιλοξενούν σουίτες ιδιωτικής παρακολούθησης των αγώνων και δύο στεγάστρων επενδυμένων με ▶

Η κρίση μάς αναγκάζει να ξαναδούμε αυτή τη λύση γιατί μέχρι πριν από λίγα χρόνια γκρεμίζαμε ή εγκαταλείπαμε κτίρια για να φτιάξουμε κάτι άλλο

ειδική μεμβράνη που φωτισμένα θα προκαλούν διάθλαση προς τα πάνω, άρα και άλλη θέαση του γηπέδου από ψηλά. Ο εκσυγχρονισμός του γηπέδου θα ολοκληρωθεί με την αντικατάσταση όλων των παλαιών καθισμάτων, την ανακαίνιση των αποδυτηρίων, των μπαρ, των υπόγειων χώρων προπόνησης και με τη δημιουργία ενός πολυτελούς εστιατορίου προς την υπερυψωμένη πλευρά της Αλεξάνδρας, με θέα προς τον Λυκαβηττό.

Οι υψηλές ενεργειακές απαιτήσεις του θα καλυφθούν, σε μεγάλο βαθμό, από την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ στις, εκτεθειμένες στον ήλιο, επιφάνειες. Ο σχεδιασμός περιελάμβανε αρχικά και φύτευση του μεταλλικού ενδύματος του γηπέδου, προκειμένου να είναι ακόμα φιλικότερο προς την πόλη· ωστόσο ο διαρκής φόβος των επεισοδίων με τα οποία είναι συνδεδεμένα το ελληνικό ποδόσφαιρο, το αναχαίτισε. Το έργο πάντως παραμένει πολυπρισματικό. «Επιδιώκουμε το γήπεδο του Παναθηναϊκού να αντιστρέψει τα χαρακτηριστικά που έχει σήμερα και να μετατραπεί από μια ασυνέχεια στον αστικό ιστό σε κτίριο της καθημερινότητας. Να αξιοποιήσει όλα εκείνα τα δυναμικά στοιχεία που εκπροσωπεί ένα γήπεδο μέσα στην πόλη» εξηγούν οι δύο αρχιτέκτονες.

Η ανάπλαση του γραφείου Κούρκουλα - Κοκκίνου (σε συνεργασία με τον αρχιτέκτονα **Νικόλα Παπλωματά**, τον πολιτικό μηχανικό **Μάνο Κυριαζή**, το μηχανολόγο **Παντελή Αργυρό** και τον αρχιτέκτονα **Δημήτρη Κορρέ** από τη θέση συμβούλου του έργου) δεν έρχεται μόνο για να αποκαταστήσει την εικόνα του γηπέδου και τη σχέση του με το κρίσιμο δίπολο Αθήνα - φίλαθλοι, αλλά να συνομιλήσει με ένα στοιχείο για κάθε σύγχρονο αστικό κέντρο: την επανάχρηση. Η κλίμακα του έργου όσο και η ιστορικότητα του κτιρίου επαναφέρουν την, ξεχασμένη στην Αθήνα της οικονομικής ύφεσης, συζήτηση για την «ανακύκλωση» του χτισμένου υλικού της. «Η κρίση μάς αναγκάζει να ξαναδούμε αυτή τη λύση γιατί μέχρι πριν από λίγα χρόνια γκρεμίζαμε ή εγκαταλείπαμε κτίρια για να φτιάξουμε κάτι άλλο. Η αντιμετώπιση αυτή γύρω από το καινούργιο πρέπει να τελειώσει» εισηγείται ο κ. Κούρκουλας.

Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗΣ

Το, προ δεκαετίας, σχέδιο της διπλής ανάπλασης –που προέβλεπε την κατεδάφιση του γηπέδου «Απόστολος Νικολαΐδης» και τη δημιουργία ενός πάρκου στη θέση του σε συνδυασμό με την ανέγερση νέας ποδοσφαιρικής έδρας για τον ΠΑΟ στην περιοχή του Βοτανικού– έχει από καιρό «παγώσει». Για τη διοίκηση του Παναθηναϊκού, σύμφωνα με το διευθυντή επικοινωνίας του **Σταμάτη Γαρρή**, η λύση αυτή φαντάζει ουτοπική για οικονομικούς λόγους που αφορούν στον Σύλλογο μα και στη χώρα ολόκληρη. Ο προϋπολογισμός 60-70 εκατομμυρίων ευρώ που απαιτεί ένα τέτοιο έργο το καθιστά αυτομάτως ανέφικτο, με την ομάδα να προσανατολίζεται στη διαφύλαξη της έδρας της στη «Λεωφόρο» ως τόπο ιστορικής και συναισθηματικής αξίας. Προς το παρόν, έχει εξασφαλίσει τη χρήση της για τα επόμενα πέντε χρόνια. «Το γήπεδο φέρει ανεπίσημα το όνομα ενός δρόμου της πόλης, είναι η Λεωφόρος. Έχει δώσει χαρακτήρα σ' έναν οδικό άξονα, είναι η κορύφωσή του. Συμβαίνει εκεί μια πύκνωση γεγονότων και συναισθημάτων που δεν είναι καθόλου ασήμαντη για το συλλογικό υποσυνείδητο της πόλης, λειτουργεί ως τοπόσημο. Και η Αθήνα έχει ανάγκη από τέτοια τοπόσημα και

αστικούς πυκνωτές, στοιχεία σταθερά που τη βοηθούν να παραμένει αναγνωρίσιμη μέσα στο χρόνο – αλλιώς η πόλη, η κάθε πόλη, θα ήταν ένα ακατανόητο σύνολο» συνηγορεί ο Ανδρέας Κούρκουλας.

Η πρακτική της επανάχρησης έχει επανέλθει στην αρχιτεκτονική εμπειρία της Δύσης, ακόμα και για τις αθλητικές χωροθετήσεις που στο παρελθόν δεν θεωρούνταν συμβατές με τον αστικό ιστό. «Αυτό έχει ανατραπεί πια» παρατηρούν οι υπεύθυνοι αρχιτέκτονες του έργου. «Όλα τα σχέδια στις μεγάλες πόλεις της Ευρώπης και της Αμερικής προβλέπουν τη βελτίωση ή την άρδην τροποποίηση των γηπέδων σε εξωστρεφείς οργανισμούς. Τα γήπεδα ενεργοποιούν θετικά μια περιοχή, είναι κτίρια πολυλειτουργικά και ζωντανεύουν την πόλη χωρίς να την παραλύουν. Ειδικά το γήπεδο του ΠΑΟ είναι ευνοημένο ως προς αυτό γιατί βρίσκεται σε κόμβο μέσων μαζικής μεταφοράς ώστε η χρήση του αυτοκινήτου να καθίσταται περιττή».

Βασισμένοι στη διαδεδομένη εφαρμογή ότι τα γήπεδα ταυτίζονται με παράλληλες χρήσεις - εμπορικές δραστηριότητες για όλο το 24ωρο, ξενοδοχειακές μονάδες ακόμα και κατοικίες ενσωματωμένες στο κέλυφός τους – ο Ανδρέας Κούρκουλας και η Μαρία Κοκκίνου δρομολογούν την, σε δεύτερη φάση, κατασκευή εμπορικών χρήσεων στο μέτωπο της Λεωφόρου ώστε το γήπεδο «να αποκτήσει πόρτες και «στόματα» προς την πόλη».

Ο Δήμος Αθηναίων πάλι, ως ιδιοκτήτης του χώρου, έχει διαφορετική άποψη. Χωρίς φυσικά να απειλεί την έδρα του Παναθηναϊκού –αφού ύστερα και από απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας η εξασφάλιση νέας προηγείται της όποιας μετακόμισης– και δηλώνοντας πως θα διευκολύνει την ανασκευή του υφιστάμενου με κάθε τρόπο, δεν παραλείπει να επισημάνει πως η περιοχή των Αμπελοκήπων δεν είναι κατάλληλη για μια τέτοια χρήση. Προτάσσοντας δε και την αναγκαιότητα των ελεύθερων χώρων σε μια πυκνοδομημένη αστική ζώνη, όπως αυτή.

Το επιχείρημα βεβαίως αντικρούουν οι αρχιτέκτονες του έργου, παραπέμποντας στην ανεκμετάλλευτη νεκρή ζώνη πίσω από το γήπεδο του Παναθηναϊκού που φτάνει ως τον περιφερειακό του Λυκαβηττού και την «πλάτη» της Αμερικανικής Πρεσβείας. «Πρόκειται για μια τεράστια έκταση γεμάτη παραπήγματα και χωματόδρομους, μια κατάσταση no man's land, με ασαφές ιδιοκτησιακό καθεστώς, με το οποίο δεν έχει ασχοληθεί κανείς. Θα μπορούσε όμως να αξιοποιηθεί, να ξεμπλοκάρουν οι όποιες χρήσεις υπάρχουν εκεί και να δημιουργηθεί ένα τεράστιο πάρκο, σε συνέχεια των κήπων των νοσοκομείων και του Μεγάρου Μουσικής. Φανταστείτε όλο αυτό το πράσινο να αποδοθεί στον κόσμο της Αθήνας. Αντί λοιπόν να σκεφτούμε πώς μπορεί ο Λυκαβηττός να «κατέβει» προς την πόλη –από τον οποίο σημειωτέον είναι αποκλεισμένοι οι κάτοικοι των Αμπελοκήπων– εστιάζουμε την προσοχή μας στο γήπεδο» επισημαίνει η κ. Κοκκίνου.

Οι αρχιτέκτονες μάλιστα προτείνουν να διατηρηθεί το παλιό οικοδόμημα μέσα από μια πιο ελαφριά αθλητική χρήση (για ερασιτεχνικές ομάδες και τα παιδιά του κέντρου) ακόμα κι αν, στο μέλλον, μεταφερθεί η έδρα του Παναθηναϊκού.

Το κόστος του έργου που, παρόλα αυτά, παίρνει μπροστά, υπολογίζεται στα 15-16 εκατομμύρια ευρώ και θα υλοποιηθεί σε δύο φάσεις. Ξεκινώντας από το προσεχές καλοκαίρι μέχρι και το τέλος του 2017 – συμβιβασμένο πάντα με τις αγωνιστικές υποχρεώσεις του Παναθηναϊκού στην Ελλάδα και το εξωτερικό. **A**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ x

Καλοκαίρι στον Βορρά.
Η Α.Υ. βολτάρει, χορεύει,
βλέπει, πίνει, τρώει, συχνάζει,
διαβάζει και γνωρίζει τα
καλύτερα παιδιά της πόλης.

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

1 Dada Tapes, τι Dadανταλγκά βαράτε;

Γρήγορο, ίντι ποστ και συναισθηματικό κιθαριστικό και ιδιουσυγκρασιακό γκρουπ, που ο πρώτος του δίσκος, αυτοέκδοση κοινώς, όλα τα έξοδα δικά τους, έχει τίτλο «A cold kiss for torrid days». Παίζουν live, πίνουν μπύρες, στιχοπλοκούν περί σκοτεινών συναισθημάτων, με μια δόση Cure να καθορίζει την αισθητική τους εποποιία, με ανάγκη σύνδεσης του ατομικού με το συλλογικό, που θα πει «είπαμε να ξοδέψουμε ο καθένας τον εαυτό του και ό,τι data μουσικών ακουσμάτων κουβαλάμε, και στην πορεία να προσπαθήσουμε να λειάνουμε τις άκρες. Να μην ακουγόμαστε, δηλαδή, σαν New Order που προσπαθούν να παίξουν Frank Zappa. Δεν μας ενδιαφέρει αν αυτός που μας γουστάρει έχει εντυφώσει στο ποστ πανκ, αν είναι αντεργκράουντ, νιουγουεβός, χιπστεράς ή αναλλακτικός. Ακόμα και σκυλάς να μας πει, «ε, ωραίο αυτό το κομμάτι σας», θα το εκτιμήσουμε, γιατί στη μουσική δεν χωράνε σνομπισμοί και ελιτισμοί, ασχέτως αν τη βρίσκουμε με το κράξιμο. Το πιο εύκολο είναι να βάλεις ένα πινέλο στον κύκλο σου και να ασχοληθούν όλα τα μίντια μαζί σου. Το δύσκολο είναι να βγάλεις το πινέλο από τον κύκλο, να ζωγραφίσεις ένα όμορφο έργο τέχνης και να ασχοληθούν όλα τα μίντια με αυτό που ζωγράφισες». Τέτοια λένε και δηλώνω κάργα Dadataper και σε προκαλώ να ακούσεις το ντεμπούτο τους, γιατί οι μάγκες πορεύονται με ρυθμό, σεβασμό και αξιοπρέπεια.
Facebook: DaDaTapes

2 Wine Spirit θα πει ζωγραφική ασύρτικη, τελάρα ξινόμαυρα!

34 Έλληνες καλλιτέχνες στα χρώματα, τις γεύσεις και τις ποικιλίες του κρασιού. Μια τολμηρή, εθνογραφική, μεσογειακή και... καλά κρασιά έκθεση στη Δημοτική Πινακοθήκη Casa Bianca, όπου οι ζωγράφοι περιστρέφονται γύρω από τον άξονα άνθρωπος, πατητήρι, τρύγος, ιδέα, αγαθό, μονάδα εμπορίου, αιώνια απόλαυση. Συνοδεύεται από βραδιές οιογονωσίας και ξεναγήσεις και αποτελεί συμπαραγωγή του δήμου Θεσσαλονίκης και του δήμου Μύρινας, με την γκαλερί «Ωχρα Μπλε» της Λήμνου να συντονίζει το πρότζεκτ και τον ιστορικό τέχνης αλλά και επιμελητή του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, **Γιάννη Μπόλη**, να κιουράρει μεθυστικά και ευρηματικά.
Casa Bianca: Βασ. Όλγας και Θεμιστ. Σοφούλη, έως 30 Ιουνίου

3 Η Ζάχαρη είναι ένα ζαχαροπλαστικό τέρμα sweet gourmet

Αλλά μην πάει ο νους σου σε μοριακές τρέντι ή γαλλοπατισερί συνταγές, εδώ είναι Θεσσαλονίκη, δεν είναι παίξε ράντισε. Ο **Αλεξ Μιχαηλίδης**, ζαχαροπλάστης τρίτης γενιάς, έχει τρελάνει την πόλη με τις πραλίνες και τις τούρτες κροκάν και τα σοκολατάκια με φράουλα και τις Ίμπιζες τις φτιαγμένες με βούτυρο καρύδας και αμύγδαλα. Μπίτερ μαγικές «Ελενίσσες», σαντιγές χτυπημένες με Αμαρέτο, μια ζαχαροπλαστική συμφωνική και τέρμα αγνή, καθώς σνομπάρει κάθε χημεία, έτοιμα μείγματα και μαργαρίνες. Βουτυράκι rules! Μελομακάρονα σερμπέτικα, τσουρέκια ρόδινα, σάμαλι, τρούφες και καλλιτεχνική ζαχαροπλαστική με έδρα την πλατεία Ναβαρίνου, όπου κάθε μέρα γίνεται ο καλός χαμός, σόρι, κορμός ήθελα να πω!
Λόρδου Βύρωνος 7, 231025 7734

4 Monoscopic, ένα οπτικό επικοινωνιακό ντουε-τάκι σπέσιαλ!

Εκεί στα υψίπεδα της Εγνατίας, στη στοά μενούμερο 45, ολημερίς σχεδιάζουν και πόστερ μπχανεύονται και εταιρικές ταυτότητες στήνουν και flyer αρμολογούν και ντιζάιν εξελίξιμο και διακριτό πλέον σε όλη την πόλη διακονούν. Είναι ντουέτο, είναι σεμνοί, έχουν το σεβασμό μου. Σε μια Θεσσαλονίκη όπου το «μόστρα, δες, να εγώ εδώ» πάει σύννεφο, οι Monoscopic δουλεύουν σαν σεμνά, εργατικά, πολυτάλαντα μυρμήγκια, επιμελούνται την επικοινωνία των φρετινών Δημητρίων, έχουν εργολαβία όλο το πρότζεκτ space του «Bord Del' Eau» και μάλλον ήρθε η στιγμή για να σκοράρουν σε μεγαλύτερες πίστες.
Facebook: monoscopic

5 Στο L' autre cafe, παλαμά- κια, παλαμάκια, να χτυπάνε τα σεϊκεράκια!

Κούτσικο θα πει μικρό, αλλά το δέμας, τα τετραγωνικά του δηλαδή, φάση σπιρτόκουτο, μινιόν, μπορεί και να διεκδικεί τον τίτλο του πιο μικρού καφέ της πόλης. Αλλά ψυχρή βαθιά, καφέδες πρωινό και νυχτερινά ποτά τρελά και πεζόδρομος της Γρηγορίου Παλαμά, μέρα και νύχτα ανοιχτά. Συχνάζουν νεράιδες, εναλλακτικά παιδιά, εξαιρετικοί δισκοπαίχτες που γκρουβάρουν τακτικά ως σπέσιαλ καλεσμένοι κι έχει μια μαγεία, μια ευγένεια τούτο το στέκι, που για όσους γνωρίζουν από γεωγραφία, είναι το μικρότερο καφέ ανατολικά της Νέας Υόρκης και το καλύτερο σποτ δυτικώς της πλατείας Αριστοτέλους, για να διαβάσεις το βιβλίο σου ή να εμβολιαστείς με μαρτίνι και κουνούπι να μην σε πλησιάζει.
Γρηγορίου Παλαμά 8, 2314009626

6 Στο Duck private cheffing συντελείται τέχνη

Με το private μην πάει ο νους σου στο κακό, την πόρτα τη σκληρή και το υφάκι το κάπως. Private θα πει πως απλά πρέπει να ειδοποιήσεις πως θα πας, γιατί το εστιατόριο αυτό, το μόνο που θέλει να ξέρει κάθε μέρα είναι πόσο σκοπεύουν να του χτυπήσουν την πόρτα. Πατί το κόλπο, το πείραμα, που όχι απλά τους βγήκε αλλά και τους δοξάζει, είναι η εξής ιδέα: έρχεσαι, κάθεται και τους αφίνεις να σε περιποιηθούν προτείνοντάς σου κάθε φορά γεύσεις και πιάτα που καθημερινά αλλάζουν, καθώς τις πρώτες ύλες, βάσει των οποίων λαμβάνει χώρα ο πιο ωραίος αυτοσχεδιασμός κουζίνας που διαθέτει σήμερα ο Βορράς, τις προμηθεύονται ντούκου και φρέσκες. Ψάρι και κρέας, ανοιχτή θέα επί του team, που παρακολουθώντας να δουλεύει περισσότερο θυμίζουν κινούμενο πίνακα ζωγραφικής ή μαγειρικό χοροθέατρο παρά εστιατόριο, ασύλληπτη μαγειρική, πιάτα καλλιτεχνήματα και ακομπλεξάριστη, δημιουργική, φαντεζί γαστριμαργία-γαστριμαργεία και εδωδιμος, αποικιακός νεωτερισμός. **A**

ES

+1

πλατείες της Αθήνας που οδήγησαν στην «Πλατεία Μεσολογίου»

Ο Βαγγέλης Προβιάς μας ξεναγεί στις πλατείες που αγαπάει

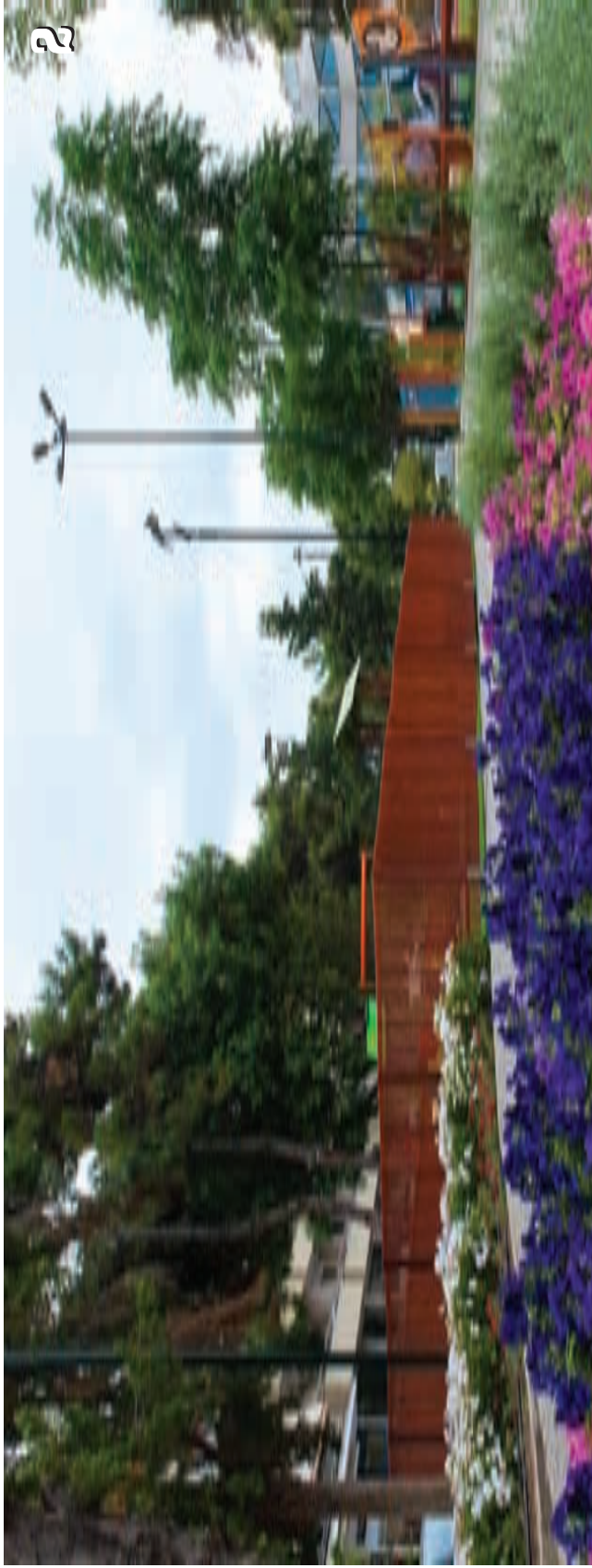
Επιμέλεια: ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

1

1 Πλατεία Κάρων Παλιό Φαληρό

«Όταν ήρθαμε στην Αθήνα από την πνιγνή για την ανύπαντρη μητέρα μου επαρχία, μείναμε στην πολυκατοικία απέναντι από τη μικρή αυτή πλατεία, η οποία είναι κρυμμένη λίγο πριν το σημείο που η παραλιακή μετατρέπεται σε λεωφόρο Συγγρού. Από το πέριπτερο της έκλεψα κάποτε ένα τεύχος του περιοδικού "ΜΠΛΕΚ". Πίστεψα πως τη γλίτωσα. Αλλά ο ύπουλος περιπτεράς με είδε καταλάβει και έκανε τάχα πως δεν με είδε, δεν αντέδρασε... έτσι ώστε αργότερα να με κερφώσει σε κάποιον δικό μου μεγάλο Δεν ξαναδιάβασα ποτέ αγοριστικό περιοδικό».

2

2 Πλατεία Εσπερίδων Γλυφάδα

«Στο εμπορικό κέντρο στην πλατεία Εσπερίδων γεννήθηκε το κοινωνικό φαινόμενο Mercedes. Την ίδια περίοδο εγώ άκουγα στα παγκάκια της, σε γουόκμαν με κασέτες, το "Wild" των Erasure, το "Behaviour" των Pet Shop Boys και το "Μένω εκτός" της Αρβανιτάκη. Σε δύο τετράγωνα απόσταση βρίσκεται η πρώτη μου δουλειά, όταν ήμουν 17, στο Queen, το πρώτο φαστφούντ της Ελλάδας, με το θρυλικό ham. Στα χρόνια της χαράς, στην πλατεία, υπήρχε ένα κατάστημα Καλογήρου όπου είχα αγοράσει δώρο σε έναν έρωτα ένα ζευγάρι ανδρικά μποτάκια αξίας 90 χιλιάδων δραχμών. Στο σινεμά ANNA NTOP είδα 3 φορές (πληρώνοντας εισιτήριο κάθε μία) το "Working Girl" με τη Μέλανι Γριφιθ και τον Χάρισον Φορντ αλλά και το "Flight Night 2". Mercedes, Καλογήρου, ANNA NTOP, κλειστά, χρόνια τώρα».

3

3 Άλσος Ευαγγελισμού

«Σε μια κοντινή πολυκατοικία ήταν το σπίτι που στέγαζε τον υπέροχο έρωτα με τον παραλήπτη των παποτσιών που αγοράστηκαν στην Καλογήρου... 6 χρόνια ήμασταν μαζί, όταν τα σπάζαμε πήρα πίσω τα παπούτσια. Δεν μιλάμε καν πια, τις σπάνιες φορές που συναντιόμαστε στο δρόμο, φταιώ εγώ, ίσως για αυτό αποφεύγω επιμελώς να διασχίσω το άλσος».

4 «Πάρκο» Μισραλιώτου

«Στο σημείο που η Παρθενώνας συναντά την Καβαλότι, στου Μακρυγιάννη, τρεις δρόμοι δημιουργούν μια γωνία όπου βρισκείται ένα πολύ μικρό, τρίγωνο

Ο Βαγγέλης Προβιάς πριν δύο χρόνια κυκλοφόρησε την πολύ επιτυχημένη του πρώτη συλλογή διηγημάτων, «*Τα μαύρα παπούτσια της παρέλασης*». Τώρα, μόλις κυκλοφόρησε τη δεύτερη συλλογή του, την «*Πλατεία Μεσολογγίου*» από τις εκδόσεις Ολκότς.

Ο Βαγγέλης τα πρώτα του μετέφηρικά χρόνια δούλεψε σε νυχτερινά μαγαζιά, ενώ η λαμυρή δεκαετία του 2000 τον βρήκε ευτυχή και ικανοποιητικά αμειβόμενο ως κειμενογράφος σε μεγάλες διαφημιστικές εταιρείες αλλά και «ιθύνοντα νοσ» πίσω από το επιτυχημένο www.pronato.gr, ένα από τα πρώτα και πιο γνωστά ελληνικά blogs. Μια ιστορία από «*Τα μαύρα παπούτσια της παρέλασης*» έγινε βάση για μικρού μήκους ταινία που ολοκληρώνεται σύντομα.

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια είναι ο συντονιστής της ομάδας συγγραφής πεζογραφίας του Βρετανικού Συμβουλίου σε συνεργασία με το Kingston University του Λονδίνου. Διδάσκει δημιουργική γραφή στο τμήμα e-learning του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Πρόσφατα του απονεμήθηκε, μετά από σύσταση της προεβείας των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής στην Αθήνα, πλήρης υποτροφία για να συμμετάσχει στο εντατικό πρόγραμμα μελέτης της σύγχρονης Αμερικάνικης λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο του Λιούβιλ στο Κεντάκι. Το πρόγραμμα θα διαρκέσει έξι εβδομάδες, τον Ιούνιο και τον Ιούλιο, με συμμετοχή ακαδημαϊκών από όλον τον κόσμο. Περιλαμβάνει διαλέξεις από διάσημους Αμερικάνους συγγραφείς και ξεναγήσεις σε τόπους που υπήρξαν σκηνικό για εμβληματικά σύγχρονα αμερικάνικα μυθιστορήματα.

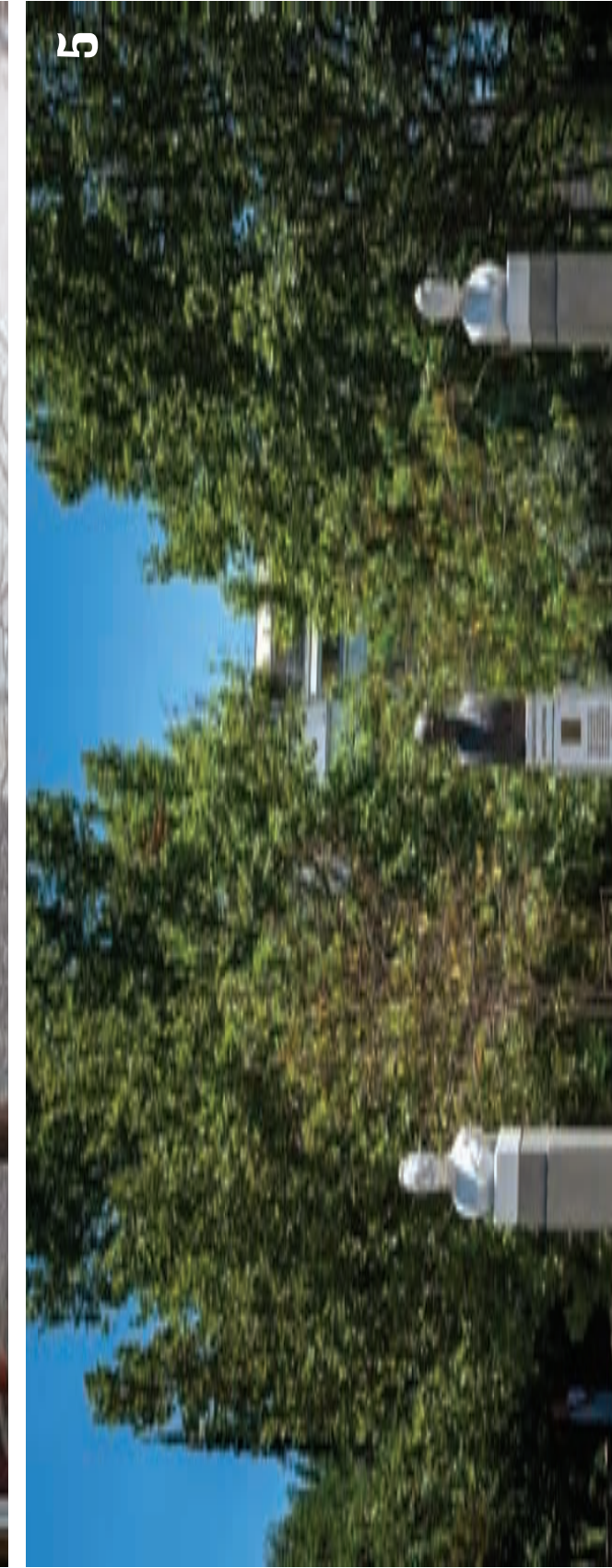
Του ζήτησαμε να μοιραστεί μαζί μας τις πολυάριθμες εντυπώσεις του από πέντε πλατείες της Αθήνας που τον οδήγησαν στην «Πλατεία Μεσολογγίου», η οποία εκτός από τον τίτλο στο βιβλίο του είναι και ο τόπος διαμονής του.

4

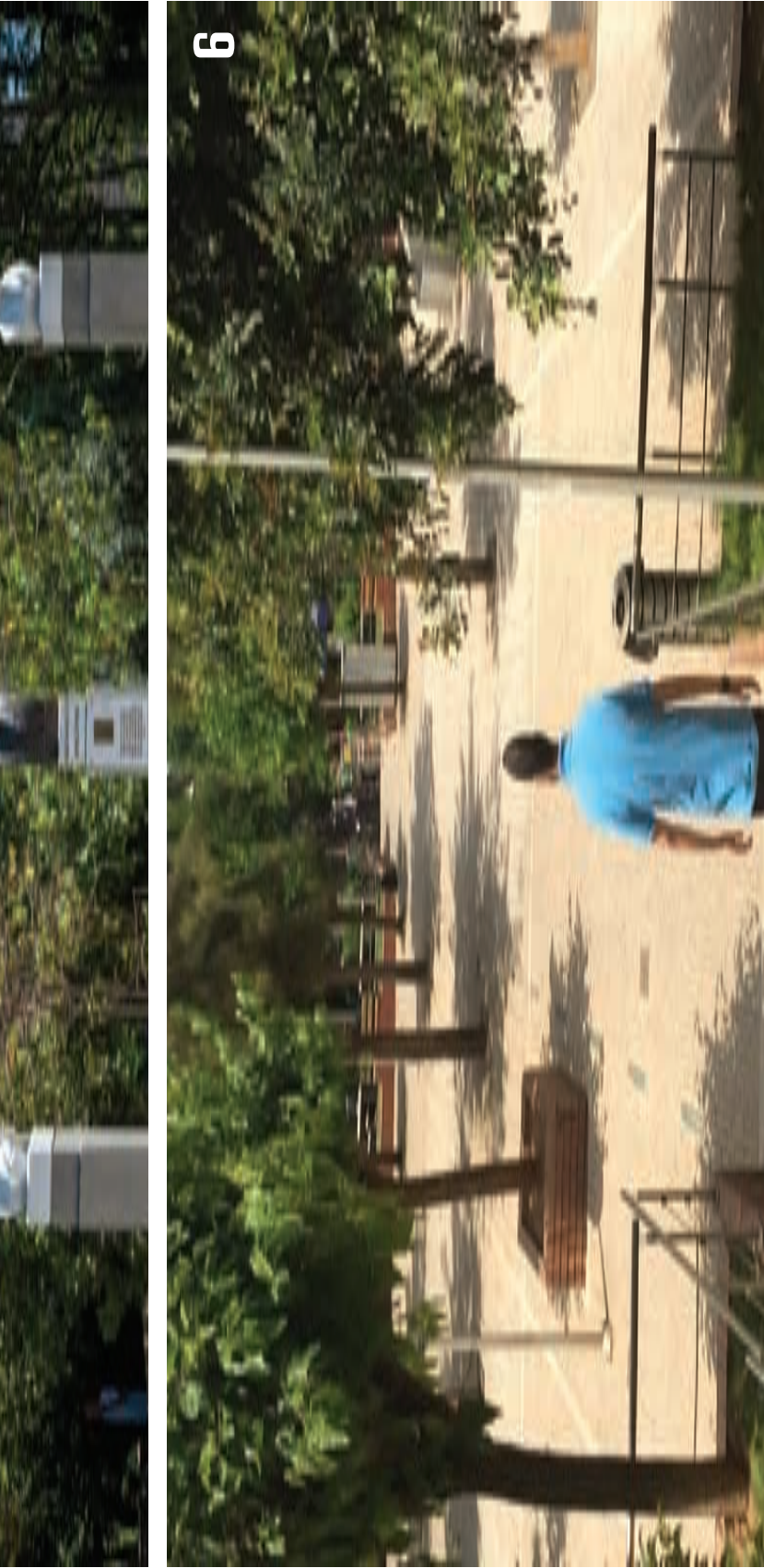
παρκάκι. Το σαλόνι στο πρώτο δι-αμέρισμα που νοίκιασα ποτέ. Ένα υπερψωμένο ισόγειο, έβλεπε τα δέντρα του. Εκεί έζησα το σεισμό του 1999, αλλά και το σεισμό της ουσιαστικής μου ενηλικίωσης/οικονομικής ανεξαρτησίας. Τότε ακόμη δεν υπήρχε μετρώ στην περιοχή, η Διονυσίου Αρεοπαγίτου δεν ήταν πεζοδρομια και το Μουσείο της Ακροπόλης θα άνοιγε πολλά χρόνια μετά. Ένα μαγικό βράδυ βγήκα βόλτα μετά τη δουλειά μέχρι την είσοδο του Ηρωδείου – και χάρη σε ένα καπρίσιο του ανέμου, άκουσα σαν να είμαι μέσα στο θέατρο, μια αξέχαστη συναυλία με έργα του Χατζιδάκι... μια συναυλία που δόθηκε μόνο για μένα. Ήξετρα κουτομιολόγο: ο ιδιοκτήτης εκείνου του σπιτιού, χρόνια μετά, θα πρωταγωνιστούσε στις αστυνομικές σελίδες των εφημερίδων. Όχι για ευχάριστους λόγους».

5

5. Πλατεία Κολωνακίου
«Κάποτε οι Δευτέρες στην πλατεία ήταν λαμυρές και ζωντανές σαν καλά Σάββατα του σήμερα. Έχει την υπέροχη ενέργεια του λιγώδους ταξιδιού από την υπερφάνεια του lifestyle στην ενοχή των μνημονιακών χρόνων. Και έχει, ακόμα, τη γεύση του σάντουιτς με τόνο και μαγιονέζα που έτρωγα ξημερώματα Κυριακής, μετά από πολύ χορό στο υπόγειο του Alexander's (όταν μπηκα στη διαφήμιση, έμαθα ότι σταμάτησαν να το φτιάχνουν διότι πήλε τόσο πολλή μαγιονέζα που δεν άφηνε κέρδος».

6

6. Πλατεία Μεσολογγίου
«Μετακόμισα δίπλα της, στα τρία τετράγωνα απόσταση, το 2010. Μου πήρε 3 χρόνια να αρχίσω να την ανακαλύπτω. Σήμειρα την αισθάνομαι ως ένα τεράστιο σύμπαν με πλανήτες, μακρινούς και τεράστιους ή κοντινούς και μικρούς. Έχει πολλά παιδιά, όπως η πλατεία Ικάρων. Έχει ζήσει καλύτερες μέρες, σαν τις πλατείες Κολωνακίου και Εσπερίδων. Είναι ερωτική, οδυνηρά πολύ συχνά, σαν το άλσος Ευαγγελισμού. Είναι οικεία, προέκταση του σπιτιού μου σαν το παρκάκι στη Μισοραλιώτου. Και με έκανε να καταλάβω πως δεν χρειάζεται να είσαι 20 ετών, με λεφτά στην τσέπη, διάθεση για clubbing, χορευταράς, νέος, ερωτευμένος, καυλωμένος για να δημιουργείς ωραίες αναμνήσεις για το νοσταλγικό μελλοντικό εσύ».

ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΕΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Αν ζούσα στα χρόνια των πειρατών μάλλον θα ήμουν ζητιάνος έξω από κάποιο καπηλειό. Θα 'θελα όμως να είχα γάντζο στο ένα χέρι, να έκλεβα τους πλούσιους και με τα φλουριά τους να αγόραζα κρασί από τους φτωχούς. Μετά, θα κρυβόμουν στην παραλία του Σίμου στην Ελαφόνησο με την αγαπημένη μου μέχρι να τελειώσουν οι προμήθειες και να ανοίξω ξανά πανιά με τους συντρόφους. Αυτά όμως είναι φαντασιώσεις. Αληθινές ιστορίες για τους πειρατές και τους κουρσάρους του Αιγαίου είναι αυτές που ακολουθούν.

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

Το πειρατικό αγκυροβόλι της Μήλου

Δεν ξέρουμε πώς ήταν μαθημένος ή τι άνθρωπος ήταν ο δυτικός περιηγητής Charles Thomson, όμως περίπου το 1730 που επισκέφθηκε τη Μήλο είχε να το λέει για τις γυναίκες που «έχουν ελευθέρια ήθη και αφροδίσια νοσήματα που οφείλονται στη μακροχρόνια συναλλαγή τους με τους Φράγκους πειρατές» (τον επικαλείται ο Κ. Σιμόπουλος στο βιβλίο του «Ξένοι ταξιδιώτες στην Ελλάδα»). Εκατό χρόνια νωρίτερα κι ενώ νησιά όπως η Κύθηρος, η Αίγινα, η Μύκονος, η Σάμος, η Ικαρία και η Φολέγανδρος είχαν ερημωθεί πλήρως από τις συνεχείς επιδρομές και λεπλασίες, η Μήλος αποτελούσε ήδη φημισμένο πειρατικό αγκυροβόλι και πειρατικό παζάρι. Εδώ ξεχειμώνιαζαν πειρατές και κουρσάροι και πουλούσαν τα λάφυρά τους, σε ένα σκηνικό ακμής και παρακμής μαζί. Στη Μήλο συνέβη και το πρωτόγνωρο, να στεφθεί ηγεμόνας και διοικητής ένας αρχιπειρατής και, μάλιστα, από τον Λατίνο επίσκοπο. Συνέβη το 1678. Ο πειρατής ήταν ο Ιωάννης Καψής, ο οποίος, όπως λέγεται, ζούσε στο καλύτερο σπίτι του νησιού και κάθε φορά που πήγαινε στη Χώρα είχε μαζί του ένοπλη φρουρά 50 ανδρών. Τρία χρόνια μετά τον συνέλαβαν οι Τούρκοι και τον κρέμασαν στην Κωνσταντινούπολη.

Μια παρόμοια συνύπαρξη ντόπιων με πειρατές, χωρίς όμως τον νησί να αποκτήσει την αίγλη και τα πλούτη της Μήλου, παρατηρήθηκε και στη Νάουσα της Πάρου. Όπως αναφέρει ο Ν. Κεφαλληνιάδης στο βιβλίο του «Πειρατεία, κουρσάροι στο Αιγαίο», η Νάουσα τον 17ο και 18ο αι. είναι το αραξοβόλι για τα πειρατικά και τα πληρώματά τους έχουν πλέον αναμειχθεί με τους νησιώτες. Μανιάτες, Κρητικοί, Κεφαλονίτες, Μαλτέζοι, Κορσικανοί και Μαγιorkίνιοι ξεχειμώνιαζουν με τα πλοία τους, ζουν με την ντόπια κοινότητα και πολλές φορές δημιουργούν οικογένειες και εγκαθίστανται μόνιμα εκεί.

Μπαρμπαρέζοι και Μαλτέζοι κουρσάροι

Πειρατές ήταν οι κοινοί ληστές της θάλασσας. Κουρσάροι ήταν αυτοί που έπαιρναν γραπτή άδεια από ένα κράτος προκειμένου να χτυπούν στόχους του αντίπαλου κράτους με το οποίο βρίσκονταν σε πόλεμο. Φοβεροί κουρσάροι ήταν οι Μπαρμπαρέζοι και οι Μαλτέζοι, από τον 15ο έως και τον 18ο αι., στη διαρκή σύρραξη χριστιανών και μουσουλμάνων. «Οι Μπαρμπερίνοι κουρσάροι αποτελούν το αρχέτυπο της μεσογειακής πειρατείας. Μπαρμπερίνοι ή Βερβερίνοι, γνωστοί και ως "Σαρακηνοί, Τούρκοι γκροζάροι (κουρσάροι), Αγαρηνοί, Βαρβαρίνοι, Μπαρμπαρέζοι", απαρτίζουν τη θρυλική και τρομερή Μπαρμπαριά. Πρόκειται για τις λεγόμενες "αντιβασιλείες", τα γνωστά οτζάκια της Βόρειας Αφρικής, που εξαρτήθηκαν τουλάχιστον ονομαστικά από την Οθωμανική Αυτοκρατορία (το Αλγέρι από το 1518, η Τρίπολη από το 1551, η Τύνιδα από το 1574) και εκτείνονται από το Μαρόκο μέχρι το Σαλέ, που βρέχεται από τον Ατλαντικό, μέχρι την Τύνιδα, το περιλάλητο "Τούνεζι"». Και οι Μαλτέζοι: «Για να αντιμετωπιστούν τα οργανωμένα κράτη των Μπαρμπερίνων πειρατών ή κουρσάρων, τα χριστιανικά κράτη δημιούργησαν δύο εστίες από όπου διενεργούνταν ο κούρσος ως μόνιμη απασχόληση, οργανωμένη με έναν προηγμένα επιχειρηματικό τρόπο, το Τάγμα του Αγίου Ιωάννη των Ιπποτών της Μάλτας και το Τάγμα του Αγίου Στεφάνου, με έδρα το Λιβόρνο. Με έδρα τη Μάλτα, από το 1530 έως τη διάλυσή του από τον Ναπολέοντα το 1798, το Τάγμα των Ιωαννιτών Ιπποτών εκτελούσε κούρσο αντλώντας τη νομιμότητά του από τη θείκη του "αποστολή", ενός χριστιανικού τζικάντ, και εδραίωση από την καπιταλιστική του "αποστολή", το κέρδος. (...) Οι Μαλτέζοι

δρούσαν υπό τις ευλογίες και την οικονομική υποστήριξη της Ισπανίας, της Πορτογαλίας, της Γαλλίας, του Παπικού κράτους και της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, εναντίον των μουσουλμάνων, αλλά και των Ενετών και Οθωμανών Ελλήνων».

“Όλα τα παραπάνω αναφέρει η καθηγήτρια Ναυτιλιακής Ιστορίας στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τζελίνα Χαρλαύτη, στο βιβλίο της «Η ναυτιλία των Ελλήνων 1700-1821» (εκδ. Κέδρος, επιμ. Κατερίνας Παπακωνσταντίνου).

Τα σκλαβοπάζαρα

Η Τζελίνα Χαρλαύτη λέει πως η πειρατεία είναι τόσο παλιά όσο η ναυσιπλοΐα και το θαλάσσιο εμπόριο. Πως σκοπός της ήταν η αρπαγή υλικών αγαθών αλλά και ανθρώπων, κυρίως για λύτρα αλλά και για να χρησιμοποιηθούν ανάλογα με την εποχή ως σκλάβοι σε γεωργικές εργασίες, σε λατομεία, να τραβάνε κουπί στις γαλέρες. Ο Βασίλης Κ. Γούναρης, καθηγητής Νεότερης Ιστορίας στο ΑΠΘ, λέει ότι οι πειρατές κοιτούσαν ακόμα και τους κάλους των χεριών όσων είχαν αιχμαλωτίσει για να καταλάβουν αν επρόκειτο για ειδικευμένους τεχνίτες. Σιδεράδες, χτίστες, ναυπηγοί είχαν μεγάλη αξία. Υπήρξαν σκλάβοι που πιάστηκαν νέοι και απελευθερώθηκαν γέροι, όταν οι οικογένειές τους ή οι ίδιοι κατάφεραν να συγκεντρώσουν τα απαραίτητα χρήματα για την ελευθερία τους. Χιλιάδες γυναίκες πουλήθηκαν ως πόρνες και ολόκληρες πόλεις άκμασαν γιατί έγιναν κέντρα σκλαβοπάζαρων.

Ακόμα και ο Λόρδος Βύρων παραλίγο να πιαστεί αιχμάλωτος σε μια εκδρομή του στο Σούνιο. Εκεί, στις σπηλιές κάτω από τον Ναό του Ποσειδώνα βρίσκονταν περίπου 20 Μανιάτες πειρατές. Όταν οι Μανιάτες κατάλαβαν πως είχαν απέναντί τους ένα λόρδο, αμέσως επιτέθηκαν – τα λύτρα για την απελευθέρωσή του θα ήταν πολλά. Όμως η πολυάριθμη και ένοπλη συνοδεία του Βύρωνα απέκρουσε την επίθεση.

Οι πειρατές της Μάνης

Τις νύχτες παραφύλαγαν στις ακτές και με φανούς που αναβόσβηναν εξαπατούσαν τα περαστικά πλοία, οδηγώντας τα στα βράχια και τα αβαθή. Τις ημέρες σάλπαραν με τα μικρά και ευέλικτα καΐκια τους, φορτωμένα κανόνια, τουφέκια και σπαθιά, κάνοντας ρεσάλτα στα πλοία. Φόβος και τρόμος των θαλασσών από τον 16ο αι. έως και τις αρχές του 19ου, η Μάνη ήταν το πλέον ονομαστό πειρατικό κέντρο της Βορειοανατολικής Μεσογείου. Επόπτευε τους θαλάσσιους δρόμους του εμπορίου. Το 1794 επέδραμαν και κατέλαβαν τη Φολέγανδρο και την Αντίπαρο, το 1797 την Αμοργό. Στα τέλη του 18ου αι. ένας στόλος από 50 βάρκες παραμόνευε διαρκώς στο πέραςμα των Κυθήρων, ανάμεσα στο Ακρωτήρι Ταϊναρο και την Κρήτη. Όμως οι επιδρομές τους έφταναν μέχρι την Εύβοια, τις Σποράδες και τη Σάμο. Το Οίτυλο είχε το προσωνύμιο «Μεγάλο Αλγέρι», καθώς ήταν κέντρο σκλαβοπάζαρου και πώλησης των διαφόρων λειών. Διάσημοι Μανιάτες πειρατές υπήρξαν ο Λυμπεράκης Γερακάρης, ο οποίος από τα 15 του ήταν κωπηλάτης σε βενετικά πλοία, και οι Στεφανόπουλοι. Μια μεταξύ τους διένεξη ανάγκασε την οικογένεια των Στεφανοπουλαίων και άλλους από το Οίτυλο να μεταναστεύσουν στην Κορσική. Εκεί, αρκετοί από αυτούς έγιναν κουρσάροι για λογαριασμό των Άγγλων.

* Η προσπάθεια του Καποδίστρια να καταπολεμήσει την πειρατεία και μέσα από τη δημιουργία ειδικών δικαστηρίων, των λειοδικείων, όπου οδηγήθηκαν και η Μαυρομυχαλίοι, φαίνεται πως ήταν ένας από τους βασικούς λόγους της δολοφονίας του. Γράφει η Τζ. Χαρλαύτη: «Οι Μαυρομυχαλίοι κριθθηκαν

ένοχοι ότι χρωστούσαν το υπέρτοκο ποσό για την εποχή των 50.000 φράγκων. Η συνέχεια είναι, όπως γνωρίζουμε, τραγική. Όπως γλαφυρά γράφει η Κατηφόρη-Θέμελη σε υποσημείωση της μελέτης της: “Ο Καποδίστριας, επιδιώκων την συγκρότησιν εννοουμένου κράτους, ήθελε να θέσει τέρμα εις τις κεντρόφυγας τάσεις των αρειμανίων καπετανέων της Μάνης. Στο δε αναπόφευκτον να δημιουργήσει τους πρώτους εχθρούς μεταξύ των Μαυρομυχαλίων, οι οποίοι, εκδικούμενοι την θιγείσαν φιλοτιμίαν των, έφθασαν την Κυριακή της 27ης Σεπτ. 1831 μέχρι του κατωφλίου του ναού του Αγίου Σπυρίδωνος”. Το τελικό “βόλι” επομένως από αυτή την παραδοσιακή δραστηριότητα και κοινότητα δόθηκε στον Ιωάννη Καποδίστρια. Το ίδιο βόλι όμως σήμανε και το τέλος της μανιάτικης πειρατείας, που δεν μπορούσε παρά να γραφτεί με αίμα».

Ο Έλληνας κουρσάρος Κωνσταντής Καλαμάτας

Το ημερολόγιο δείχνει 1756. Τότε ξεσπά ο επταετής πόλεμος μεταξύ Άγγλων και Γάλλων, με τους Ισπανούς από το 1761 να μπαίνουν στη μάχη δίπλα στους Γάλλους. Τον Απρίλη της ίδιας χρονιάς οι Γάλλοι αποβιβάζονται στη Μινόρκα η οποία βρισκόταν υπό βρετανική κυριαρχία και ο Κωνσταντής Καλαμάτας, Πάτριος με μάλλον καλαματιανή καταγωγή, μαζί με άλλους 20 μάχιμους Έλληνες, μεταφέρει εφόδια στο βρετανικό προπύργιο και πολεμά στο πλευρό των Βρετανών μέχρι τα τέλη Ιουνίου. Λίγους μήνες μετά θα τον βρούμε στο Λονδίνο να αιτείται να γίνει κουρσάρος της Βρετανίας. Σύμφωνα με τα έγγραφα, πήρε άδεια κούρσου για το 200 τόνων πλοίο «Lord Blakeney», με 150 άνδρες, 16 κανόνια, 18 περιστρεφόμενα κανονάκια, 150 μικρά όπλα, 150 σπαθιά, 20 βαρέλια πυρίτιδα, 50 μεγάλες μπάλες κανονιών και 200 μικρές και εφόδια για 6 μήνες – όπως αποδείχθηκε αργότερα, το πλήρωμά του δεν ήταν περισσότεροι από 90 άνδρες. Ο Καλαμάτας φέρεται να έδρασε ως κουρσάρος, κυρίως στο Αιγαίο, τουλάχιστον για δύο χρόνια, όταν ύστερα από καταγγελίες Γάλλων και τις απαραίτητες δωροδοκίες, θεωρήθηκε ότι δεν τηρούσε τους κανόνες του κούρσου, ότι οικειοποιούνταν λεία κρατών και εκτός της Γαλλίας, με την οποία βρισκόταν σε πόλεμο η Βρετανία, ενώ παρεμπόδιζε αγαθά να φτάσουν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Σε μια περίπτωση, στην Ύδρα, κατηγορήθηκε ότι συνέλαβε πλοίο με τη βοήθεια κανονιού που βρισκόταν στη στεριά, πρακτική που ήταν παράνομη. Συνελήφθη και φυλακίστηκε στην Κωνσταντινούπολη, όπου επί τέσσερα χρόνια, με συνεχή υπομνήματα προς Βρετανούς αξιωματούχους, προσπαθούσε να αποδείξει ότι ήταν αθώος. Για τον κουρσάρο αυτό γράφει ο Β. Κ. Γούναρης στη μελέτη του «Οι περιπέτειες του Κωνσταντή Καλαμάτα και άλλων Ελλήνων κουρσάρων του Αιγαίου στην υπηρεσία της Βρετανίας», στο τ. 33 του περιοδικού «Μνήμων», σημειώνοντας ότι για τον Καλαμάτα δεν ξανάκουσε κανείς. Όσοι θα ήθελαν ένα αίσιο τέλος γι' αυτόν, λέει ο συγγραφέας, ας γνωρίζουν ότι το όνομα συναντάται ξανά το 1821 στην αγγλοκρατούμενη πλέον Μάλτα, σε δύο πρόσωπα. Τους Lorenzo Calamatta και Demetrio Calamatta. Ίσως να ήταν απόγονοί του. Ίσως και όχι.

Ιστορίες από τη Νίσυρο

«Ανάμεσα στο 1800 και το 1805 ένας μικρός τσοπάνης, ο Μιχάλης Παναγιώτης Διακοπαναγιώτης, κατευθύνοντας τα κατσίκια του προς τη στέρνα στα παράλια του κόλπου “Λευκός”, παραπάτησε και έπεσε μέσα σε μια παλιά μισογκρεμισμένη στέρνα χωρίς να μπορεί να βγει. Πειρατές που προσέγγισαν στον κόλπο και βγήκαν στην ξηρά για αρπαγή γεωργικών προϊόντων και νερού, άκουσαν τις φωνές του για βοήθεια, τον άρπαξαν και τον πήραν μαζί τους. Πολλά χρόνια αργότερα

επέστρεψε στη Νίσυρο, όπου τον θεωρούσαν νεκρό, δημιούργησε οικογένεια και περιουσία και στις διηγήσεις του έλεγε ότι συμμετείχε στην εθνική επανάσταση και αγωνιζόταν στα βουνά της Ρούμελης. Πέθανε σε ηλικία άνω των 100 ετών, γνωστός μέχρι σήμερα ως “ο γερό τσουπάνης”, χωρίς να γνωρίζουμε ποιοι τον απήγαγαν, πού τον οδήγησαν και πώς βρέθηκε αγωνιστής στην εθνική επανάσταση». Την ιστορία μας διηγείται ο Κωνσταντίνος Δ. Χαρτοφύλης, πρώην υπαρχηγός Λ.Σ. και πρόεδρος της Εταιρείας Νισυριακών Μελετών, επικαλούμενος σχετικό θέμα του Ι. Κατσιματίδη από τα «Νισυριακά». Μας θυμίζει, επίσης, ότι οι κάτοικοι εγκατέλειψαν το νησί αυτό το 1471 ύστερα από πειρατική επιδρομή και πήγαν στη Ρόδο, ότι την εποχή που ο Καποδίστριας αποφάσισε να καταπολεμήσει την πειρατεία επέβαλε στα νησιά του Αιγαίου χρηματική εισφορά η οποία για τη Νίσυρο ήταν 500 γρόσια, αλλά και ότι ο Τούρκος ναύαρχος Πίρι Ρείς, στο βιβλίο του «Κατακτητική ναυσιπλοΐα στο Αιγαίο», που κυκλοφόρησε το 1521, αναφερόμενος στα μικρά νησιά γύρω από τη Νίσυρο, ονομάζει το πιο απομακρυσμένο απ’ αυτά, προς την Αστυπάλαια, ως «Λησιτίε», δηλαδή νησί των ληστών. Το νησί αυτό, λέει ο κ. Χαρτοφύλης, αν δεν είναι η σημερινή Κανδελιούσα ή Καντελεύσα, ίσως είναι η Σύρνα. ■

Πειρατικά και άλλα

💡 Το 1420 αναφέρονται πειρατικά καταφύγια σε Σίφνο, Σέριφο, Σύρο, Ίο, Μύκονο και Πάρο. Το 1473 σε Φούρνους και Οινούσες. Το 1517 σε Σκύρο και Σκιάθο. Το 1777 στην Κίμωλο. Το 1787 στην Ίο. Το 1808 στην Αντίπαρο. Το 1810 σε Τζιά και Σάμο.

💡 Η κωπήλατη γαλέρα χρησιμοποιήθηκε από το τέλος του 13ου έως το τέλος του 18ου αι. από Βενετούς, Γενοβέζους, Ιωνανίτες, Κρητικούς και σε παραλλαγές της από όλους. Τους πρώτους δύο αιώνες είχε 40 μ. μήκος και 5 μ. πλάτος, από 26 έως 30 πάγκους κωπηλατών, ένα άλμπουρο και ένα βοηθητικό πανί. Τα κωπήλατα του 15ου και 16ου αιώνα ταξίδευαν με περίπου 4 ναυτικά μίλια την ώρα, τα ιστιοφόρα μέχρι και τον 18ο αι. με 4 έως και 6 ναυτικά μίλια. Τα υδράικα μηρίκια του 1750 έφταναν στην Αλεξάνδρεια σε 11 ημέρες και στη Βενετία σε 26 ημέρες.

Ο τρομερός Χαριεντίν Μπαρμπαρόσα, εθνικός ήρωας στην Τουρκία, που κατάφερε να επιβληθεί στα κράτη της Μπαρμπαρίας και να γίνει αρχιναύαρχος του στόλου της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, τη διετία 1537-1538 λεηλάτησε 25 νησιά του Αιγαίου, οδηγώντας 30.000 ανθρώπους στα σκλαβοπάζαρα της Βόρειας Αφρικής. Ο τουρκικός στόλος έβγαινε κάθε χρόνο μια φορά στο Αιγαίο, για να εισπράξει τους φόρους από τα ελληνικά νησιά.

💡 Η πρώτη μεγάλη προσπάθεια καταπολέμησης της πειρατείας έγινε από τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία το 67 π.Χ., όταν ο Πομπήιος χρησιμοποίησε σε όλη τη Μεσόγειο 500 πλοία και 120.000 άνδρες. Όλη την πρώτη χιλιετία π.Χ. στη Δήλο λειτουργούσε το μεγαλύτερο σκλαβοπάζαρο της Μεσογείου.

💡 «Παρά την έξαρση της πειρατείας, τη δεκαετία του 1820, η δημιουργία του ελληνικού κράτους και η πάταξη της πειρατείας στις ελληνικές θάλασσες από τη μία και η κατάκτηση του Αλγερίου από τη Γαλλία το 1830, καθώς και η διάλυση των κρατών της Μπαρμπαρίας από την άλλη, έθεσαν τέρμα στις ληστροπειρατικές δραστηριότητες αιώνων. Το κυριότερο, όμως, που συνέβη ήταν ο τερματισμός των πολιτικών συρράξεων μεταξύ των ευρωπαϊκών δυνάμεων με την πολιτική και οικονομική επιβολή των Βρετανών και της μεγάλης τους αυτοκρατορίας. Από τον τερματισμό των Ναπολεόντεινων πολέμων μέχρι το ξέσπασμα του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, στη διάρκεια της Pax Britannica, η Ανατολική Μεσόγειος μπαίνει σε περίοδο ειρηνικής και μεγάλης οικονομικής άνθησης, χωρίς πειρατές, κουρσάρους και καταδρομείς» - Τζελίνα Χαρλαύτη, «Η ναυτιλία των Ελλήνων 1700-1821»

💡 Το πληρέστερο βιβλίο για την πειρατεία στην Ελλάδα θεωρείται η τριλογία της Αλεξάνδρας Κραντονέλλη «Ιστορία της πειρατείας», που κυκλοφορεί από τις εκδ. Εστία. Ελεύθερη στο διαδίκτυο υπάρχει η 595 σελίδων διδακτορική διατριβή «Λιμάνια και οικισμοί του Αιγαίου στα χρόνια της πειρατείας» του Νίκου Μπελαβίλα, αναπληρωτή καθηγητή Αστικού Σχεδιασμού στο ΕΜΠ. Μπορείτε να τη δείτε εδώ: courses.arch.ntua.gr/belavilas.html

Cacao Rocks,
«Delos an island I have never been», 2016

ΔΥΟ ΧΩΡΙΑ ΣΤΗ ΜΥΚΟΝΟ

Η καλλιτεχνική πλατφόρμα συνεχίζει τη δράση της φιλοξενώντας Έλληνες και ξένους καλλιτέχνες. Φέτος ξεκινά και εκδοτικό πρόγραμμα με το «Greek Gotham».

Της ΤΖΟΥΛΙΑΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

«Ξεμυτιζουμε» μου λέει σεμνά η **Μαρίνα – η Μαρίνα Βρανοπούλου, επιμελήτρια και εικαστικός τέχνης, δημιουργός της καλλιτεχνικής πλατφόρμας Δυο Χωριά στη Μύκονο. Πέρυσι επιχειρήσαν να ανοίξουν ένα διάλογο, δεν ξέρανε αν θα βρούνε συνομιλητές, ποτέ δεν ξέρεις, βρήκανε, πολλούς. Τι σημαίνει Μύκονος και τι Ελλάδα, κρίση, τέχνη, ηδονή και απώθηση. Φέτος συνεχίζουν, με ακόμη περισσότερη φόρα. Με δύναμη.**

Φέτος για πρώτη φορά φωτογραφία: στα έργα του **Πάρι Πετρίδη** τα γαϊδουράκια σε ψάχνουν με τα μεγάλα εκφραστικά τους μάτια – δεν μπορείς να κρυφτείς. Για πρώτη φορά street art: στην ατομική του έκθεση «*Les cyclades electroniques*», ο **Κακάο Ροκς** εξερευνά και επανεφευρίσκει τις Κυκλάδες σ' ένα ζωγραφικό ημερολόγιο που εμπνεύστηκε με τη συντροφιά των ποιημάτων του Ελύτη και του Σεφέρη, συνοδεία γαλλικής ηλεκτρονικής μουσικής. Φέτος, και ο **Taylor McKimens**: ο καλλιτέχνης που τον Σεπτέμβριο παρουσίασε μια εντυπωσιακή σειρά έργων στο The Hole του Μανχάταν, βασισμένα στη μελέτη και την αποτύπωση δύο ελληνικών γλυπτών που βρίσκονται στο μουσείο Μετροπόλιταν, συνεχίζει τη δου-

λειά αυτή μέσα από τη δίμηνη παραμονή του στην Αθήνα και τη Μύκονο στα πλαίσια του προγράμματος φιλοξενίας των «Δύο Χωριών». Αλλά και νέες ενδιαφέρουσες ατομικές εκθέσεις: Στο «*Incognito*» ο **Ηλίας Καφούρος** αφηγείται την παγκοσμιοποιημένη καθημερινότητά μας εξετάζοντας τις έννοιες της παραποίησης της ταυτότητας και της χειραγώγησης της προσοχής ως κοινές, ανθρώπινες συνισταμένες. Και δύο γυναίκες επιμελήτριες: η καλλιτέχνης **Ραλλού Παναγιώτου** και η εξαιρετική **Μαρία Βρίτο**. Φιλοξενούμενες και οικοδέσποινες, συνθέτουν και επιμελούνται δύο ομαδικές εκθέσεις σπάνιες για τα ελληνικά δεδομένα. Στον πυρήνα και των δύο, η Μύκονος, πηγή έμπνευσης, πεδίο στοχασμού. Φέτος βιβλία και ποτά: τα «Δυο Χωριά» ξεκινούν το δικό τους εκδοτικό πρόγραμμα με το «*Greek Gotham*» και εγκαινιάζουν στην ταράτσα τους ένα art bar: από ψηλά τα σπίτια της Χώρας, μικροί λευκοί κύβοι ζάχαρης, κι οι εγκαταστάσεις της **Όλγας Μπλιαρέση Φωκά** να φωτίζουν τις περισσότερες από μία όψεις του νησιού. **Α**

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΜΥΚΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΙ ΕΛΛΑΔΑ, ΚΡΙΣΗ, ΤΕΧΝΗ, ΗΔΟΝΗ ΚΑΙ ΑΠΩΘΗΣΗ

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΦΛΩΡΑΚΗΣ

Ανθρωπισμός ακόμα και στη δυστοπία

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΦΥΣΣΑ

Από πολύ νωρίς κι από πολύ νέος, ο κ. Διαμαντής Φλωράκης (γεν. 1935) βίωσε καταστάσεις πολύ δύσκολες, από τις οποίες ωστόσο του γεννήθηκε μια βαθύτατη πίστη, ή μάλλον ελπίδα, για τη δυνατότητα του μικρού ανθρώπου ν' αντισταθεί στην προκαθορισμένη δομή του (που είναι αποτέλεσμα εκατομμυρίων ετών κοσμικής εξέλιξης) και να μπορέσει να πετύχει μια κάποια προσωπική απελευθέρωση.

Ένα τέτοιο παράδειγμα καταστάσεων υπήρξε η στρατιωτική του θητεία κατά τη σκληρή δεκαετία του '50, στην οποία πέρασε συνθήκες άγριας προσωπικής απομόνωσης (τρομοκρατία, απειλές, προσβολές, κίνδυνος για τη ζωή του) κι όμως, από ένα συνδυασμό τύχης και διαφορετικής ερμηνείας των πραγμάτων διέφυγε αλώβητος και αξιοπρεπής. Στα χρόνια περίπου που ο Σαρτρ και ο Καμί ξεδιπλώναν τις κατευθύνσεις αυτού που ονομάστηκε «υπαρξισμός» και που (λαθεμένα, κατά τη γνώμη μου), τους έβαλε στο ίδιο τσουβάλι, ο νεαρός Φλωράκης ζούσε το δικό του ιδιότυπο υπαρξισμό στην τοπική βαλκανική γωνίτσα.

Ο κ. Διαμαντής Φλωράκης έγινε συγγραφέας, κατά κύριο λόγο επιστημονικής φαντασίας, ένας από τους πρωτοπόρους του είδους στην Ελλάδα, αλλά με γερό φιλοσοφικό υπόβαθρο, και μάλιστα δικό του, όχι αντιγραμμένο. Σ' όλη του τη συγγραφική πορεία βρήκε και ανέπτυξε συγγραφικές ιδέες, στόχεψε και ξαστόχησε, τιμήθηκε και λοιδορήθηκε, έλαμψε και ξεχάστηκε, πέτυχε και απέτυχε – και ξαναέλαμψε.

Δεν πλούτισε, δεν θεωρήθηκε πρώτο όνομα (σιγά μην το ένοιαζε, βέβαια), αλλά δεν το έβαλε και κάτω. Ούτε στεγιάστηκε σε γενικότερες βεβαιότητες, όπως τα κόμματα, οι θρησκείες, οι στρατευμένες ιδεολογίες, οι φάλαγγες γενικά. Πάντοτε πρόβαλλε, φανερά ή όχι, αυτή την υπαρξιακή αγωνία του ανθρώπου, μέσα από κάποιο ιδιότυπο είδος προσωπικής μεταφυσικής που καταφέρνει και τον ορθώνει ενά-

ντια στην οποία καταπιεστική δομή, φέρνοντάς τον σ' επαφή με τον άλλο άνθρωπο που επίσης αγωνιά, σ' ένα πλαίσιο μιας «φλωρακικής αναρχίας του πνεύματος», αν νομιμοποιούμαι να το πω έτσι.

Ταυτόχρονα, τις τελευταίες δεκαετίες αξιοποιούσε όλο και περισσότερο τις δυνατότητες του διαδικτύου: όλα του τα βιβλία κυκλοφορούν ελεύθερα στο ίντερνετ και δοκιμάζονται από τους υποψήφιους αναγνώστες και αναγνώστριες. Πληκτρολογείς απλά τ' όνομά του και βρίσκεις τα πάντα. Κι εφόσον η ηλεκτρονική «πρόγερση» είναι ικανοποιητική, τότε ο/η κάθε ενδιαφερόμενος/η μπορεί ν' αγοράσει το βιβλίο και σε φυσική μορφή (κεντρική διάθεση Αχιλλέας Σίμος, 2103831450).

Τώρα, ο κ. Φλωράκης έβγαλε το πολυλοστό βιβλίο του, ένα θεατρικό έργο με μόντο «Ακόμα και οι “ένοχοι” ανάμεσά μας υπήρξαν αθώοι». Ο πλήρης τίτλος είναι «Μια συνέντευξη (Η ένας μαραθώνιος στοχασμού)» και αποκαλείται «Διαδραστικό θέατρο». Είναι πράγματι διαδραστικό, γιατί αποτελεί work in progress, έργο σε εξέλιξη, έτσι ώστε κάθε φορά που

ανεβάζεται να μπορεί ν' αποκτά και διαφορετική μορφή, με πρόσθεση στοιχείων ανάλογα με την παράσταση, για να μην πω και ανάλογα με τη θέαση και τη σκέτη ανάγνωση. Θελεκτικό, έτσι δεν είναι; Κι όμως το πετυχαίνει.

Αναρωτιέμαι: υπάρχουν τόσοι θίασοι, άπειροι θίασοι στην Αθήνα της κρίσης, που ανεβάζουν σχεδόν τα πάντα στις μέρες μας, τόσοι σκηνοθέτες, τόσοι ηθοποιοί: θα βρεθεί έστω κι ένας να ενδιαφερθεί για το μήνυμα που στέλνει ένας χαλκέντερος υπερήλικας συγγραφέας προς όποιον/α είναι διατεθειμένος/η να τον ακούσει έστω για λίγο; Μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν ούτε φυσικά μπορεί το θέατρο να τις δώσει. Αλλά ένα τέτοιο έργο, ανοιχτό ανάλογα με το επιθυμητό ανέβασμα και επομένως μη βαρυνόμενο με διδακτισμό, μπορεί να δώσει στιγμιαία παρηγοριά μέσα στην κατά Σεφέρη «κοσμική παγερή μοναξιά» (στο «Πάντα πλήρη θεών», γράφω από μνήμης), κατάσταση όπου κάθε άνθρωπος (λόγω του «σχεδιασμού» ή της διαμόρφωσής του) νιώθει – με κίνδυνο να συντριβεί. Αυτή η παρηγοριά για την αποφυγή της συντριβής είναι μια σπουδαία λειτουργία της τέχνης, η παραμυθητική εννοώ – πάντα ήταν. Ο κ. Φλωράκης το ξέρει πολύ καλά και το ασκεί όσο γίνεται καλύτερα. Το θέμα είναι να το μάθουν και οι θεατές. **A**

→ d.fyssas@gmail.com

Θα ξεπεράσει κάθε όριο
για να αποκτήσει αυτό που θέλει

L.S. HILTON

MAESTRA

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η
MAESTRA;

Το πολυαναμενόμενο
μυθιστόρημα της χρονιάς

ΕΧΕΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΙ ΣΕ 33 ΓΛΩΣΣΕΣ

διόπτρα

www.dioptra.gr

Βρείτε μας!

Το πρώτο βιβλίο που πιάνει στα χέρια του το παιδάκι είναι εικονογραφημένο: μπαίνει ήδη το τσικό στη λογική του κόμικ, με την ιστορία να εκτυλίσσεται συνοδευόμενη από εικόνες. Κι αν τσιμπήσει το παιδάκι, δεν πρόκειται να ξετσιμπήσει ποτέ – θα διαβάζει κόμιξ, βιβλία, ή και τα δύο μαζί μέχρι τα βαθιά του γεράματα.

Η Χριστίνα Μανιά, που έγραψε το αγαπημένο μας «*Η ευτυχία της μελωδίας*», με μια νεραϊδούλα που δεν κάνει ποτέ αυτό που της ζητάνε (σε ονειρεμένη εικονογράφηση Γιώργου Σγουρού, εκδ. Ματαγα) μου έλεγε πάντα να γράψω παιδικό, και έγραψα τα «*Δίδυμα που ακούνε τα πάντα*» γιατί τα δικά μου (δίδυμα) παιδάκια διαμαρτύρονταν ότι δεν βρίσκουν βιβλία με δίδυμους ήρωες. Το εικονογράφησε με κέφι η Ρένια Μεταλληνού (εκδ. Παπαδόπουλος), λες και ήξερε τα παιδιά μου.

Αλλά είμαι φαν του παιδικού βιβλίου: ξέρουμε απέξω «*Τα τρία μικρά λυκάκια*» (υπέροχη εικονογράφηση της Έλεν Οξέμπερ, εκδ. Μίνωας), το «*Ποιος έκανε πιπί στον Μισισιρή*» (εικόνες της Κέλυ Ματαθιά, εκδ. Μεταίχμιο), όπως σχεδόν όλα τα βιβλία του **Ευγένιου Τριβιζά**. Που δεν χρειάζεται δικές μου συστάσεις. Ούτε ο **Μάνος Ελευθερίου** με τη «*Γάτα που ήθελε να γίνει πουλί*» (εικονογράφηση Σοφία Φόρτωμα, εκδ. Ελληνικά Γράμματα). Ούτε η **Έρη Ρίτσου**, κόρη του μεγάλου ποιητή Γιάννη Ρίτσου, με το βιβλίο της «*Τρεις φίλοι παχουλοί*» σε εξαιρετική εικονογράφηση του Δημήτρη Κάσδαγλη (εκδ. Κέδρος)... οι τρεις παχουλοί φίλοι, ένας ελεφαντάκος, ένας ιπποπόταμος κι ένας ρινόκερος, χαλαρώνουν όλη μέρα και παχαίνουν, αλλά είναι τόσο cute, τόσο γούτσου-γούτσου οι εικόνες, που σε στέλνουν βουρ στην κουζίνα να τσιμπήσεις ένα κάτι τις.

Όταν μιλάς για παιδικά βιβλία, κάνουν κατάχρηση των λέξεων «*τρυφερό, γλυκό, όμορφο, χαριτωμένο και ονειρεμένο*», δεν γίνεται αλλιώς. Ένα παιδικό βιβλίο δεν μπορεί να σου κόβει την ανάσα... εκτός κι αν είναι διασκευή «μεγαλίστικου» μυθιστορήματος, που θα βάλει τα παιδιά στο λούκι της περιπετειώδους αφήγησης: ο «*Ροβήρος ο Κατακτητής*» του **Δημήτρη Παπαθεοδούλου**, σε σουρεαλιστική εικονογράφηση της Ίριδος Σαμαρτζή (εκδ. Παπαδόπουλος), είναι μια τέτοια περίπτωση. Ο Παπαθεοδούλου γράφει τέλεια παιδικά και σκέτος, χωρίς τον Ιούλιο Βερν. Αλλά επειδή μυήθηκα στη λογοτεχνία διαβάζοντας Κλασικά Εικονογραφημένα, πιστεύω πολύ στις διασκευές-για-παιδιά. Πάμε παρακάτω: τέεεεεεεεεε της

ΠΑΙΔΑΚΙΑ ΠΟΥ ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΛΑΖ

Ή αλλιώς: όταν αρχίζουν να διαβάζουν τα παιδάκια, δεν σταματούν πουθενά...

Της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

γός **Κική Δημητριάδου** έχει στήσει το διασκεδαστικό/επιμορφωτικό «*Ημερολόγιο της Δώρας*», με εικόνες του Βαγγέλη Παπαβασιλείου (εκδ. Λιβάνη). Τα θέματα που απασχολούν παιδιά 4-8 ετών είναι όλα εδώ, με απαντήσεις στην παιδολόγισσα. Ο «*Ρομπέν των κάστρων και ο φυλακισμένος γελωτοποιός*» της **Ουρανίας Τουτουτζή** (με τον Σγουρό στα πάνω του...) είναι μια περιπέτεια πολύ περιπετειώδης, όπως θα έλεγαν τα παιδιά μου (εκδ. Διόπτρα). Σούπερ δουλειά έχει κάνει ο Αύγουστος Κορτώ στη μετάφραση των «*Διαστημικών χοτ-ντογκ*» των **Max Brallier, Rachel Maguire & Nichole Kelley** (εκδ. Διόπτρα), που έχουν πλάκα, και μας άνοιξαν την όρεξη για τα «*Ιπτάμενα κέικ*» της ίδιας, ντιπ σουρεαλιστικής, σειράς των **Philip Reeve & Sarah McIntyre** (μετάφραση Μαρία Τραϊκόγλου, εκδ. Διόπτρα).

Στην κατηγορία «*παίζω και μαθαίνω*» είναι όλες οι διασκευές αρχαίας τραγωδίας και κωμωδίας ή οι ελληνικοί μύθοι: ο Φίλιππος Μανδηλαράς κεντάει με τη μυθολογία, και αγαπάμε τις «*Ορνιθες*» σε διασκευή-εικονογράφηση της κλασικής **Σοφίας Ζαραμπούκα** – της οποίας μας αρέσει ο τσαχπίνης «*Γατοβουτχτής*» (εκδ. Πατάκη). Ο **Χρήστος Δημόπουλος**, με μεγάλη πείρα από παιδιά/παιδικό βιβλίο, έχει πετύχει διάνια με τον «*Δράκο Ναπολέοντα*» (εικονογράφηση Νικόλα Ανδρικόπουλου, εκδ. Ψυχογιός). Ωραίο είναι «*Η μικρή γοργόνα πώς να ζήσει στο σκουπιδονήσι*» του **Βαγγέλη Ηλιόπουλου** (εικόνες Φραντσέσκα Κοζάντι, εκδ. Πατάκη) – επίσης με οικολογικό μήνυμα που όμως δεν πατικώνει το παιδί, το αφήνει να το καταλάβει μόνο του («*πωωω μαμά, να μην πετάμε σκουπιδάκια στα νησιά!*»). Μηνύματα τρυφερότητας/αγάπης οφείλουν να έχουν, σε επίπεδο πασπαλισματος και όχι γιγαντοαφίσας, τα παιδικά βιβλία – «*Η γιαγιά μου κι ο παππούς μου*» της **Ράβνιας Μπουμπούρη** (εικόνες Χρύσα Σπυριδωνος, εκδ. Ψυχογιός) είναι ένα καλό παράδειγμα.

Δεν είμαι εξπέρ στο παιδικό (μεταξύ μας δεν είμαι εξπέρ σε τίποτε και καλά κάνω). Απλώς έχω διαβάσει χιλιάδες παιδικά βιβλία σε παιδικά δικά μου, ξένα, φίλων και συγγενών – μου αρέσουν επειδή ψοφάω για κόμιξ και για παιδικά. Όταν διαλέγετε παιδικά βιβλία, να έχετε εμπιστοσύνη στα παιδικά: ξέρουν καλύτερα. Σε κάποιες φράσεις ζητάνε βιβλία με αυτοκόλλητα («*Ντύνω όμορφες νεράιδες*», εκδ. Ψυχογιός), σε άλλες βιβλία-παιχνίδια. Κανένα παιδικό βιβλίο δεν έβλαψε ποτέ κανένα παιδί, και αν διαλέξετε σωστά, έχετε εξασφαλίσει μισή ώρα γαλήνης στην παραλία... **Δ**

Ρίκας Βαγιάννη, «*Είναι πολύ βαρετό να βαριέσαι*» σε εικονογράφηση Ντανιέλας Σταματιάδη (εκδ. Ποταμός) – η μάγισσα Κίρα, ενώ είναι μια χαρά κορίτσι, παραβαριέται και δεν κάνει. Σε ονειρικά τοπία κινείται η **Φραντζέσκα Αλεξοπούλου-Πετράκη** με το «*Ονειρεύομαι με τα μάτια ανοιχτά*» και τον πισσικα που μετατρέπει όλη του την ημέρα σε ονειροχώρες (τις οποίες εικονογραφεί, και πάλι τρυφερά θα πω, σόρι... η Ελίζα Βαβούρη, εκδ. Παπαδόπουλος). Σε πρακτικό επίπεδο, η νηπιαγω-

Νέες εκδόσεις και νέα βραβεία ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

ΦΡΑΝΤΣΙΣΚΑ ΣΑΝΝΑ
ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΡΑΜΠΟΥΚΑ
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ ΒΑΤΡΑΧΙ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Ο ΧΥΛΟΠΙΣΤΗΣ ΤΣΕΦ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΒΑΣΙΛΟΦΥΛΑΚΕΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ
ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
Ο ΒΟΡΑΚΑΣ,
Ο ΚΟΡΑΚΑΣ
ΚΑΙ Η ΣΟΝΑΤΑ
ΤΗΣ ΦΑΝΗΣ

ΑΝΝΑ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ
ΠΡΙΓΚΙΠΑΣΣΑ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΑΜΙΡ

ΣΠΥΡΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΟΡΤΟΚΑΛΑΔΑ ΜΕ ΑΝΟΡΑΚΙΚΟ

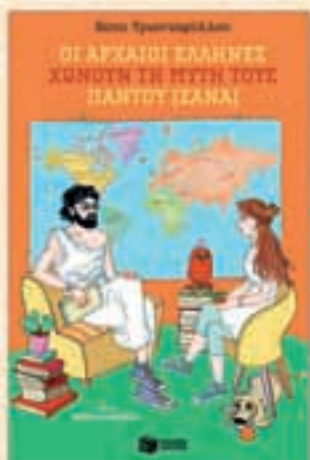
ΤΖΟΝΝΥ ΝΤΑΝΤΑ
ΟΙ ΚΟΥΡΣΑΡΟΙ ΤΖΟΛΛΥ-ΡΟΤΖΕΡΕ
ΚΑΙ Η ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΗ ΓΑΛΕΡΑ

ΤΖΕΦ ΡΟΝΤΚΥ
ΤΑ ΤΑΠΠΕΡΑΚΙΑ ΠΟΛΕΜΟΥΝ
(ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ)

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΟΡΤΩ
ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΚΡΙΚ, ΣΚΙΟΥΡΟΣ
ΝΤΕΤΕΚΤΙΒ - ΟΛΕΣ ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΣΟΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΧΟΝΟΥΝ
ΤΗ ΜΥΘ ΤΟΥΣ ΠΑΝΤΟΥ (ΣΑΝΑ)

ΣΤΑΜΑΘΉΣ ΚΕΣΟΓΛΟΥ
Η ΓΗ ΤΗΣ ΛΟΡΝΑΣ

ΛΙΤΣΑ ΦΑΡΑΥΤΗ
ΣΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ

ΛΟΤΗ ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ-ΑΝΑΡΤΥΣΙΠΟΥΛΟΥ
ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΗΣ ΛΥΚΑΙΝΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ
ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ ΜΕ ΦΤΕΡΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΗΤΣΙΛΛΗ
ΕΥΠΟΥΛΥΤΟΙ ΗΡΩΕΣ

ΣΟΦΙ ΚΙΝΣΕΛΛΑ
ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΟΝΤΡΕΪ

ΤΖΑΝΤΥ ΝΕΛΣΟΝ
ΘΑ ΣΟΥ ΧΑΡΙΣΩ ΤΟΝ ΗΛΙΟ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΑΝΔΗΛΑΡΑΣ
ΥΠΕΡΚΟΣΜΟΣ

ΠΟΛΥΚΡΟΝΗΣ ΚΟΥΤΣΑΚΙΗΣ
ΜΙΑ ΑΝΣΑ ΜΟΝΟ

Ανακαλύψτε εκατοντάδες ακόμα παιδικά βιβλία στο www.patakis.gr

BEER LOVERS

Μπίρα, η δροσερή αγαπημένη του καλοκαιριού
9 μπιραρίες να τις πιεις στο ποτήρι

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ - ΦΩΤΟ: ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΑΤΣΗΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΒΡΙΛΑΚΗΣ

Είναι η εποχή που τα γυάλινα μπουκάλια μπίρας βρίσκουν μόνιμη θέση στην πόρτα του ψυγείου. Την αγαπάμε έτσι κι αλλιώς, αλλά το καλοκαίρι όπως και να το κάνουμε μας φέρνει λίγο πιο κοντά. Πάει με όλες τις νύχτες που περνάμε στα μπαλκόνια, με το Euro, με τα θερινά σινεμά, με το ταξίδι μέχρι το πλοίο να φτάσει στο νησί. Την πίνουμε σε αλουμινένια, χρυσαφιά κουτάκια στις συναυλίες και μονορούφι σε κάποια ταράτσα της πόλης τα απομεσήμερα της Κυριακής. Αφήνει το αποτύπωμά της στο χάρτινο τραπεζομάντιλο της παραθαλάσσιας ταβέρνας και στο πρώτο καλοκαιρινό φιλί. Τι γεύση θα είχε ο Αύγουστος χωρίς εκείνη;

Από τις καλύτερες αθηναϊκές μπιραρίες, ένα πραγματικό σημείο αναφοράς για τη Νέα Φιλαδέλφεια, στεγασμένη σε ένα αρχοντικό νεοκλασικό διακοσμημένο μέχρι και την τελευταία του λεπτομέρεια, με μεγάλες βεράντες με θέα στην πλατεία. Αυτός εδώ ο παράδεισος της καλής μπίρας διαθέτει περισσότερες από 110 ετικέτες, εισαγωγής αλλά και από ελληνικές μικρές ζυθοποιίες, τις οποίες μπορείτε να συνοδεύσετε με ποικιλίες κρεάτων και λουκάνικων, αλλά και με άλλα νόστιμα πιάτα, όπως ζυμαρικά,

EN AITHRIA COFFEE - BEER RESTAURANT

ριζότα και σαλάτες. Ο κατάλογος ανανεώνεται συνεχώς, οι τιμές παραμένουν προσιτές, η ποιότητα και η φιλοξενία σε υψηλά επίπεδα. En Aithria για όλη την ημέρα λοιπόν, από νωρίς για καλοφτιαγμένους καφέδες και δυναμωτικά πρωινά, έως αργά το βράδυ με εξαιρετικές μπίρες και μουσικές απ' όλο τον κόσμο.

**Βρυούλων 4, Πλ. Πατριάρχου, 1ος όροφος, 210 2582751,
fb: En Aithria**

BEER LOVERS

Η ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΜΠΙΡΑΣ

Καθώς παράγεται από 4 βασικά φυσικά συστατικά (νερό, βύνη κριθαριού, μαγιά και λυκίσκο), περιέχει αντιοξειδωτικά, βιταμίνες, μέταλλα και ιχνοστοιχεία όπως το μαγνήσιο, το κάλιο, ο φώσφορος, το σελήνιο, μικρές ποσότητες ασβεστίου και βιταμίνες του συμπλέγματος Β. Επίσης, περιέχει ευκολόπεπτους υδατάνθρακες και για αυτό είναι μια πολύ καλή πηγή ενέργειας.

ΑΠΟ ΤΟ ΜΠΟΥΚΑΛΙ Η ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΤΗΡΙ

Οι ειδικοί λένε ότι το ποτήρι αναδεικνύει περισσότερο τη γεύση και το άρωμα κάθε μπίρας, ενώ παράλληλα ελέγχετε τον αφρό της και απολαμβάνετε το χρώμα της. Μην βάζετε το ποτήρι στην κατάψυξη λίγο πριν σερβίρετε, γιατί η κρυστάλλωση θα θολώσει τον αφρό. Είναι καλύτερο να πλύνετε το ποτήρι σας με παγωμένο νερό, για να έρθει σε θερμοκρασία ανάλογη με αυτή της μπίρας.

ΑΡΧΑΙΑ ΑΠΟΛΑΥΣΗ

Η μπίρα εμφανίστηκε για πρώτη φορά στη Μεσοποταμία και για αιώνες κυριαρχούσε τόσο στην Εγγύς Ανατολή όσο και στη λεκάνη της Μεσογείου. Η πιο διαδεδομένη εκτίμηση είναι ότι πήρε το σημερινό όνομά της από τους Ρωμαίους (από το λατινικό «bibere» που σημαίνει «πίνω»), οι οποίοι στη συνέχεια τη διέδωσαν στους λαούς της Βόρειας Ευρώπης.

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΙΣ ΤΙ ΠΙΝΕΙΣ

LAGER Το είδος αυτό αντιπροσωπεύει περίπου το 90% της παγκόσμιας παραγωγής. Είναι μπίρες χαμηλής ζύμωσης, συνήθως ξανθές, κάποιες φορές όμως θα βρεις και σκούρες καθώς και κόκκινες. Χαρακτηριστική είναι η γεμάτη γεύση και το άρωμα λυκίσκου.

PILS Είναι οι πιο ξανθές μπίρες χαμηλής ζύμωσης, με πικρή αλλά φίνα γεύση και ξηρό τελείωμα.

BOCK Δυνατή μαύρη και πικρή μπίρα από καβουρντισμένη βύνη κριθαριού, με περιεκτικότητα αλκοόλ 7%.

ALE Υψηλής ζύμωσης μπίρες, με φρουτώδη και πικάντικη γεύση.

STOUT Πολύ μαύρες, υψηλής ζύμωσης μπίρες, από καβουρντισμένη βύνη, με απαλή και ξηρή γεύση.

WEISS Με έντονη την παρουσία του σιταριού, θολό χρώμα, φρουτώδες άρωμα και ελάχιστα πικρή γεύση.

DRAUGHT Η βαρελίσια μπίρα.

TAP

Το Tap είναι η πρώτη μπιραρία που άνοιξε στην Ελλάδα το 1988 και στεγάζεται σε ένα διώροφο αρχοντικό του 1930, με μια πανέμορφη και δροσερή αυλή φιλική και για το κατοικίδιο σου. Πηγαίνοντας, θα συναντήσεις έναν κατάλογο με εξαιρετική εθνική κουζίνα για να ταϊράξεις με μία από τις δεκάδες ετικέτες μπίρας (πάνω από 70) που θα βρεις. Ο ιδιοκτήτης κύριος Βαγγέλης δίνει έμφαση στις ελληνικές μικροζυθοποιίες και τις υποστηρίζει με πολύ ενθουσιασμό. Το Tap έχει καθιερωθεί και ως καλλιτεχνικό στέκι αφού συνεχώς λαμβάνουν χώρα πολλά μουσικά events, εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας κ.λπ. που κρατάνε το χώρο ζωντανό, δημιουργικό και ανήσυχο. Δεν περνάει απαρατήρητος μάλιστα ο καθρέφτης στον εσωτερικό χώρο, που φιλοτέχνησε ο Αλέκος Φασσιανός. Τίπ: Να δοκιμάσεις τα δίσαιμα πλευρώτους στη σχάρα, το ψαρονέφρι mediterraneo και το πεντανόστιμο κότσι που κυριολεκτικά λιώνει στο στόμα!

Λεωφόρος Ηρακλείου 34, Άνω Πατήσια, 210 2237717, Fb: TAR Beer Restaurant

CINECITTA

Με ιστορία που αρχίζει το 1956 και με μεγάλη αγάπη για τον κινηματογράφο, το Cinecitta είναι από τα πιο παλιά μαγαζιά της περιοχής. Το πρωί λειτουργεί σαν παραδοσιακό καφενείο, το μεσημέρι σαν μαγέΡΙκο με ωραία μαγειρευτά, από το απόγευμα όμως βγαίνει στην επιφάνεια ο πιο... σκερτσόζος του εαυτός. Τη θέση του παστίτσιου και του ελληνικού καφέ παίρνουν τώρα πληθωρικά burgers (σουξέ γνωρίζεις το ομώνυμο "Cinecitta" με ντομάτα, μαρούλι, cheddar, bacon, αυγό, κρεμμύδι πανέ) και μπίρες... πολλές μπίρες! Συγκεκριμένα θα βρεις 3 βαρελίσαιες και 40 ετικέτες που θα απολαύσεις ενώ ακούς rock, punk, folk (ίσως και metal) μουσικές. Άσε που κάθε Πέμπτη, Παρασκευή και Σάββατο έχει dj set που ξεκινάει από τα 50s και φτάνει μέχρι το ψυχεδελικό rock!

Πίνδου 50, Άνω Πεύκη, 210 8028332, Fb: localpubcinecitta

THINK BEER

Είναι η πρώτη (και ακόμα η μόνη) αμιγώς ελληνική μπιραρία σε όλη τη χώρα (μαντεύω και στον κόσμο), καθώς έχει μόνο ελληνικές μπίρες και μάλιστα... όλες! Πάνω από 80 ετικέτες και 6 βαρελίσαιες μπίρες σε ταξιδεύουν σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, από την Κρήτη μέχρι την Κομοτηνή. Τα μεζεδάκια ακολουθούν την ίδια λογική και δημιουργούνται αυστηρά με ελληνικά προϊόντα. Ποχάδες από το Κιλκίς, απάκι κοτόπουλο από το Ρέθυμνο, καβουρμά Μακεδονίας, προσούτο από την Ευρυτανία, τυριά από όλη την Ελλάδα, ακόμη και τα λουκάνικα είναι χειροποίητα και φτιάχνονται εδώ. Υπάρχει ακόμα το «Βαρέλι του μήνα», όπου παρουσιάζεται κάθε καινούργια ελληνική μπίρα (αυτό τον μήνα θα βρεις την κρητική Solo), ενώ το ακόμα καλύτερο είναι ότι όλες τις εμφανιζόμενες μπίρες μπορείς να τις πάρεις και σπίτι σου και μάλιστα σε ειδικές τιμές. Δοκίμασέ το, αξίζουν.

Μεγ. Αλεξάνδρου 63, Περιστέρι, 210 5720291, www.thinkbeer.gr, Fb: Thinkbeer

ORIENT EXPRESS

Το ταξίδι στον κόσμο της μπίρας ξεκινά με την επιβίβαση στο πιο μυστηριώδες τρένο όλων των εποχών. Το Orient Express δεν ήταν ποτέ ένα τρένο σαν όλα τα άλλα. Ούτε όμως και αυτή η αγγλική pub που πήρε το όνομά του. Στα κοσμογυρισμένα «βαγόνια» της με τα ξύλινα μοναστηριακά τραπέζια και τη μεγάλη μπάρα, θα βρεις 3 βαρέλια μπίρας και 25 ακόμα ετικέτες του μυθικού αυτού ποτού. Συνόδεψε με εκλεκτά μπιρομεζεδάκια, (όπως λουκάνικα από τη Γερμανία, σαλάτες, πίτσες και λαχταριστές ποικιλίες) και δοκίμασε την τύχη σου... στα βελάκια. Ναι, όπως κάθε αγγλική pub που σέβεται τον εαυτό της, έτσι και το Orient Express διαθέτει ξεχωριστή θέση (και δική του ομάδα!) για το συναρπαστικό αυτό παιχνίδι. Tip: Το Σάββατο 25/6 μη χάσεις το πάρτι για τα 2 χρόνια λειτουργίας του. Θα έχει live rock και άφθονη μπίρα.

Λ. Δεκελίας 92, Ν. Φιλαδέλφεια, 210 2584760, Fb: orientexpressgr

ABACUS

Ζεστός και φιλόξενος all day χώρος δυο βήματα από το μετρό της Δάφνης, ανοικτά από τις 8 το πρωί για εκλεκτό καφέ από διαλεχτό χαρμάνι 100% Arabica έως αργά το βράδυ για φαγητό και ποτό. Τα πάντα στο Abacus είναι προσεγμένα, φρέσκα και χειροποίητα, με την κουζίνα να συνδυάζει αμερικάνικες και ελληνικές παραδοσιακές γεύσεις. Τα burgers είναι ζουμερά και πεντανόστιμα, όπως το Beef Abacus, με μεγάλο μοσχαρίσιο μπιφτέκι 180 γρ., τυρί, ντομάτα, καραμελωμένα κρεμμύδια και μπέικον που είναι πραγματικά άπαιχτο, όπως και οι ελληνικές προτάσεις, το κοντοσούβλι, οι μπριζόλες, τα μπιφτέκια, πιάτα δηλαδή που πάνε πολύ και με τις φρέσκες τηγανητές του πατάτες. Όλα τα παραπάνω μπορείτε να συνοδεύσετε με μια κρύα μπίρα, από τις 26 ελληνικές και ξένες ετικέτες. Ενημερωθείτε από το fb για τα συχνά live και να θυμάστε ότι εδώ μπορείτε να δείτε όλα τα μεγάλα αθλητικά event.

Στριγγάρη 3, Άγιος Δημήτριος (μετρό Δάφνη), 213 0289328, fb: Abacus

GROUND BAR

Ένας μικρός παράδεισος στην Παλαιά Πεντέλη, με μια αυλή όνειρο, μεγάλη, καταπράσινη και δροσερή, με μουριές και λουλούδια, που θα σου δώσει την αίσθηση της εξοχής. Σε αυτό το αληθινά ειδυλλιακό περιβάλλον θα απολαύσεις γεύσεις που πραγματικά θα σου μείνουν αξέχαστες και σε προσιτές τιμές, με τους ανθρώπους εδώ να δίνουν πάντα βάση στις άριστες πρώτες ύλες. Πάμε από τα highlight: τέτοια γουρουνοπούλα με τραγανή πέτσα δε θα βρεις αλλού, έρχεται κόσμος απ' όλη την Αθήνα γι' αυτό το πιάτο, θα έχεις κι εσύ να το λες στους φίλους σου. Εναλλακτικά, μπορείς να επιλέξεις από μια εξαιρετική ποικιλία κρεατικών, ένα burger που ανεβάζει ψηλά τον πήχη, πίτσες, ζυμαρικά, φρεσκοτάτες σαλά-

τες. Όλα αυτά μπορείς να τα συνοδεύσεις με κάποια από τις πολλές παγωμένες μπίρες που έχει ο κατάλογος, ελληνικές και από τις καλύτερες εισαγωγής. Είπαμε για το έξω, αν όμως είσαι του μέσα, ο εσωτερικός χώρος του Ground Bar είναι εξίσου ιδιαίτερος. Θα σου θυμίσει κλασική αμερικάνικη μπιραρία, με ξύλο στο ταβάνι και στο πάτωμα και με τη μεγάλη μπάρα να δεσπόζει, ενώ κάποιες μικρές πιναλιές παραπέμπουν σε all day restaurant. Εξαιρετικά όλα του, από τους χώρους που θα ήθελες να βρίσκονταν στη γειτονιά σου.

Βασιλέως Γεωργίου Β1, Παλαιά Πεντέλη, 210 8101350, www.groundbar.gr, fb: The Grounds

Από τις πιο ενημερωμένες μπιραρίες της πόλης, με πάνω από 230 μπίρες, από τις οποίες οι 90 προέρχονται από μικρές ελληνικές ζυθοποιίες και οι 17 (βαρελίσιες) από τον ξεχωριστό ψυκτικό θάλαμο της μπάρας. Μέχρι να έρθουν οι μπίρες κάτσε στις ξύλινες καρέκλες και στα... βαρελίσια τραπέζια κι αν πεινάσεις άλλες εκπλήξεις εμφανίζονται, καθώς εδώ θα βρεις μερικά από τα πιο νόστιμα μπιρομεζεδάκια που έχεις δοκιμάσει ποτέ! Από τα φρέσκα ψητά μανιτάρια Εύβοιας, την ποικιλία κρητικών τυριών, αλλά και την ποικιλία παραδοσιακών λουκάνικων, μέχρι το BC Burger, όλοι οι μεζεδες είναι η ιδανική παρέα για την μπίρα σου. Tip: Μη χάσεις τις κυριακάτικες EmBEERίες, όπου μέχρι τις 26 Ιουνίου ζυθοποιοί από όλη την Ελλάδα θα παρουσιάσουν τις ωραίες τους μπίρες και μαζί με αυτές θα απολαύσεις μεζεδάκια φτιαγμένα από προϊόντα που βγάζει ο τόπος του κάθε παραγωγού. **Κολοκοτρώνη 6, 210 3230445. Fb: Barley Cargo**

BEER LOVERS

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ

- Να φυλάσσετε τις μπίρες σας σε μέρος καθαρό, χωρίς υγρασία, άσχημες μυρωδιές και δυνατό φωτισμό, για να μην αλλοιωθούν το χρώμα και η γεύση τους.
- Τα μπουκάλια με μεταλλικό πώμα να τοποθετούνται όρθια. Εκείνα που έχουν πώμα με φελλό πρέπει να αποθηκεύονται πλαγιασμένα.
- Όσο πιο φρέσκια είναι η μπίρα τόσο καλύτερη γεύση έχει. Οι Lager και οι Pilsner πρέπει να καταναλώνονται μέσα σε 12 μήνες. Μόνο κάποιες μοναστηριακές μπορούν να διατηρηθούν έως και για δύο χρόνια.

ΠΩΣ ΝΑ ΣΕΡΒΙΡΕΙΣ ΣΩΣΤΑ

Υπάρχει σωστός τρόπος και είναι αυτός: Κρατάμε το μπουκάλι λοξά στις 45 μοίρες και ακουμπάμε το λαιμό του στα χείλη του ποτηριού, γεμίζοντας σιγά-σιγά μέχρι να σχηματιστεί ένα στενό στρογγυλό δαχτυλίδι αφρού στο πάνω μέρος. Για περισσότερο αφρό ακολουθούμε την ίδια διαδικασία αλλά πιο γρήγορα.

ΕΝΑ TIP ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΓΕΙΡΕΜΑ

Αν μαλακώσετε το βοδινό ή το χοιρινό κρέας σε κόκκινη ιρλανδέζικη μπίρα θα εκπλαγείτε από τη γεύση που θα πάρουν. Στο κοτόπουλο και τη γαλοπούλα ταιριάζει πολύ μια μαύρη μοναστηριακή.

TO BEER OR NOT TO BEER?

Από τον Ιστορικό του Παρόντος

Μα μπίρα με γλυκάνισο; Ανδία θα πρέπει να είναι, σαν να ανακατεύεις μπίρα με ουζάκι. Η η άλλη εκδοχή; Μπίρα με τζίντζερ; Χάλι αναμένεται.

Και όμως δεν ήταν καθόλου έτσι στο απίθανο **Μουσείο Μπίρας** στις εγκαταστάσεις της **Αθηναϊκής Ζυθοποιίας**, στη Λεωφόρο Κηφισού 102. Πα να φτάσεις στη μυσταγωγία να γευτείς τις ψαγμένες μπίρες, πρώτα περνούσες την τελετή μύησης. Ένα σύντομο ντοκιμαντέρ για την ιστορία της μπίρας, που ξεκινάει από τους αρχαίους Αιγύπτιους (γκλουπς), μία εργαστηριακή/ημιβιομηχανική αναπαραστάση παραγωγής μπίρας και εξήγηση όλων αυτών από το χημικό μηχανικό Αλέξανδρο Αλεξανδρόπουλο. Έμπειρος εργαζόμενος της εταιρείας, ο οποίος ξετρίψωσε και αξιοποίησε τα vintage εργαστηριακά σκεύη χημικής ανάλυσης, τα παλαιά όργανα ελέγχου παραγωγής (τρεις γενιές αυτοματισμού πίσω, τύπου Siematic) και ξεναγός μας στο μουσείο μπίρας. Το καλύτερο; Ο ίδιος είναι και ο ερασιτέχνης bartender (ή μάλλον beer tender), που χαιρέται να σου εξηγήει για τις

ιδιαιτερότητες κάθε ποικιλίας ζύθου. **Όρεξη να έχεις να μαθαίνεις.** Τι σημαίνει η περίφημη απαστερίωτη μπίρα, που είναι και της μόδας τελευταία; Πατί παστεριώνεται μέσα στο μπουκάλι, ή στο κουτάκι; Πότε μπήκε ο λυκίσκος και γιατί ως το τέταρτο στοιχείο της μπίρας; Και όλα αυτά με τη συνοδεία διαφορετικών ειδών μπίρας. Που τη δοκιμάσαμε με την παρέα μας επιτόπου. Υποτίθεται ότι δοκιμάσαμε μόνο, δεν πίναμε. Καταλαβαίνετε. Ως προνοητικός τύπος, έφερα μαζί μου και κάτι να τσιμπήσω, μην πέσει η μπίρα σε άδειο στομάχι. Δεν χρειάστηκαν όμως οι προμήθειές μου. Η άριστη οργάνωση πρόσφερε και κάποια σνακ, ώστε να ευχαριστηθούμε τη γευσισγνωσία μας ακόμη περισσότερο. Αφού δοκίμασα 3 είδη μπίρας (κάποια τα ξαναδοκίμασα για να αποκρυσταλώσω γνώμη), σταμάτησα τη γευστική δοκιμή. Το μεθεπόμενο Σάββατο όμως από 13.00 έως 20.00 θα ξαναπάω. Θα έχουν αλλάξει και οι ποικιλίες της μπίρας άλλωστε. Ίσως βρεθούμε εκεί. <https://www.athineo.gr/>

Heineken Ibiza Final

Η Α.Υ. έζησε από κοντά το μοναδικό event στην πρωτεύουσα των πάρτι

Δυο ανατολές και δυο ηλιοβασιλέματα στην κοσμοπολίτικη πρωτεύουσα των πάρτι για να ζήσεις από κοντά την εμπειρία ζωής που λέγεται Heineken Ibiza Final. Εκατοντάδες φίλοι του ποδοσφαίρου και της μπίρας των πρωταθλητών που απολαμβάνεται σε 192 χώρες, νικητές του πιο κοιλ διαγωνισμού, δημοσιογράφοι. Είμαι ένας από τους τυχερούς που βρέθηκαν εκεί για να το ζήσουν. Ρεάλ Μαδρίτης εναντίον Ατλέτικο Μαδρίτης. Ζινεντίν Ζιντανέν εναντίον Ντιέγκο Σιμόνε. Αθλητικό υπερθέαμα και ασύγκριτη γεύση Heineken. Μια ξεχωριστή προβολή του τελικού Uefa Champions League στο

φημισμένο πολυχώρο Nikki Beach. Ένας αγώνας που, όπως αποδείχτηκε, πέρασε στην ποδοσφαιρική ιστορία. Οι κορυφαίοι πρώην διεθνείς Ιβάν Ελγκέρα και Μανίς μπορεί να κρέμασαν τα ποπούτσια τους αλλά βρίσκονται μαζί μας δίνοντας λάμψη και προκαλώντας ντελίριο στους φιλάθλους των ομάδων. Ιαχές, καλοβαλμένα beats από τους DJs, νοστιμιές και παγωμένη Heineken δονούν την ατμόσφαιρα και τον ουρανό. Η κορυφαία αθλητική βραδιά πολλών αστέρων είχε ανατροπή, καρδιοχτύπια για το σκορ και παράταση με έντονες συγκινήσεις, αλλά η εμπειρία του Heineken Ibiza Event συνεχίζεται με πολλές εκπλήξεις. Κυριακή στην Ιμπίζα, boat trip στο νησί με ξεναγό τη Heineken, jet-ski και flyboard επιδείξεις που μας συνοδεύουν στη θάλασσα, παθαινομε πλάκα όταν με ένα κραφτ έρχεται το τρόπαιο του Uefa Champions League από το Μιλάνο για να το χαζεύσουμε και να καταλάβουμε από κοντά πόσο πολύτιμο είναι για να το διεκδικήσεις σαν αθλητής. Δεν μπορού να πω με σιγουριά πως δεν ήταν όνειρο. Ήταν το Heineken Ibiza Final και θα το θυμάμαι σε όλη μου τη ζωή. - Δημήτρης Αθανασογιάνης

Δείτε περισσότερα στο #championsthematch

Ο ΜΠΑΜΠΑΣ

Πολύ κοντά στο μετρό (Συγγρού-Φιξ) και σε έναν από τους πιο ζωντανούς πεζόδρομους στη γειτονιά, σε περιμένει ο Μπαμπάς που πάντα ήθελες. Χαλαρός, κεφάτος και μερακλής, έχει να σου πει τις καλύτερες ιστορίες για μπίρες. Με έμφραση στις μικρές ελληνικές ζυθοποιίες, θα βρεις γύρω στις 20 ελληνικές ετικέτες αλλά και τα απαραίτητα μεζεδάκια (τέλεια burgers, σνακς, σαλάτες και ποικιλίες) για να τις συνοδέψεις. Απόλαυσε την μπίρα σου στα τραπέζια έξω, μαζί με rock, indie και μαύρες μουσικές, αλλά έλα και το πρωί (από τις 10π.μ.) για ωραίο καφέ. Tip: Κάθε τόσο κάνει την εμφάνισή της μια guest βαρελίσια μπίρα. Αυτή την περίοδο κυκλοφορεί η Ήπειρος Bitter Ale. **Φαλήρου 53, Κουκάκι, 215 550565, Fb: Ο ΜΠΑΜΠΑΣ καφετέρια-μπάρα**

ΑΘΗΝΑ

210δηγός

ΤΕΧΝΗ
ΜΟΥΣΙΚΗ
ΘΕΑΤΡΟ
ΓΕΥΣΗ
ΒΙΒΛΙΟ
ΣΙΝΕΜΑ

A Hawk and a Hacksaw, σελ. 34

ΤΑ ΜΠΑΛΕΤΑ ΜΟΪΣΕΓΙΕΦ ΧΟΡΕΥΟΥΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το ρώσικα μπαλέτα, θρυλικά για τον εξαιρετικό συνδυασμό της λαϊκής χορευτικής παράδοσης με την τεχνοτροπία του μπαλέτου, επιστρέφουν στην Ελλάδα με παραστάσεις που θα έχουν και πολύ ελληνικό χρώμα

12 χρόνια έχουν περάσει από την τελευταία τους παράσταση στη χώρα μας, και επιστρέφουν για να ενθουσιάσουν το κοινό του Ηρωδείου (Αθήνα) και Μεγάρου Μουσικής (Θεσσαλονίκη). Πορτάζοντας το Έτος Ελλάδας-Ρωσίας, η παρουσία των Μοϊσέγιεφ δίνει ρυθμό στον εορτασμό των πολιτιστικών ανταλλαγών των δύο χωρών και επιφυλάσσει πολλές εκπλήξεις. Εξάλλου συνήθης πρακτική των μπαλέτων είναι η αναδημιουργία σε χορογραφίες του Ιγκόρ Μοϊσέγιεφ (ιδρυτής και καλλιτεχνικός διευθυντής μέχρι το θάνατό του) παραδοσιακών ή ακόμη και μοντέρνων χορών, από τις χώρες τις οποίες επισκέπτονται. Οι χορευτές εκτός από το κλασικό τους πρόγραμμα θα παρουσιάσουν τη δική τους προσέγγιση πάνω σε συνθέσεις Ελλήνων δημιουργών, όπως ο Τσιτσάνης, ο Θεοδωράκης, ο Ξαρχάκος κ.ά.

INFO

Ηρώδειο 29 & 30/6 & Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης 4, 5, 6/7, 21.00. Παραστάσεις Αθήνας - Προώληση: Ticket Services, Πανεπιστημίου 39 (Στοά Πεσμαζόγλου), 2107234567 και ηλεκτρονικά στο www.ticketservices.gr και στο www.nina.gr. Τιμές: Άνω διάζωμα: €20 (Π/Μαθ/Φ/Άνεργοι:16) Ζώνη Γ': €30 (Π/Μαθ/Φ/Άνεργοι: 24€) Ζώνη Β': €40 (Π/Μαθ/Φ/Άνεργοι: 32) Ζώνη Α': €50 (Π/Μαθ/Φ/Άνεργοι: 40) Ζώνη VIP: €60 (Π/Μαθ/Φ/Άνεργοι: 48). Παραστάσεις Θεσσαλονίκης - Προώληση: Ταμεία Μεγάρου Μουσικής, Πλατεία Αριστοτέλους, 2310895939 και ηλεκτρονικά στο www.tch.gr. Η Α.Υ. είναι χορηγός επικοινωνίας των παραστάσεων.

VARIOUS ARTISTS

Του ΜΑΚΗ ΜΗΛΑΤΟΥ

Τα blues της ποίησης

Μουσικοί ποιητές που η ανάγκη τους για το γραπτό λόγο δεν προκαλεί αναγούλα

«Wanting everything is the everything that eventually kills»

Μόνο αυτός που αισθάνεται πραγματική ανάγκη να γράψει κάτι για να μη χαθεί ανεπιστρεπτή στα 30.000 πόδια μιας πτήσης κι ενός κουρασμένου μυαλού, αρπάζει τη σακούλα εμετού του αεροπλάνου και σημειώνει κάτι. Στις ανυπόφορες και εξαντλητικές συνεχείς μετακινήσεις μιας αμερικάνικης περιοδείας σε 22 πόλεις, ο **Nick Cave** αισθάνεται συχνά αυτή την ανάγκη.

Η ανάγκη γίνεται μανία, οι σκέψεις γίνονται ένα νέο σύμπαν, οι σακούλες εμετού ένα υλικό πολύ καλύτερο από τα να καταλήξουν εκεί για όπου προορίζονται. Άλλωστε γράφει εδώ και χρόνια, είναι μέρος της καλλιτεχνικής του φύσης. Ποιήματα, blues λιμπρέτα, μονόπρακτα, σκέψεις και νουβέλες όπως τις: «*And the Ass Saw the Angel*» και «*The Death of Bunny Munro*».

Όμως είναι τα «κομμάτια κι αποσπάσματα» του πιο πρόσφατου βιβλίου του: «*The Sick Bag Song*» που με συγκινούν και με συνδέουν ακόμη περισσότερο μαζί του. Ο δικός μου Nick Cave είναι κρυμμένος μέσα σε μία σακούλα εμετού και μαζί του ο Elvis και ο Johnny Cash, ο John Berryman και ο Bob Dylan, ο Philip Larkin και η γενιά των beat, ο Brian Ferry και ο W.H. Auden. Γράφει για την παγωνιά που αισθάνθηκε όταν πρωτοσουνάντησε έναν από τους θρύλους του στο Glastonbury του 1998: «*A cold, white, satin hand took mine*», λέει για τη χειραψία του με

τον Dylan, ενώ περιγράφει και μια κουβέντα με τον Brian Ferry να του λέει: «*Εδώ και χρόνια δεν έχω γράψει ούτε ένα τραγούδι*», κι όταν τον ρώτησε «*Γιατί; Τι πάει στραβά με σένα;*» ο Ferry του απάντησε: «*Δεν υπάρχει τίποτα να γράψω γ' αυτό*».

Μνήμες από την παιδική του ηλικία, παρασκήνια με ένα rock star, έγγαμος βίος, παραιοθησιογόνα, ονειρικές εικόνες, ένας μικρός δράκος, λίστες των 9 για αναβλητικότητα, μοναξιά, δημιουργικότητα, η χαρά ενός pretzel σ' ένα δρομάκι, ένας εμετός από χαλασμένα μύδια, η προετοιμασία της μαύρης πάστας σε ένα ξενοδοχείο του Milwaukee για να βάψει τα μαλλιά. Ο ίδιος χαρακτηρίζει όλ' αυτά σαν «*ροκανίδια*», «*απομεινάρια*» και «*ξύσματα*», εγώ λέω πως είναι ένα παζλ που συνθέτει μια εικόνα για τον Nick Cave, ένας κώδικας της κοινής μας πολιτιστικής καταγωγής και κουλτούρας. Δεν ξέρω αν μπορούν όλοι να διαβάσουν αυτό το βιβλίο και να το βρουν ενδιαφέρον, ξέρω όμως πολλούς που θα βρουν εδώ έναν κοινό τόπο, ένα «*ημερολόγιο*», ένα «*σημειωματάριο*» που θα αισθανθούν πως κατοικούν μέσα σ' αυτό.

Αν ο Cave είναι ένας παλαίμαχος του γραψίματος, η παλιά του φίλη **P J Harvey** το επιχειρεί για πρώτη φορά με το «*The Hollow of the Hand*». Όσοι άκουσαν το καινούργιο της άλμπουμ και το βρήκαν ενδιαφέρον, όσοι είδαν την πρόσφατη συναυλία της και διέκριναν μία ιεροτελεστία, θα ανακαλύψουν πως το βιβλίο αυτό με ποιήματα, σκέψεις και «*λεζάντες*» στις φωτογραφίες του Seamus Murphy είναι ένα απαραίτητο και καλοδεχούμενο συμπλήρωμα σε όλο αυτό το concept από τα ταξίδια της στο Κόσοβο, το Αφγανιστάν και τις φτωχογειτονίες της Ουάσιγκτον.

→ maksmilatatos@gmail.com

ΤΟ SOUNDTRACK ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ → gdim400@gmail.com

A HAWK AND A HACKSAW

Το αμερικανικό ντουέτο φέρνει τη μουσική των Βαλκανίων στην Αθήνα

Σίγουρα όχι ένα ακόμη συνθησιμμένο γκρουπ. Ένα ζευγάρι μουσικών από την Αμερική που δισκευαζική ρεμπέτικα, ψάχνει την παράδοση των Βαλκανίων και εμπνέεται από τον ποιητή των εικόνων **Sergei Parajanov**, δεν είναι ο μέσος όρος. Ο ακορντεονίστας **Jeremy Barnes** μαζί με τη βιολίστρια **Heather Trost** ακολουθούν την αγάπη τους για τη μουσική των Βαλκανίων αρχικά μέσα από τη **Leaf** και στη συνέχεια με τη δική τους δισκογραφική **LM Dupli-Cation**, και λίγο πριν την άφιξή τους στην Αθήνα για μια εμφάνιση στην ταράτσα του **Ρομάντσο** θυμούνται ένα μεταχειρισμένο δίσκο με ρεμπέτικα που τους έβαλε στο δονκιχωτικό αυτό μονοπάτι...

Πώς αναπτύξατε την ιδιαίτερη σχέση σας με τη βαλκανική παράδοση; Αρχικά άκουσα ρομάνικη μουσική όσο ζούσα σε μια ουκρανική γειτονιά στο Σικάγο. Πραγματική αποκάλυψη. Λίγο αργότερα μου τράβηξε την προσοχή το εξώφυλλο ενός δίσκου σε έναν πάγκο στο παζάρι της Avenue de Ruce στο Παρίσι. Ήταν επανακυκλοφορία με ρεμπέτικα, και μάλιστα αυθεντικά, με ηχογραφήσεις από τη δεκαετία του '20. Μου κόστισε 10 γαλλικά φράγκα. Δεύτερη αποκάλυψη. Έτσι ξεκίνησα να ψάχνω τις σχέσεις και τις διαφορές από διάφορα σημεία στην ανατολική Ευρώπη, τη Σερβία, την Τουρκία, τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία...

Τι ξέρετε για την ελληνική μουσική; Μας αρέσουν τα ρεμπέτικα, τα ηπειρώτικα και η μουσική παράδοση της Κρήτης. Είμαι σίγουρος φυσικά ότι υπάρχει πολύ ακόμη μουσική που δεν έχουμε ανακαλύψει.

Πώς αντιμετωπίσατε το στοιχείο με το νέο soundtrack στην ταινία «Σκιές των ξεχασμένων προγόνων» του Σεργκέι Παρατζάνωφ; Με μεγάλο σεβασμό στην ιδιοφυΐα του όσο και στην πρωτότυπη μουσική της ταινίας. Η ταινία του μας ενέπνευσε τόσο πολύ που θέλαμε να την αναλύσουμε, να τη σχολιάσουμε, σαν φόρο τιμής, και με έναν τρόπο να παρακινήσουμε τον κόσμο να ανακαλύψει την τέχνη του.

Υπάρχει κάποιο νέο soundtrack στα σχέδιά σας; Μόλις τελειώσαμε τη μουσική για τον πρώτο κύκλο ενός αλβανικού τηλεοπτικού σό-

ου, ιστορικού περιεχομένου.

Είναι παράξενο για αμερικανούς καλλιτέχνες σαν και σας και τους Βεϊντ να επιλέγετε ένα πιο βαλκανικό folk ήχο από μια ασφαλέστερη pop rock φόρμα. Σου φαίνεται ότι υπάρχει πολύ βαλκανικός ήχος στους Βεϊντ; Προσωπικά μου ακούγονται περισσότερο σαν τους Smiths.

Τι ετοιμάζετε για τη συναυλία στην Αθήνα; Είμαστε χαρούμενοι που ερχόμαστε σαν τρίμετο φίλομαρτσαMalluflαμερικανο-παλαιστίνιος κρουστός) από την Αλμπουκέρκη (πόλη στο Νέο Μεξικό), που θα παίξει τουμπερλέκι. Και ο καλός μας φίλος Νίκος Τριανταφύλλου, ο αγαπημένος μας ηχολόγητης στην Ευρώπη, θα φροντίζει τον ήχο μας.

Και μετά τη συναυλία; Μπορεί να κάνουμε κάποιες ηχογραφήσεις. Θα πάμε στα νησιά, θα ψωνίσουμε δίσκους, υπάρχουν και κάποια ωραία, μυστικά εστιατόρια που πρέπει να επισκεφτούμε.

Πόσο διαφορετικές είναι οι εμφανίσεις στις περιοδείες; Είναι παράξενες και απολαυστικές. Στην πρόσφατη τουρ παίξαμε σε ένα γάμο στο Βουκουρέστι, που ήταν αρκετά ασυνήθιστη εμπειρία, και σε μια ταβέρνα σε ένα χωριό Ρομά, το Zece Prajini, που ήταν πολύ τιμητικό για μας.

Πώς βλέπετε τη συνεχόμενη ένταση και κρίση σε όλο τον κόσμο; Από πού να ξεκινήσουμε... Θα αναφερθώ σε ένα ζήτημα που έχει επιπτώσεις στην Ελλάδα. Εμείς δεν έχουμε παιδιά. Αν η χώρα μας μάς επέτρεπε να υιοθετήσουμε παιδιά από τη Συρία που χρειάζονται στέγη, θα το κάναμε ευχαρίστως. Οι ΗΠΑ δεν κάνουν αρκετά και είναι πραγματικά ντροπή.

Τι ακολουθεί; Φεύγοντας από Αθήνα θα πάμε στην Αγγλία και μετά επιστροφή σπίτι, στο Νέο Μεξικό. Το φθινόπωρο θα κυκλοφορήσουμε στη δισκογραφική μας δύο άλμπουμ φίλων μας. Του Thor Harris από τους Swans στο νέο σχήμα Thor & Friends και του John Convertino των Calexico με το ντουέτο Amor-Convertino. Και οι δύο είναι φανταστικοί δίσκοι.

Ρομάντσο, Αναξαγόρα 3-5. 2167003325. Έναρξη 20.30. FREE. Στις 24/6.

ΤΑΣΑΚΙ

Το Τασάκι είναι ένα underground μπαράκι στο κέντρο της Αθήνας. Γκροτέσκο, με το κόκκινο χρώμα να κυριαρχεί στο χώρο, καθρέφτες, μεγάλη μπάρα, καλή μουσική και 130 διαφορετικές ετικέτες ποτών. Στα αριστερά δεσπόζει μία μεγάλη αφίσα του Nick Cave αλλά και πολλά αποκόμματα από ταινίες. Old School μπαράκι με μοναστηριακές μπύρες, λίγα κοκτέιλ και ένα signature, το λεγόμενο «Θαύμα», με passion fruit, τσιγαρισμένη κανέλα & Ursus βότκα. Η αυλή του είναι δροσερή και ιδανική για αραλίκι κατά τη διάρκεια των θερινών μηνών. Υποδέχεται κόσμο όλες τις ημέρες της εβδομάδας εκτός από Κυριακή και Δευτέρα.

Μιλτιάδου 19, 210 3310666

ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

«Είναι σίγουρα
μεγαλύτερη από την
προηγούμενη».
(Ο Τζεφ Γκόλντμπλαμ μετράει την
εξωγήινη απειλή στο «Ημέρα
ανεξαρτησίας: Νέα απειλή»)

cineVOICE

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΡΑΣΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

☛ Όβε. Θυμηθείτε το όνομά του.

critic's CHOICE

Ο κύριος Όβε (EN MAN SOM HETER OVE) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Χάνες Χόλμ

ΠΑΙΖΟΥΝ: Ρολφ Λάσγκαρντ, Μπαχάρ Παρς, Φίλιπ Μπεργκ, Ίντα Ενγκβολ, Τομπίας Άλμμποργκ

Ένας γκρινιάρης, παράξενος άντρας, που είναι ο φόβος κι ο τρόμος των γειτόνων του, θα

έχει μια δεύτερη ευκαιρία όταν δημιουργήσει μια φίλια με την καινούργια οικογένεια που θα μετακομίσει στο συγκρότημά του.

Μια κωμωδία στην οποία ο βασικός ήρωας αποπειράται επανειλημμένα και προφανώς ανεπιτυχώς να αυτοκτονήσει, είναι προφανώς μια κωμωδία με μια δόση πίκρας στα βασικά της

υλικά. Όμως «Ο κύριος Όβε» υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες του σουηδικού σινεμά εδώ και χρόνια και προφανώς αυτό λέει κάτι για το ύφος και τις προθέσεις της ταινίας. Βασισμένη σε ένα παγκόσμιο μπεστ σέλερ, η ταινία είναι ένα φιλμ που δεν φοβάται να είναι feelgood χωρίς να θυσιάζει τα πάντα για την ικανο-

ποίηση των θεατών του. Με έναν ήρωα που ξεκινά σχεδόν εξ ολοκλήρου αντιπαθής για να μεταμορφωθεί στην πορεία σε κάτι πιο πολύπλοκο μέσα από την αποκάλυψη της ιστορίας του, ένα μεγάλο κομμάτι του βάρους πέφτει στους ώμους του πρωταγωνιστή Ρολφ Λάσγκαρντ, ο οποίος έχει όχι μόνο το ταλέντο για να στηρίξει τον εκκεντρικό χαρακτήρα του αλλά και μια φυσιογνωμία και παρουσία που αποδεικνύονται καταλυτικές στην επιτυχία του εγχειρήματος. Κι αντίθετα από μια ταινία (και βιβλίο) όπως το «Ο Εκατοντάχρονος που πήδηξε από το παράθυρο κι εξαφανίστηκε», εδώ οι παραξενιές του χαρακτήρα και οι παραξενιές γενικότερα δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά ο τρόπος μέσα από τον οποίο η ταινία θα μιλήσει για μια σειρά από ελαφρώς προφανείς μα ενδιαφέρουσες ιδέες. Για τη σημασία της ύπαρξής μας, για την ανάγκη να κρατάς την καρδιά σου ανοιχτή, για τη ζωογόνα δύναμη του να είσαι χρήσιμος. Ναι, το φιλμ του Χολμ δεν θα αλλάξει την κινηματογραφική ιστορία (εκτός κι αν μιλάμε για τα εισιτήρια) αλλά ακόμη κι έτσι δεν παύει να είναι μια τρυφερή, αστεία και συγκινητική ταινία που πιθανότατα θα σας κάνει κατά στιγμές να ψάξετε για ένα χαρτομάντιλο. Ίσως, μάλιστα, όσο χαμογελάτε.

Ένας χαρισματικός άνθρωπος

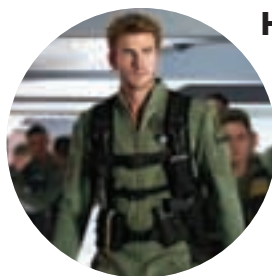
(GENIUS) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μάικλ Γκράντατζ

ΠΑΙΖΟΥΝ: Κόλιν Φερθ, Τζουντ Λο, Νικόλ Κίντμαν, Λόρα Λίνεϊ

Η σχέση του Τόμας Γουλφ και του επιμελητή των βιβλίων του Μαξ Πέρκινς γράφει μια ξεχωριστή σελίδα στη λογοτεχνική ιστορία.

Ο Μαξ Πέρκινς υπήρξε ο σημαντικότερος ίσως επιμελητής της αμερικάνικης λογοτεχνίας, ένας άνθρωπος που βοήθησε αφανώς αλλά ουσιαστικά ανθρώπους όπως τον Φ. Σκοτ Φιτζέραλντ και τον Έρνεστ Χεμινγκουέι να γίνουν αυτοί που είναι. Όμως η σχέση που ανέπτυξε με τον Τόμας Γουλφ ήταν κυριολεκτικά μυθιστορηματική, με το συγγραφέα του «Γύρνα πίσω άγγελέ μου» και τον επιμελητή του να συγκρούονται σε θέματα ουσίας και ύφους σε μια μάχη της φόρμας με το αχαλίνωτο ταλέντο. Όμως παρά τη συναρπαστική ιστορία και τους λαμπερούς ηθοποιούς, το φιλμ του Μάικλ Γκράντατζ δεν τα καταφέρνει ούτε στη φόρμα ούτε στο περιεχόμενο. Ο Τζουντ Λο δίνει μια ερμηνεία τόσο υπερβολική που αγγίζει τα όρια της καρικατούρας, κάνοντας τον Κόλιν Φερθ να μοιάζει σχεδόν κατατονικός, κι ο θεατρικός κυρίως σκηνοθέτης του φιλμ δεν κατορθώνει να βρει ένα ρυθμό κι έναν τόνο που να δίνει στο φιλμ το ειδικό βάρος που θα του άξιζε. Και κάπως έτσι μια ιστορία εν δυνάμει συναρπαστική δείχνει επίπεδη, σχεδόν αδιάφορη, περισσότερο κοντά στο ύφος μιας καλοφτιαγμένης αλλά ποτέ ιδιοφυούς τηλεοπτικής σειράς.

Ημέρα ανεξαρτησίας: Νέα απειλή

(INDEPENDENCE DAY: RESURGENCE)

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ρόλαντ Έμεριχ

ΠΑΙΖΟΥΝ: Λιάμ Χέμσγουορθ, Τζεφ Γκόλντμπλαμ, Μπιλ Πούλμαν, Μάικα Μονρόε

Είκοσι χρόνια μετά την πρώτη εισβολή, οι εξωγήινοι επιστρέφουν, θέλοντας και πάλι να κατακτήσουν τον πλανήτη μας.

Η «Μέρα Ανεξαρτησίας» υπήρξε ένα από τα μεγάλα blockbuster του Χόλιγουντ, μια τεράστια ταινία καταστροφής που έκανε αίσθηση στα ταμεία. Είκοσι χρόνια μετά και χωρίς τον Γουίλ Σμιθ, ο Ρόλαντ Έμεριχ δοκιμάζει αν η συνταγή του δουλεύει ακόμη. Στη συνέχεια της ταινίας, τα έθνη της Γης, αναμένοντας την επιστροφή των εισβολέων, έχουν συνεργαστεί σε ένα τεράστιο αμυντικό πρόγραμμα για να προστατεύσουν τον πλανήτη χρησιμοποιώντας εξωγήινη τεχνολογία. Αλλά τίποτα δεν μπορεί να μας προετοιμάσει για την προχωρημένη και χωρίς προηγούμενο δύναμη των εξωγήινων. Μόνο η ευφυΐα μερικών γενναίων ανδρών και γυναικών μπορούν να σώσουν τον κόσμο μας από τον απόλυτο αφανισμό. Από την άλλη, δεν χρειάζεται πολύ μυαλό για να καταλάβεις τι ακριβώς σε περιμένει σε αυτό το φιλμ. Αν τα θεαματικά εφέ κι ένα όχι ακριβώς θεαματικό σενάριο σάς φαίνονται αρκετά για μια βραδιά στο σινεμά, προχωρήστε άφοβα.

Επανεκδόσεις

>>> Δύο ταινίες του Βιμ Βέντερς, το «Παρίσι, Τέξας»**** και τα «Φτερά του Έρωτα»*** ½ βγαίνουν στις αίθουσες με κοινό εισιτήριο. Η πρώτη βραβευμένη με τον Χρυσό Φοίνικα στις Κάννες και η δεύτερη με το Βραβείο Σκηνοθεσίας, αποτελούν δύο από τις καλύτερες στιγμές στην καριέρα του Γερμανού σκηνοθέτη.

>>> Το «Αγάπα με αντολμάς»****

του Παν Σαμιέλ είναι από εκείνες τις ταινίες που έχτισαν μέσα σε

σύντομο χρονικό διάστημα το δικό τους μύθο. Γυρισμένη το 2003, αυτή η ερωτική ιστορία ανάμεσα σε ένα αγόρι κι ένα κορίτσι που ξεκινά από τα παιδικά τους χρόνια, τολμά να κάνει τη διαφορά.

JUST THE FACTS

Ο κύριος Όβε ***
Μια ταινία με καρδιά

Ένας Χαρισματικός Άνθρωπος **
Αλλά όχι μια χαρισματική ταινία

Ημέρα Ανεξαρτησίας: Νέα Απειλή
Ταινία καταστροφής εγκεφαλικών κυττάρων

JÄGERMEISTER ΠΗΓΗ ΕΜΠΝΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Πιστό στα μονοπάτια της τέχνης το Jägermeister, φέτος συμμετείχε στο **10o International Tattoo Convention 2016** στην Αθήνα, αφήνοντας το δικό του ξεχωριστό στίγμα στη διοργάνωση.

Το Jägermeister, υποστηρίζοντας τους fans της τέχνης της δερματοστιξίας, εμπνεύστηκε και υλοποίησε έναν πρωτότυπο διαγωνισμό τέχνης, το Art in the Skin, σε συνεργασία με τα tattoo studios που συμμετέχουν στο Athens Tattoo Convention 2016. Οι tattoo artists κλήθηκαν να εμπνευστούν και να δημιουργήσουν το δικό τους Original Jägermeister Artwork. Τα Artworks αναρτήθηκαν στην επίσημη σελίδα facebook του Jägermeister, δίνοντας τη δυνατότητα στους φίλους της σελίδας να ψηφίσουν το αγαπημένο τους.

Στη συνέχεια, τα 10 καλύτερα παρουσιάστηκαν στο περίπτερο του Jägermeister στη διάρκεια της διοργάνωσης, όπου η κριτική επιτροπή, αποτελούμενη από τους διακεκριμένους tattoo artists Jondix & Mike the Athens, καθώς και οι 1.468 μοναδικοί ψήφοι, ανέδειξαν τον με-

γάλο νικητή, ο οποίος θα παρευρεθεί στο International London Tattoo Convention 2016 στις 25 & 26 Σεπτεμβρίου, με όλα τα έξοδα πληρωμένα. Παράλληλα, ο νικητής θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει ένα Private Workshop με τον JONDIX στο Studio Seven Doors, ένα από τα διασημότερα Tattoo Studios.

Αυτή δεν ήταν η πρώτη «στενή επαφή» του Jägermeister με την τέχνη, καθώς το 2014 και σε συνεργασία με σπουδαστές του ΑΚΤΟ 6.000 μπουκάλια «ανακυκλώθηκαν», αποτελώντας τον καμβά της έμπνευσής τους, ενώ το 2015 το Jägermeister έδωσε και πάλι την ευκαιρία σε νέους σπουδαστές να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν τα έργα τους στη μεγαλύτερη έκθεση σύγχρονης τέχνης της Ελλάδας, την Art Athina 2015. Το μονοπάτι, πλέον, έγινε δρόμος και το 2017 το Jägermeister και η τέχνη θα συναντηθούν και πάλι.

ΑΚΤΟ, 2014

Art Athina, 2015

ΥΓΕΙΑ

Επιμέλεια: ΣΟ ΑΝΤΑ

ΑΚΟΥ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΣΟΥ

Αποτελεσματική αντιμετώπιση της κολπικής μαρμαρυγής

Είσαι σίγουρος/η ότι δεν σε αφορά η κολπική μαρμαρυγή; Κι όμως πρόκειται για μια ασθένεια που στην Ελλάδα αφορά περισσότερους από 200.000 άνδρες και γυναίκες όλων των ηλικιών. Πλέον, όμως, υπάρχουν τρόποι για να τη θεραπεύσεις οριστικά και να πάψει να σε αποσπά από τη δουλειά, την οικογένεια και τη ζωή σου. Την Κυριακή 26 Ιουνίου στις 11 το πρωί στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών οι κορυφαίοι επιστήμονες στο χώρο της κολπικής μαρμαρυγής θα παρουσιάσουν τα μυστικά που ξεκλειδώνουν τον γρίφο της νόσου. Ο καθηγητής καρδιολογίας Χριστόδουλος Στεφανιάδης και οι ειδικοί της κολπικής μαρμαρυγής μέσα από κατανυκτικές ομιλίες και επεξηγηματικά γραφικά θα σε ενημερώσουν για όλες τις θεραπευτικές επιλογές για την αντιμετώπιση της νόσου.

Η κολπική μαρμαρυγή (ΚΜ) αποτελεί τη συχνότερη καρδιακή αρρυθμία. Η αρρυθμία αποτελεί πρόβλημα που σχετίζεται με το ρυθμό ή τη συχνότητα της καρδιακής λειτουργίας. Κατά τη διάρκεια μιας αρρυθμίας η καρδιά μπορεί να συστέλλεται πολύ γρήγορα ή πολύ αργά ή με έναν άρρυθμο ακανόνιστο τρόπο.

ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΑ ΝΟΣΟΣ ΠΟΙΟΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΕΜΒΑΣΗ BYPASS;

Μείωση του κινδύνου εμφάνισης μετεγχειρητικών επιπλοκών, όπως η κολπική μαρμαρυγή, υπόσχεται η χρήση στατινών πριν και μετά από μεταμοσχευτική παράκαμψη της στεφανιαίας αρτηρίας (CABG), σύμφωνα με ανασκόπηση, η οποία κατέδειξε επίσης ότι η πρακτική αυτή μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο θανάτου περιεγχειρητικά και μετεγχειρητικά. «Οι στατίνες είναι μια κατηγορία φαρμάκων που συνταγογραφούνται για τη μείωση της χοληστερόλης. Είναι αποτελεσματικά φάρμακα που συμβάλλουν στην ελαχιστοποίηση των πιθανοτήτων καρδιακής προσβολής, βοηθώντας τον οργανισμό να επαναπορροφήσει τη χοληστερόλη που συσσωρεύεται στα αιμοφόρα αγγεία. Έχει αποδειχθεί ότι είναι γενικά καλά ανεκτές από τους ασθενείς, αν και μπορεί να προκαλέσουν παρενέργειες σε ορισμένους ανθρώπους. Έχουν επίσης αντιφλεγμονώδεις ιδιότητες, οι οποίες δύνανται να μειώσουν τις επιπλοκές μετά από επέμβαση CABG», μας εξηγεί ο χειρουργός θώρακος και καρδιάς Δρ. Γεώργιος Πολυχρονόπουλος (www.gpolychronopoulos.gr).

Η έντονη φλεγμονή είναι μία από τις συνήθεις αντιδράσεις του σώματος στις περισσότερες μεγάλες χειρουργικές επεμβάσεις, όπως η CABG, λόγω της μεγάλης διάρκειας της αναισθησίας που απαιτούν. Αυτές οι φλεγμονώδεις αντιδράσεις θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μετεγχειρητικές επιπλοκές.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟ ΕΦΗΒΙΚΗΣ ΣΚΟΛΙΩΣΗΣ ΜΕ ΠΛΟΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα εφαρμόστηκε με απόλυτη επιτυχία, στο Metropolitan Hospital, η χειρουργική πλοήγηση σε νεαρό κορίτσι με ιδιοπαθή σκολίωση. Η επέμβαση πραγματοποιήθηκε με απόλυτη ασφάλεια και ακρίβεια χάρη στη διεγχειρητική πλοήγηση, ενώ το αισθητικό αποτέλεσμα κρίθηκε ως άριστο από την ίδια την ασθενή αλλά και την ιατρική ομάδα.

Τα τελευταία χρόνια, ξεκινώντας από τις ΗΠΑ, εξελίχθηκε και εφαρμόστηκε στη χειρουργική της σπονδυλικής στήλης το σύστημα της χειρουργικής πλοήγησης, το οποίο επιτρέπει στον χειρουργό να παρακολουθεί την τοποθέτηση των εμφυτευμάτων του σε πραγματικό χρόνο (real time) με την ακρίβεια αξονικού τομογράφου. Η χρήση του σε παιδιά ήταν η πρώτη για τα ελληνικά ιατρικά δεδομένα. Ο Δρ. Μάριος Λυκίσσας, χειρουργός με εξειδίκευση στις παθήσεις της σπονδυλικής στήλης, έχει χρησιμοποιήσει το σύστημα της πλοήγησης σε παιδιά και ενήλικους στις ΗΠΑ, αλλά όπως δήλωσε αυτή ήταν η πρώτη φορά που χρησιμοποίησε το σύστημα αυτό σε νεαρό ασθενή με σκολίωση στην Ελλάδα. **A**

ΣΕ ΕΙΔΑ...

Γράψε για το ΣΕ ΕΙΔΑ (μέχρι 20 λέξεις) και στείλε το με SMS: AVSE, κενό και το μήνυμά σου στο 54344

Αριθμοί κινητών θα δημοσιεύονται μόνο εάν είναι ίδιοι με το νούμερο του αποστολέα. Κάθε μήνυμα χρεώνεται € 1,24 με ΦΠΑ

ΜΙΚΕΛ

Κοραή. Δευτέρα μεσημέρι 6/6 έπινες καφέ με το φίλο σου. Φορούσες γραβάτα και γυαλιά ηλίου. Σε τσέκαρα με τη φίλη μου, αλλά... μη χαθούμε για πάντα! Στείλε στο takisxatz171@yahoo.gr

ΔΙΟΔΙΑ

Αχ εσύ ωραία μουσάτε στο μαύρο φιατάκι, που πρωί γύρω στις 11.00 σ' έτυχα στα διόδια για Κόρινθο, πώς θα γίνει να σε γνωρίσω; Μήπως να στήσω σκοπιά κάθε Σάββατο εκεί;

ΓΛΥΦΑΔΑ

Οι φίλες σου σε φώναζαν Τζοβάννα,μίλαγες ιταλικά στο τηλέφωνο, σε κέρασα ποτό και μ' ευχαρίστησες. Έχεις το τηλέφωνό μου. Λ.

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Φορούσες ένα κόκκινο φόρεμα, Σάββατο μεσημέρι κι έτρεχες για να βρεθείς σε σκιά. Μια όαση στην ερημιά. Αν έχεις περιέργεια ποιος σε πρόσεξε, στείλε εδώ.

ΜΑΥΡΟ ΛΙΘΑΡΙ

Ήσουν δίπλα μου, κάποια στιγμή έβαλες λευκό πουκάμισο και βγήκες φωτογραφία, αργότερα ήρθες στα Καλύβια στο «Τρίγωνο». Θέλω να σε ξαναδώ...

ΞΕΡΕΙΣ ΕΣΥ...

Γράψε για το ΞΕΡΕΙΣ ΕΣΥ (μέχρι 20 λέξεις) και στείλε το με SMS: AVXE, κενό και το μήνυμά σου στο 54344

Αριθμοί κινητών θα δημοσιεύονται μόνο εάν είναι ίδιοι με το νούμερο του αποστολέα. Κάθε μήνυμα χρεώνεται € 1,24 με ΦΠΑ

Κάθε Τρίτη και Πέμπτη που σε βλέπω στα скаλάκια τρελαίνομαι! Για σένα τα φοράω τα κολλητά τζιν...

Δήμητρα, βγάλε τ' ακουστικά να σου μιλήσω επιτέλους! Κορωπί - Μέγαρο Μουσικής... έχεις το πιο γλυκό χαμόγελο που έχω δει! Κ.

Μη μου λες πως δεν συμπίπτουν οι ώρες μας και δεν μπορείς να στείλεις μηνύματα. Το σωστό μήνυμα να έστειλνες και δεν ήθελα κάτι άλλο.

Το να αποφασίσεις τι θέλεις δεν θα ήταν άσχημα. Ή φταίει το complicated status σου;

elements of style

SHOPPING / SOUL / BODY / MIND / MARKET

Ο ΜΙΚΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΓΙΑ ΤΗ SWATCH

Το ταξίδι στο φανταστικό κόσμο της Swatch συνεχίζεται με το νέο Swatch Art Special και το ολοκαίνουργιο MUMUCUCURRUCUCU διά χειρός Mika. Συνεχίζοντας τη συνεργασία που ξεκίνησε πριν 3 χρόνια, ο διάσημος τραγουδιστής δημιουργεί τον Mumi, ένα χαρακτήρα που ζει μαζί με άλλα φανταστικά πλάσματα σε έναν κόσμο γεμάτο μυστήρια σύμβολα. Το αποτέλεσμα, ένα φωτεινό μοντέλο New Gent, με πολυτελές καντράν χρυσού χρώματος με ανάγλυφα σχέδια και ένα πολύχρωμο λουράκι σιλικόνης με γεωμετρικά μοτίβα στο μπροστά και το πίσω μέρος, σε μια σπέσιαλ συσκευασία. (Π.Λ.Τ. €95)

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00)

Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω...

Αβαντάξ. Όμορφος νέος επιχειρηματίας Ελληνοαμερικάνος 37χρονος, ψηλός, μελαχρινός, πλούσιος, με €20.000 μηνιαίως και περιουσία, κοσμοπολίτης, λάτρης της καλής ζωής, επιθυμεί σοβαρή γνωριμία με κοπέλα εμφανίστη. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, www.pappas.gr

Ζήτη μου ό,τι θες

Κολωνάκι, Σπευσίπου 8. Ενοικιάζεται Ιταλικό εστιατόριο 100 τ.μ. και πωλείται ο εξοπλισμός του. Κάνει και για wine bar. Επικ.: 6953003910

ΜΙΛΑ ΜΟΥ ΒΡΩΜΙΚΑ

Της ΜΥΡΤΩΣ ΚΟΝΤΟΒΑ

Στείλε το γράμμα σου ταχυδρομικά ή στο fax της Α.Υ. ή στο info@athensvoice.gr για τη στήλη «Μίλα μου βρώμικα».

Τρία χρόνια συμβίωση. Με χωρίζει γιατί δεν του κάνει κούκου πια μαζί μου. Μου το λέει στα μούτρα και την κάνει. Περνάνε δύο εβδομάδες που εγώ, κυρία, δεν κάνω παραμικρή κίνηση. Αρχίζει τα μηνύματα μέσα στη νύχτα. Ποστάρει τα τραγουδία μας με φατσούλες λυπημένες και «νιώθει νοσταλγία». Γράφει «μεθυσμένα» inbox με λεπτομέρειες από τα καλύτερα πηδήματα που έχουμε κάνει. Θυμάται τις πρώτες μας διακοπές στην Αντίπαρο. Βρίσκει την κολλητή μου και λέει ότι έκανε το μεγαλύτερο λάθος της ζωής του. Στέλνει τούρτα-έκπληξη στα γενέθλιά μου, ειδική παραγγελία σε σχήμα γαλάζιου δελφινιού (λατρεύω) σε συνεννόηση με τον μπάρμαν του μπαρ που βρίσκόμουν. Μ' αυτά και μ' αυτά με ρίχνει και ξαναμπαινώ στο τριπ να τα βρούμε. Τα βρίσκουμε. Όλα κομπλέ για ένα μήνα περίπου. Αρχίζει να εξαφανίζεται. Μαθαίνω από φίλους ότι παίζει κάτι με άλλη. Τον ρωτάω. Με λέει «τρελή» και ότι ακούω τις μαλακίες των άλλων. Τον παρακολουθώ. Τον βλέπω στο Noel να φασώνεται μαζί της. Του λέω να μην ξαναεμφανιστεί ποτέ μπροστά μου. Μου λέει ότι ήταν μια βλακεία, κάτι περαστικό που το έκανε πάνω στην αγωνία του επειδή ήθελε να μου κάνει πρόταση γάμου! Μου κάνει επίσημη πρόταση γάμου! WTF;

Αν παντρευτείτε αυτό το άτομο, είσατε ζών. Σοβαρά.

Υ.Γ. Για να το θέσω πιο σωστά, αν παντρευτείτε αυτό το άτομο προτού κάνετε ψυχοθεραπεία έστω για 1 χρόνο και έστω σε εβδομαδιαία βάση, είσατε ζών.

Ερωτευμένος με την κολλητή μου; Ναι, ερωτευμένος με την κολλητή μου! Θα το έλεγα έτσι αν ήταν όντως κολλητή, έλα όμως που η «κολλητή» ήπε τις βότκες της και (για να το πω κομπιά) μου κούνησε χαριτωμένα και καθόλου φιλικά το δαχτυλάκι της με αποτέλεσμα να καταλήξουμε σε φάσωμα αρκούντως γκομενικό και τώρα δεν γνωρίζουμε τι είμαστε, ποιο είμαστε, πού πάμε κ.λπ. Εκείνη το θέλει άνετο και κουλαριστό αλλά μόλις εμφανιστώ με άλλη ή αν απλά μυρίσει κάτι στην ατμόσφαιρα (είναι και μεγάλο λαγωνικό), κρατάει μούτρα, απόσταση και γενικώς κάνει διάφορα κοριτσιίστικα σπαστικά. Εγώ είμαι πιο ξεκάθαρος στο κεφάλι μου. Θα ήθελα να διερευνήσω τις πιθανότητες μιας σχέσης μαζί της και θα στο παραδεχτώ, Μυρτάκι μου: ντάξ' δεν έχουμε κάνει τίποτα πέρα από ε-

κείνο το φάσωμα της βότκας, όμως τη σκέφτομαι γυμνή πάνω μου και χάνω τον ύπνο μου, τον ζύπνιο μου και τον εαυτό μου. Δύο χημικά στοιχεία έλκουν φοβερά το ένα το άλλο και το μόνο που σκέφτομαι είναι πότε θα ενωθούν... Πώς πορεύομαι, Μυρτώ μου; Πώς;

Κάντε της μια σοβαρή συζήτηση για να μπουν όλα στη θέση τους. Πείτε της καθαρά και ξάστερα: «Προκαλείς!!! Σου το λέω, προκαλείς. Κι από φίλο αν στριμωχτείς σε καμιά γωνιά, μην εκπλαγείς. Γιατί ανοικτά με προκαλείς; Πεζ αυτό που θες να πεις. Φτάνει πια! Μην προσπαθείς να μου κρυφτείς!»

Αν σας κοιτάξει σα να μην καταλαβαίνει, συνεχίστε στο ίδιο μοτίβο: «Το βλέπω πως θες πολλά να μου πεις... Μα τα κάνεις, κοκκινίζεις και να βγάλεις λέξη δεν μπορείς. Με ποτό προσπαθείς, μα ζαλίζεσαι, μεθάς και αρχίζεις κικ και κικ». Ε, διάολε, στο «κικ και κικ» δεν μπορεί να μην πιάσει το υπονοούμενο της βότκας...

Υ.Γ. 1 Όταν ένας Ρακιντζής τα 'χει γράψει και τα 'χει τραγουδήσει - εγώ τι να πω; Ό,τι περαιτέρω σχόλιο και να κάνω, όποια συμβουλή κι αν δώσω, θα ακουστώ σαν Ρουβάς σε συναυλία Μίκη Θεοδωράκη.

Υ.Γ. 2 Κι άμα το κάνετε και είναι χάλια; Αν η φοβερή χημεία βγει μούφα;

Υ.Γ. 3 Μου αρέσει η ποιητικότητα του «από κάτω» κεμμένου στο γράμμα σας...

Μυρτώ μου, γεια σου! Σου γράφω μέσα στον καύσωνα για να σου πω τον πόνο μου. Κλαίω μια βδομάδα και αναρωτιέμαι πόσο απόθεμα δακρύων έχω ακόμα. Με παράτησε την ώρα που πήγαιναν όλα υπέροχα. Θα μου πεις, «μήπως το νόμιζες μόνη σου;» Μπορεί. Αλλά πώς εξηγείς ότι δυο μέρες πριν με έλεγε μωράκι του και μου έκανε σεξ σα να μην υπάρχει αύριο; Πόσο τρελό είναι; Ψάχνω εξηγήσεις να κρατηθώ από κάπου, μια λογική σκέψη, να καταλάβω γιατί, γιατί ρε Μυρτούδι;

Σας έκανε σεξ σα να μην υπάρχει αύριο, προφανώς διότι δεν υπήρχε αύριο. Να εξηγήσουμε/αναλύσουμε/τοποθετήσουμε σε λογική βάση τις συμπεριφορές ατόμων χωρίς πυγμή και ορθολογική στάση, είναι άσκοπο. Δεν ξέρω αν ο τύπος ξαναγυρίσει ή όχι (πιθανόν να ξαναγυρίσει, αν εξαφανιστείτε εντελώς και κάνετε τα γνωστά γκομενίστικα κόλλα), απλώς σας εύχομαι να στεγνώσουν εγκαίρως τα δάκρυα ώστε να σκεφτείτε αν έχετε ανάγκη στην έτσι κι αλλιώς ανασφάλεια της καθημερινότητας, μια σχέση με κάποιον που λειτουργεί τόσο εγωκεντρικά και παρτίστικα.

Υ.Γ. Μπορεί να έχει προκύψει κάτι που δεν ήταν έτοιμος να μοιραστεί βεβαίως βεβαίως - σε μια καλή σεναριακή εκδοχή. **Α**

ΚΡΙΟΣ (21 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

1. Πόσες φορές ακούμε καθημερινά πια την ατάκα «σε κάθε θέμα δεν υπάρχει μία μόνο απάντηση» ή ότι ο καθένας «χρειάζεται να κοιτάξει μέσα του για να βρει τις απαντήσεις και το νόημα της ζωής του». Άρα άδειασε το μυαλό σου από τις απαντήσεις των άλλων και γέμισέ το με τις δικές σου. 2. Όταν επιμένεις στις απόψεις σου χωρίς να τις συζητάς και χωρίς να ακούς αυτά που έχουν να σου πουν οι άλλοι καταλήγεις τόσο δογματικός όσο κι αυτοί που σου τη σπάνε. 3. Αν δεν είσαι 16, 18 ή 20 χρονών, τα ξεπάσμάτά σου, οι σκηνές, οι απαιτήσεις και οι παρορμητικές αντιδράσεις είναι εκτός πραγματικότητας – αν δεν μπορείς να συζητήσεις τις διαφορές σου δήλωσε ανήλικος για να σώσεις την παρτίδα. 4. Με την Αφροδίτη στον Καρκίνο αναζητάς ηρεμία, ένα δύο ανθρώπους που σε αγαπάνε, διάλειμμα στο άγχος και την επαγγελματική αγωνία, εξόδους για να περάσεις καλά, ψυχικό απόθεμα για να πας παρά κάτω – τα έχεις.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 20 Μαΐου)

Είτε σου χρωστάνε είτε χρωστάς – το πιθανότερο –, είτε προσπαθείς να επιπλεύσεις οικονομικά είτε δάνεια, λογαριασμοί, έκτακτα έξοδα έρχονται για να σε απελπίσουν είτε δεν βλέπεις φως στο βάθος, το βασικό θέμα του Κρόνου στα δύομισι χρόνια (υπολείπονται 18 μήνες) που διελαύνει στον Τοξότη είναι τα οικονομικά σου, που εξαρτώνται από τους άλλους: κοινά οικονομικά στο ζευγάρι, εφορία, συνεταιρισμοί, τράπεζες κλπ. Δίπλα βρίσκεται η έντονη επιθυμία σου για στενές σχέσεις, αισθήματα, πάθος, σεξ και αγάπη, που σημαίνει ότι αν βρίσκεσαι σε μία χλιαρή σχέση υποφέρεις και νιώθεις απογοήτευση ή η σχέση περνάει κρίση. Αυτό είναι το βασικό μοτίβο, που συμπληρώνεται αυτή την περίοδο με δυσκολίες στις διαπροσωπικές σχέσεις, αλλά και ευκαιρίες αν είσαι μόνος/η για μια ερωτική ιστορία, ή ευνοϊκές προοπτικές που σχετίζονται με το εργασιακό σου μέλλον.

ΔΙΔΥΜΟΙ (21 Μαΐου - 21 Ιουνίου)

Ο κυβερνήτης σου Ερμής εδώ στο ζώδιό σου σου εξασφαλίζει μέρες ζωντανίας, κινητικότητας, κοινωνικότητας, ραντεβού, συναντήσεων, ή ακόμα και εκδρομών, απασχόλησης με σπουδές και επαγγελματικές εξελίξεις, ή δρομολόγηση σχεδίων ή απλώς σου δίνει εξωστρέφεια που τελευταία δεν απολαμβάνεις εξαιτίας του Κρόνου στον Τοξότη. Εξω, λοιπόν, με φίλους, με γνωστούς, εκεί, πιο πέρα, παντού. Έχεις ανάγκη κι έχεις επιθυμίες να είσαι μέσα στους ανθρώπους και να επικοινωνείς με κέφι, με διάθεση, με χιούμορ. Εντάξει, υπάρχει το άγχος για το πού πάει η ζωή σου και με ποιους, αλλά η αίσθηση αισιοδοξίας μαζί με τις περισσότερες μέρες που η καρδιά βρίσκεται στη θέση της είναι γερό τονωτικό. Κι αν ρωτάς δυνατά αν η καρδιά σου θα σε οδηγήσει στην ευτυχία ή σε πληγωμένα αισθήματα, η απάντηση είναι ότι δεν υπάρχει απάντηση.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (22 Ιουνίου - 22 Ιουλίου)

Μια γρήγορη σημαντική υπενθύμιση: στα-

διακά ΟΛΟΙ οι Καρκίνοι αντιμετώπισαν, αντιμετώπιζουν τώρα ή θα αντιμετωπίσουν επώδυνες, κατακλυσμαίες, ευνοϊκές, μεταμορφωτικές αλλαγές με τον Πλούτωνα στον Αιγόκερω (2008-2023) ή με τον Ουρανό στον Κριό (2011-2018), που χωρίζουν τη ζωή τους σε Πριν και Μετά. Με αυτό κατά νου για όσους βρίσκονται υπό την επιρροή του Πλούτωνα (επηρεάζοντας κυρίως τις ερωτικές, συντροφικές, διαπροσωπικές σχέσεις), ή του Ουρανού (επηρεάζοντας κυρίως την επαγγελματική σφαίρα), να σημειώσω τη διέλευση της Αφροδίτης στο ζώδιό σου που ελαφραίνει την ατμόσφαιρα, προσπαθεί να γεφυρώσει τυχόν διαφορές, προσθέτει αυτοπεποίθηση και ενισχύει την παρουσία, με δύο λόγια δημιουργεί μέρες που όλα είναι όπως πρέπει, όπως φαντάζεσαι και όπως εύχεσαι. Ναι. Χρειάζεσαι κάποιον/α στο πλευρό σου για να σε κάνει να αισθανθείς και πάλι ζωντανός/ή – μπορείς να τον/την έχεις.

ΛΕΩΝ (23 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Όσο ο Άρης είναι στον Σκορπιό και μάλιστα ανάδρομος δεν μπορείς να αποφύγεις τις σκοτεινές στιγμές που σου θολώνουν μυαλό και κρίση και σε γεμίζουν αμφιβολίες, φόβους, άγχη, αναζωπυρώνοντας περασμένα τραύματα και ήττες. Πιο συνοπτικά: δεν μπορείς να χαλαρώσεις κι αυτή η ανησυχία κρατάει σε μια πρώτη φάση μέχρι τις 30/6. Αλλιώς: βαθιά μέσα σου δεν εμπιστεύεσαι τους ανθρώπους που σε φροντίζουν, που βασιζέσαι σε αυτούς ή σε αγαπάνε, ότι δεν θα τραβήξουν το χαλί κάτω από τα πόδια σου κάποια στιγμή που είσαι χαλαρός/ή και δεν το περιμένεις – γιατί συμβαίνει, γιατί σου έχει συμβεί αρκετές φορές. Ε, λοιπόν με τέτοιου είδους σκιές παλεύεις τώρα ακόμα κι όταν βγαίνοντας έξω πολλοί σου λένε από καρδιάς και ειλικρινά: «Καιρό έχω να σε δω τόσο καλά!».

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 22 Σεπτεμβρίου)

Αν είσαι γεννημένος/η γύρω στις 2, 3, 4, 5, 6, 7 Σεπτεμβρίου ζορίζεσαι και περιορίζεσαι από τον Κρόνο, ενώ αν είσαι γεννημένος/η (ορισμένοι συμπίπτουν) στις 3, 4, 5 Σεπτεμβρίου ζορίζεσαι από τον Ποσειδώνα. Αυτές οι διελεύσεις σημαίνουν για εσάς ότι ακόμα και οι ευκαιρίες ή οι καλές μέρες διυλίζονται από φόβους, υποχρεώσεις, αγωνία και αγώνες, για να δημιουργήσετε το παρόν και το μέλλον που επιθυμείτε μέσα από αντιξοότητες, εμπόδια και διαψεύσεις. Ωστόσο, όπως για τους υπόλοιπους Παρθένους, οι ευκαιρίες υπάρχουν όπως και οι καλές μέρες. Ειδικότερα: ο Ερμής στους Διδύμους σάς βγάζει στον κόσμο, σας κάνει επαγγελματικά ορατούς, βοηθάει στις συμμαχίες, στις διασυνδέσεις, στις εργασιακές εξελίξεις. Και φυσικά ο Δίας εδώ στο ζώδιό σου ανοίγει με μικρά ή μεγάλα γεγονότα, με μικρές ή μεγάλες αποφάσεις, με ενδιαφέρουσες ή σημαντικές συναντήσεις/γνωριμίες το δρόμο για το μέλλον – επαγγελματικό και προσωπικό.

ΖΥΓΟΣ (23 Σεπτεμβρίου - 23 Οκτωβρίου)

Ανήκει στα παρορμητικά ζώδια που με τον Πλούτωνα και με τον Ουρανό άλλαξαν,

αλλάζουν ή θα αλλάξουν οι ζωές τους εκ θεμελίων είτε πρακτικά/επαγγελματικά, ή προσωπικά/συναισθηματικά/οικογενειακά ή εσωτερικά/ψυχολογικά. Δύσκολο ταξίδι, απώλειες, κέρδη, αγωνία, αλλαγή προορισμού και στόχων, απότομες μεταβολές της τύχης, άνθρωποι και αγάπες που άφησες ή σε άφησαν πίσω τους. Προς το παρόν, ότι και να συμβαίνει στον καθένα υπάρχει επιπλέον ο Ερμής στους Διδύμους, που στρέφει την προσοχή σε μετακινήσεις, σπουδές, μετακομίσεις, ταξίδια, εκδόσεις, ίντερνετ, επαγγελματικές συζητήσεις. Δίπλα σε αυτή την ενέργεια η Αφροδίτη στον Καρκίνο ενισχύει το γκελ σου διευκολύνοντάς σε στις επαγγελματικές σου επιδιώξεις. Αν δεν σε ενδιαφέρουν τα επαγγελματικά τότε μπορείς να δεχθείς όλες τις προσκλήσεις ώστε να είσαι κοινωνικά ορατός/ή, πανταχού παρών/παρούσα και αντικείμενο του πόθου.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (24 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Λίγο ακόμα (μέχρι τις 30/6) που ο Άρης θα είναι ανάδρομος στο ζώδιό σου. Ναι, κάποιος Σκορπιός (κυρίως οι γεννημένοι το τελευταίο δεκαήμερο) μάλλον τα έχουν βρει μπαστούνια. Θέματα με τις σχέσεις; Τα επαγγελματικά; Την οικογένεια; Κακό κέφι, δυσφορία, απογοήτευση; Είτε μέσα είτε έξω τα πράγματα έχουν κολλήσει, δεν προχωράνε, καθυστερούν ενοχλητικά. Πρόκειται για μια περίοδο - αγκάθι στο πλευρό σου που δεν σε αφήνει να γελάσεις δυνατά, ούτε και να χαλαρώσεις συναισθηματικά ή να αφεθείς. Ωστόσο η Αφροδίτη στον Καρκίνο κάνει μια προσπάθεια να σε βγάλει από το καβούκι σου, να σε φέρει σε επαφή με ανθρώπους που σου φτιάχνουν τη διάθεση, να σε ξεκουνήσει με συναντήσεις και κινητικότητα που πιθανόν σχετίζεται με σπουδές, ταξίδια, μετακόμιση, σχέδια, επαγγελματικές επαφές ή την ενθαρρυντική σκέψη ότι όλα παίζονται και ότι υπάρχουν άνθρωποι δίπλα σου που νοιάζονται για σένα.

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 21 Δεκεμβρίου)

Μέσα στις ανακατατάξεις που σε αποδιοργανώνουν, τις ανησυχίες για το μέλλον της δουλειάς σου, τις σχέσεις που τραντάζονται και χρειάζεται να ισορροπήσεις, τη διάθεσή σου που ανεβοκατεβαίνει με ρυθμούς που η λογική δεν μπορεί να παρακολουθήσει, ένα είναι το σίγουρο: δεν γεννήθηκες για να γίνεις μια χρυσή μετρίότητα. Άρα ο στόχος είναι σαφής: να ξεχωρίσεις, να ανέβεις τη σκάλα, να τα καταφέρεις. Μπορείς; Φυσικά. Είναι μια χρονιά που μέχρι τις 9 Σεπτεμβρίου όλα παίζονται – ο Δίας στην Παρθένο, από πέρσι τον Αύγουστο, σηματοδοτεί μικρές ή μεγάλες ευκαιρίες που ανοίγουν τον επαγγελματικό σου δρόμο ή δίνουν ώθηση στις διαπροσωπικές σου σχέσεις. Μην υποτιμάς μια μικρή ευκαιρία, απόφαση, σκέψη, σπουδή, ταξίδι, γνωριμία, επαφή, αρχή, εξέλιξη, που μπορεί όμως να αποτελεί μια καινούργια σελίδα στη ζωή σου. Δίπλα στα ζόρια του Κρόνου στο ζώδιό σου, ο Δίας σου ανοίγει νέους δρόμους. Όσο για τον Ερμή στους Διδύμους σε φέρνει κοντά σε όσους σε ενδιαφέρουν είτε εργασιακά είτε συναισθηματικά – δημιουργώντας κανάλια επικοινωνίας και συνεννόησης.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (22 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Η Αφροδίτη στο νευραλγικό τομέα των διαπροσωπικών σχέσεων. Εγώ κι Εσύ - οι δυο μας. Δεν χρειάζεται να ζεις ούτε αποφεύγοντας τους ανθρώπους ούτε όμως και ενδίδοντας στις ανασφάλειές τους ή εγκαταλείποντας όλη την υπόλοιπη ζωή σου για να τους φροντίσεις επειδή για κάποιο λόγο αισθάνεσαι υποχρεωμένος/η να το κάνεις. Κάτι που χρειάζεται να έχεις συνεχώς στο μυαλό σου: ψάχνοντας, βρίσκοντας ή μένοντας με έναν άντρα ή μια γυναίκα που διαθέτουν τρυφερότητα, ευγένεια, αισθήματα και κατανόηση, πρόσχε μεν καταλήγεις στο τέλος γονιός τους, γιατί αυτό θα καταστρέψει ανεπανόρθωτα τη/τις σχέση/σεις και θα σε αποκαρδιώσει. Επιστρέφοντας στην επιρροή της Αφροδίτης μπορείς να ξεμυαλιστείς αν είσαι μόνος/η με κάποιον που μπορεί να ανταποκριθεί ή να αναζωογονήσει μια υπάρχουσα σχέση. Ή απλώς να αισθανθείς χαρά ανάμεσα σε ανθρώπους που σε νοιάζουν και σε ενδιαφέρουν.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 18 Φεβρουαρίου)

Τι νέα; Όλα καλά; Τσου; Έχεις δίκιο. Ο Άρης ανάδρομος στον Σκορπιό σε στενεύει, σε αγχώνει επαγγελματικά, δημιουργεί εντάσεις στις σχέσεις ή πολύ πιθανόν να μην υπάρχει τίποτα πρακτικό που να σε πιέζει αλλά να αισθάνεσαι δυσφορία, έλλειψη χαράς και ικανοποίησης, να σκέφτεσαι τη ζωή σου φορώντας συννεφιασμένα γυαλιά. Ο Ερμής στους Διδύμους κάτι πάει να κάνει σε επίπεδο διασκέδασης και φίλων, δημιουργεί επιθυμίες για έξω, για εκδρομές, για ξενύχτια και για τσαλακωμένα σεντόνια και για όσους ενδιαφέρονται ενισχύει επαγγελματικές συζητήσεις και δρομολόγηση σχεδίων. Από μια σημαντική, υπόγεια και αόρατη πλευρά, μιλάω για τον Δία στην Παρθένο, φαίνεται ότι μπορεί να πέφτεις και πάνω σε μικρά θαύματα που σχετίζονται με σχέσεις, οικονομικά και επαγγελματικές προοπτικές.

ΙΧΘΥΕΣ (19 Φεβρουαρίου - 20 Μαρτίου)

Η Αφροδίτη στον Καρκίνο δεν είναι φάρμακο, είναι όμως δυναμωτικό. Σε βοηθάει να αναθαρρήσεις από το στρίμωγμα και τη μελαγχολία του Κρόνου στον Τοξότη αλλά και από τις φαντασιώσεις του Ποσειδώνα στο ζώδιό σου, που καταρρέουν επώδυνα από την πραγματικότητα. Αυτό που έχει σημασία σε αυτή τη διέλευσή είναι η δημιουργικότητά σου – να ακολουθήσεις την καρδιά σου επιλέγοντας να είσαι ο εαυτός σου και οι κλίσεις σου. Με λίγα λόγια να είσαι επαγγελματικά εκεί που θέλεις, ή να παλέψεις για τις επιθυμίες και τους στόχους σου. Παράλληλα, μιλώντας για καρδιά, είναι μια εποχή που θέλεις περισσότερους χτύπους, περισσότερη αισθηματική ενέργεια κι ένα αντικείμενο που πόθου που θα σε κάνει να το επιθυμείς όταν είσαι μακριά του και να καρδιοχτυπάς όταν είσαι δίπλα του. Μια ερωτική ιστορία θέλεις, μια ιστορία που θα σε ενεργοποιήσει και πάλι, μια σχέση ζωντανή που θα σε κάνει να θέλεις περισσότερο τον άλλο. Άρα ο Έρωτας είναι στον αέρα σε όλες του τις εκφράσεις – δώσε του σχήμα και απόλαυσε. **A**

GOODY'S®
★ BURGER HOUSE ★

NEO

EXTREME CHEESE

Το λάτρεψες για την αυθεντική του γεύση,
τώρα το απολαμβάνεις και σε extreme μέγεθος!

cream

goodysdelivery.gr
goodysapp

GOODY'S®
★ BURGER HOUSE ★
DELIVERY

Έκπτωση

-10%

σε κάθε online
παραγγελία

ΤΩΡΑ ΤΟ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΣΟΥ **zesto** ΜΕ 4 ΥΛΙΚΑ

3€

ΣΥΝΔΥΑΣΕ ΤΟ ΜΕ ΜΙΑ ΠΑΓΩΜΕΝΗ
COCA-COLA 330ml ΜΕ 1€!

Η προσφορά ισχύει για περιορισμένο χρονικό διάστημα στα καταστήματα με την ειδική σήμανση και αφορά σε αγορά "zesto" με κλασικό ψωμάκι everest και 4 διαφορετικά υλικά. Η τιμή προσφοράς Coca-Cola ισχύει για συνδυαστική αγορά "zesto" με Coca-Cola 330ml. Περισσότερα στο www.everest.gr.

everest®